

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

A STUDY OF THE JOB PERFORMANCE OF TEACHING STAFF IN
THE KING MONGKUT'S INSTITUTE OF
TECHNOLOGY LADKRABANG

นายวินัย อุดมทรัพย์
MR. WINAI UDOMSUB

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2539

ISBN 974-621-502-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 26169
วัน, เดือน, ปี..... 10 ต.ค. 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**A STUDY OF THE JOB PERFORMANCE OF TEACHING STAFF IN
THE KING MONGKUT'S INSTITUTE OF
TECHNOLOGY LADKRABANG**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1996

ISBN 974-621-502-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
นักศึกษา	นายวินัย อุดมทรัพย์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร.ธีระพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.นพคุณ ศิริวรรณ
ระดับการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.	2539

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงาน ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการส่งเสริมและให้บริการทาง ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ รวมทั้งการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวของคณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ต่างกัน เนื่องจากปัจจุบันอาจารย์ต้องรับภาระหนักขึ้น เพราะเกิดภาวะขาดแคลนอาจารย์ จึงควรศึกษาเพื่อให้ทราบว่า การปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของอาจารย์นั้น ว่ามีผลการปฏิบัติงานในแต่ละด้านเป็นอย่างไร ในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 214 คน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 492 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยเฉลี่ยร้อยละ 50.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสอนเป็นด้านที่คณาจารย์ทำสูงที่สุด ร้อยละ 82.00

ด้านการวิจัย กับด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ คณาจารย์ได้ปฏิบัติใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 45.00 ด้านการทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม คณาจารย์ปฏิบัติน้อยที่สุด ร้อยละ 28.35

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของทุกคณะในภาพรวมแล้ว คณาจารย์ปฏิบัติแต่ละคณะโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 50.00 เช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของทุกคณะก็ให้ความสำคัญเรียงตามลำดับ เช่นเดียวกับการปฏิบัติงานในภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมด ยกเว้นคณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ปฏิบัติด้านการวิจัยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ และการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกันกับคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีเพียงด้านการวิจัยด้านเดียวที่คณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ด้านอื่น ๆ นอกนั้น คณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการได้ต่างกันกับคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกันปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยนี้พอสรุปได้ว่า คณาจารย์ปฏิบัติด้านการสอนสูงกว่าด้านอื่น ๆ ด้านการวิจัยกับด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ ส่วนผลของการเปรียบเทียบทั้ง 4 ด้านเกือบทุกด้านมีผลน่าพอใจที่คณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีการปฏิบัติงานใกล้เคียงกัน ยกเว้น ด้านการวิจัยเพียงด้านเดียวที่ต้องการปรับปรุงให้คณาจารย์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีการปฏิบัติงานให้ใกล้เคียงกัน

Thesis Title A Study of the Job Performance of Teaching Staff in
The King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Student Mr.Winai Udomsub

Thesis Advisor Assist. Prof. Dr.Threraphon Thephasadin Na Ayuthya

Thesis Co-advisor Dr.Nopakoon Siriwan

Level of Study Master of Industrial Education in Vocational Administration

Department Industrial Education, King Mongkut's of
Technology Ladkrabang

Year 1996

ABSTRACT

The objective of this research was to study of the job performance of a teaching, a research, a fostering and relay the culture of art. In cluding in side of a promotion and service by scientific of technology and educating. As abovementioned, there were the comparison in 4 branches job of teaching staff who had the position of technigue and different of experience. They wanted to know the information and to submit the ways to treat about them. At present, the job performance in King's Mongkut Institute of Technology Ladkrabang. The teaching staff had to work hard because the absent condition professor. Consequently we should studing to know that the 4 branches job performance of the teaching staff how to had a result of performance in each the branch. In this time research had been advantage with develop all of planing to develop the job performance of the teaching staff in King's Mongkut Institute of Technology Ladkrabang.

The example groups that used in research were the teachers in King's Mongkut Institute of Technology Ladkrabang about 217 from the numbers of people all of 492. To kept the information with the form to in guire that the researcher built it up.

The research of result discovered that the 4 branches job performance by majority, the teaching staff gave the importance with 4 branches job performance in treat the work on the average 50.20 percents. From consider in each branch to saw the teaching staff liked to work highest in teaching branch 82.00 percents. And they liked to work nearly in rescarch and service by scientific of technology and education branch by arerage 45 percents. But they liked to treat least in the fortering and relay the culture of art branch, 28.35 percents.

When consider, the 4 branches job performance of every department in majority, they were treat in each department average 50 percents. But when consider in each branch. They gave important according to numbers as same as the job performance in majority all of them. Except an education of industry did not like to research. And the comparison on the job performance of the teaching staff who had different the position of technigue with somebody who had different an experience. There was enough research branch that the teaching staff who had different the position of technigue to did different had important hint. Besides of the other branch, they did different had not important hint.

This research of result summanize that the teaching staff liked to treat in teaching branch higher than the other branch. In research with a promotion and serviced by scientific of technology and education were a good of the grade. And a part of a fostering and relay the culture of art were not good of the grade. The comparison result of 4 branches almost every branch had a good result that the teaching staff in King's Mongkut of Technology Ladkrabang could performance of the job nearly accepted enough the research had to adjust to the teaching staff who had different position liked to work neary performance.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงจนเสร็จสมบูรณ์ไปด้วยดี เพราะได้รับความรับ
กรุณาจากบุคคลากรหลายฝ่าย เช่น อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยา
นิพนธ์ และอาจารย์ที่ให้คำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ก็ให้ความร่วมมือ
ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้าง และขอขอบพระคุณบุคคลตามรายนามดังกล่าวไว้ ณ. ที่นี้

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา
- ดร.นพคุณ ศิริวรรณ
- รองศาสตราจารย์ ดร.เมธีปัทมธนานนท์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ
- อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย
- รองศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ จินตระกูล
- รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียพร วงศ์อนุตรโรจน์
- คุณแม่ และอาจารย์จรี อุดมทรัพย์
- อาจารย์ศิรินันท์ ชลินทุ
- นางสาวสุภิญญา จันทร์ประสิทธิ์
- ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน
- ญาติสนิท และเพื่อน ๆ

วินัย อุดมทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
หน้าที่หลักของมหาวิทยาลัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
คำจำกัดความ และนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้.....	12
เชิงอรรถ.....	14
2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	16
งานด้านการสอน.....	16
งานด้านการวิจัย.....	33
งานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์.....	47
งานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม.....	55
เชิงอรรถ.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีการดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล.....81
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....81
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....82
	การเลือกตัวอย่าง.....82
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....82
	การสร้างเครื่องมือ.....83
	การทดลองใช้แบบสอบถาม.....84
	ผลการพิจารณา.....84
	แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....85
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....86
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....86
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....88
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....147
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....147
	วิธีการดำเนินการวิจัย.....147
	สรุปผลการวิจัย.....148
	อภิปรายผลการวิจัย.....151
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ต่อคณะบดี คณะต่าง ๆ และ และหัวหน้าภาควิชา.....163
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ต่อสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....166
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....168
	เชิงอรรถ.....169
	บรรณานุกรม.....172

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	178
ภาคผนวก ข. เอกสารราชการ/เอกสารติดต่อราชการ.....	186
ประวัติผู้เขียน.....	199

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงอัตราส่วนจำนวนอาจารย์ : นักศึกษาแต่ละคณะวิชา.....9
2	แสดงจำนวนคณาจารย์ จำแนกตามคณะ.....81
3	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการวิจัย.....82
4	แสดงจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแบบสอบถาม.....84
5	ร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามคณะ.....89
6	ร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ.....90
7	ร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์.....90
8	การปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....91
9	การปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์.....93
10	การปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์.....94
11	การปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะ เทคโนโลยีการเกษตร.....95
12	การปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์.....97
13	การปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....98
14	การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....99
15	การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์.....101
16	การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์.....102
17	การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะ เทคโนโลยีการเกษตร.....103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์.....	104
19 การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม.....	105
20 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	106
21 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์.....	107
22 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์.....	109
23 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะ เทคโนโลยีการเกษตร.....	110
24 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์.....	112
25 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....	113
26 การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของ คณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.....	115
27 การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของ คณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์.....	116

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28	การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของ คณาจารย์ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....118
29	การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของ คณาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร.....119
30	การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของ คณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์.....121
31	การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของ คณาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....122
32	สรุปการปฏิบัติงานของคณาจารย์ทั้ง 4 ด้าน.....124
33	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....128
34	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....130
35	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทาง เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....132
36	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....134
37	สรุปผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....136
38	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์.....137
39	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์.....139

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
40	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์.....141
41	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์.....143
42	สรุปผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์.....145

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณธรรมและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพ และ ประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้โดยสะดวกราบรื่นได้ผลที่แน่นอน และรวดเร็ว

สถาบันใด ๆ ก็ตามที่มีขึ้นในสังคม ย่อมเกิดขึ้นเพื่อรับใช้สังคม เกิด ขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคม สังคมมีความต้องการหลายอย่างทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว ทั้งในด้านกายภาพ ด้านความคิด และด้านจิตใจ สถาบันที่จะผลิตบุคคลประเภทที่มีความรู้วิชาชีพ มีปัญหาทางวิชาการ มีความนิยมในคุณค่า อันทงาม มีคุณธรรม จริยธรรม พothที่จะมีความคิดวินิจฉัยใฝ่ใจหาความรู้ใหม่และ พothที่จะเป็นบุคคลชั้นนำ และเผชิญอนาคตได้ เห็นจะเป็นสถาบันที่เรียกว่า มหาวิทยาลัย หรือ ระดับอุดมศึกษา ที่มีการศึกษาทั้งทางวิชาชีพ และวิชาการพื้นฐาน¹

การอุดมศึกษาของไทย เริ่มมีการวางรากฐาน และแนวความคิด ในการจัดอุดมศึกษาขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังปรากฏ ในโครงการศึกษาฉบับที่ร่างขึ้นในปี พ.ศ. 2441 ซึ่งได้แบ่งการเล่าเรียนศึกษา ตามลำดับชั้นการศึกษาสามัญคือ

1. การเล่าเรียนเบื้องต้นแรก (มูลศึกษา)
2. การเล่าเรียนเบื้องต้น (ประถมศึกษา)
3. การเล่าเรียนเบื้องต้นสูง (มัธยมศึกษา)
4. การเล่าเรียนเบื้องต้นสูง (อุดมศึกษา)²

แม้โครงการศึกษา จะจัดเล่าเรียนเบื้องต้นตั้งแต่ พ.ศ. 2441 ก็ตามสถาบัน ที่ให้การศึกษ การเล่าเรียนเบื้องต้น ก็ยังไม่ได้จัดเข้าเป็นสถาบัน อุดมศึกษาที่สมบูรณ์ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2459 เมื่อโรงเรียนข้าราชการพลเรือน ได้รับการเปลี่ยนแปลง สถานะ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของเมืองไทยและได้รับ ขนานนามว่า "จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย" ซึ่งปีเริ่มก่อตั้งมีการศึกษา 4 คณะคือ

1. คณะแพทยศาสตร์
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์
3. คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์
4. คณะรัฐประศาสนศาสตร์

การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งแรก คือ ผลิต "กำลังคน" ออกไปรับใช้ข้าราชการในด้านวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชา ต่าง ๆ เนื่องจากในระยะนี้เป็นระยะพัฒนาประเทศ ต้องการผู้ที่มีความรู้ความ สามารถด้านต่าง ๆ เพื่อทำงานในสาขาที่จำเป็น ในสมัยปัจจุบันการศึกษาระดับนี้ จะเพิ่มพูนความสำคัญมากขึ้น เพราะจะต้องผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญใน สาขาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของกำลังคน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ จึงกล่าวได้ว่า การอุดมศึกษาต้องทำหน้าที่ของตน และต้อง มีบทบาทในฐานะเป็นความคาดหวังของสังคมด้วย ดังความมุ่งหมายของการอุดม ศึกษาที่ปรากฏในแผนปฏิรูปการศึกษา³ ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อนุปริญญา ปริญญาตรี จนถึงระดับปริญญาเอก การศึกษาระดับนี้จึงเป็นการศึกษา ที่มีการลงทุนมากเพราะ ในการให้การศึกษานอนบปริญญาตรี ซึ่งใช้เวลาศึกษาในสถาบันการศึกษาประมาณ 4 ปี แต่แต่ละปีถ้าเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐฯ จะต้องลงทุนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัด การศึกษาประมาณร้อยละ 94.00 นิสิตนักศึกษาออกค่าใช้จ่ายที่เป็นหน่วยกิตประมาณ ร้อยละ 6.00 เท่านั้น กล่าวกันว่าการผลิตบัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์ รัฐต้องลงทุน ประมาณ 30,000 บาท/หัวปี จึงนับว่าเป็นการใช้จ่ายที่สูงมาก⁴

จึงถือได้ว่า การศึกษาระดับนี้เป็นความหวังของสังคมไทยเป็น อย่างยิ่ง เพราะจะเป็นพวกที่ใช้มันสมอง และไปรับใช้สังคม ในส่วนที่จำเป็นต้อง ใช้ความรู้ ความสามารถตลอดจนมีบุคลิกลักษณะหรือคุณธรรม อันเป็นที่พึงประสงค์ ของสังคม

เพื่อจะนำความรู้ความเจริญ และความมั่นคงมาสู่ประเทศ⁵ ด้วยเหตุนี้ นโยบายในการพัฒนาอุดมศึกษา จึงถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย แม้แต่ในช่วงภาวะสงคราม การอุดมศึกษาก็ยังได้พัฒนาไปโดยมิได้หยุดขงัก

ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้รับผิดชอบ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย แต่ทบวงมหาวิทยาลัยก็คือ หน่วยงาน หลัก ในการจัดการศึกษาระดับนี้ โดยเฉพาะเรื่องมาตรฐานในการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาได้มีผู้รับผิดชอบ นอกจากทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว ยังมีกระทรวง ศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย แต่ทบวงมหาวิทยาลัย คือ หน่วยงานหลัก ในการจัดการศึกษาระดับนี้ โดยเฉพาะเรื่องมาตรฐานการศึกษา⁶

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2528 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาระดับปริญญาตรี และ การพัฒนาด้าน .วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของ ประเทศ

เดิมที สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พ.ศ. 2514 ด้วยการรวมวิทยาลัยโทรคมนาคม นนทบุรี .วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือและวิทยาลัยเทคนิคธนบุรีเข้าด้วยกัน โดย แต่ละแห่งมีฐานะเป็นวิทยาเขตวิทยาลัยโทรคมนาคมนนทบุรีเป็น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า .วิทยาเขตนนทบุรี และในปีเดียวกันนั้นได้ย้ายไปที่เขตลาดกระบังเป็น วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังประกอบด้วย พระนาม "พระจอมเกล้า" ซึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานตามพระบรมนามาภิไธยแห่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และมีพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญตรา "พระมหามงกุฎ" มาเป็นสัญลักษณ์แห่งสถาบันฯ ด้วย นับเป็นสิ่งอันศักดิ์สิทธิ์และเป็นมหามงคลยิ่ง ส่วนคำว่า "เจ้าคุณทหาร" นั้น มีไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ท่านเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "เจ้าคุณทหาร" ตามที่ท่านเลี่ยมพรตพิทยพยัต ทายาทของท่าน ได้แจ้งความประสงค์ไว้ในการบริจาคที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสถาบันฯ ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หรือที่นิยม เรียกกันทั่วไปว่า "พระจอมเกล้าลาดกระบัง" มีประวัติความเป็นมา ดังนี้

- 2503 - ก่อตั้งศูนย์ฝึกโทรคมนาคมนนทบุรี สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
- 2507 - ศูนย์ฝึกโทรคมนาคมนนทบุรี ได้ปรับฐานะเป็นวิทยาลัยโทรคมนาคมนนทบุรี
- 2514 - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ได้ก่อตั้งขึ้น โดยมีวิทยาลัยโทรคมนาคมนนทบุรี เป็นวิทยาเขตนนทบุรี ต่อมาในปีเดียวกันได้ย้ายมาอยู่ที่เขตลาดกระบัง และ เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2515 - วิทยาลัยโทรคมนาคมเปลี่ยนเป็น คณะวิศวกรรมศาสตร์
  - วิทยาลัยวิชาการก่อสร้าง โอนมาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง และเปลี่ยนเป็น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2517 - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ได้โอนสังกัดจาก กระทรวงศึกษาธิการ มาทบวงมหาวิทยาลัย
- 2520 - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้จัดตั้งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ ขึ้นเพื่อผลิตครูอาชีวศึกษาสำหรับวิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษาต่าง ๆ และให้การศึกษ การค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์
- 2522 - วิทยาลัยเกษตรกรรมเจ้าคุณทหารได้โอนจากกระทรวงศึกษาธิการ มาสังกัด สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และเปลี่ยนมาเป็นคณะเทคโนโลยีการเกษตร
- 2524 - ได้จัดตั้งสำนักวิจัยและบริการคอมพิวเตอร์
- 2528 - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ ตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2528 และมีชื่อเต็มว่า "สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง" หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "พระจอมเกล้าลาดกระบัง"

- ได้จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย
- 2532 - คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ได้แยกออกเป็น 2 คณะ คือ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะวิทยาศาสตร์

ปัจจุบัน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เปิดสอน หลักสูตรปริญญาตรี 38 หลักสูตร หลักสูตรปริญญาโท 7 หลักสูตร ปริญญา เอก 1 หลักสูตร มีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ และภายใน ประเทศปีละ จำนวนหลายเรื่อง รวมทั้งได้ผลิตตำราภาษาไทยในสาขาต่าง ๆ จำนวนมากด้วย

ในด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบังได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งในปี 2503 และได้มีติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบันนี้ นอกจากนั้นยังได้รับ ความช่วยเหลือจาก องค์การสหประชาชาติ ประเทศเบลเยียม อังกฤษ ฝรั่งเศส และแคนาดาด้วย

พระราชบัญญัติสถาบันฯ พ.ศ. 2528 ได้กำหนดให้สถาบันฯ เป็นสถาน ศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทาง เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์อุตสาหกรรม รวมทั้งทะนุบำรุงศิลปะ และ วัฒนธรรมของชาติ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงจะยึดมั่น ในวัตถุประสงค์ดังกล่าว ในการดำเนินงานและการพัฒนาสถาบันฯ ในช่วงของแผน พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อให้บรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ประกาศที่ตั้งอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศ สถาบันจึงกำหนดเป็นนโยบายไว้ดังต่อไปนี้

1. จะผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิทยาการ อุตสาหกรรม และเศรษฐกิจของประเทศ โดยจะเน้นการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน สนองตอบความต้องการ บุคลากร ของหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานของรัฐ
2. จะเน้นการผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพที่ทัดเทียมระดับนานาชาติรวมทั้ง จะดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
3. จะพัฒนาคณาจารย์ให้มีคุณภาพและวุฒิสูงขึ้น

4. จะส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การร่วมมือกับอุตสาหกรรมและภาคเอกชนในด้านนี้ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อประยุกต์ผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจของประเทศ

5. จะส่งเสริมการพัฒนา การบริการอุตสาหกรรมและบริการทางการศึกษา การแก้สังคมโดยทั่วไป เพื่อให้สถาบันฯ มีความใกล้ชิดกับอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

6. จะส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศต่างๆ ในภูมิภาคด้วยการจัดหลักสูตรอบรมนานาชาติ และการรับนักศึกษาจากประเทศเหล่านี้เข้าศึกษาในสถาบันฯ

7. จะส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา ในด้านการเสริมสร้างพละมานัยและให้มีบุคลิกภาพที่ดี และเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม

8. จะพยายามหาวิธีการเพิ่มรายได้ให้กับคณาจารย์ และข้าราชการ โดยวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อชดเชยความเสียเปรียบที่รายได้ต่ำกว่าผู้ที่ทำงานให้หน่วยงานเอกชนมาก และจะสร้างขวัญและกำลังใจให้คณาจารย์ และข้าราชการอุทิศตนและทุ่มเทเวลาให้การเรียนการสอนและการวิจัยอย่างจริงจัง⁷

พจน์ สะเพียรชัย ได้สรุปผลการสัมมนาทางด้านนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะ 7 ไว้ดังนี้

1. นโยบายหลักและแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 1 (2535-2539) ประกอบด้วยการบริหารการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2. การเปรียบเทียบสภาพอุดมศึกษาในเชิงปริมาณ ระหว่างแผนพัฒนา ระยะ 6 (2530-2534) และแผนพัฒนา ระยะที่ 7 (2535-2539) ประกอบด้วย การขยายตัวขององค์กร หลักสูตรการจัดการศึกษา

8. จุดเด่นของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา การขยายตัวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การบริการวิชาการแก่สังคม

4. การพัฒนาประสิทธิภาพภายในระบบอุดมศึกษา คือ การดูแลสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อรักษาเอกภาพในเชิงนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

จะเห็นว่า การปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ก็คือ การเน้นเรื่อง มาตรฐานการศึกษาโดยใช้การสอน การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและ การบริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งเป็นแนวการปฏิบัติงานของอาจารย์นั่นเอง โดย หวังว่าจะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ถ้าดูตามแผนพัฒนาระยะที่ 7 แล้ว สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนโยบายมาก เพราะ นโยบายในแผนพัฒนาระยะที่ 7 จุดเด่น ก็คือ การขยายตัวทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี คือ การมุ่งเน้นทางเปิดสาขาวิชาและพัฒนาสาขาวิชา การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งอาจารย์ทุกท่าน ในสถาบันจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามนโยบายนี้ แต่อย่างไรก็ตามขณะนี้สิ่งที่สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประสบอยู่ก็คือ การขาดแคลน บุคลากรทางด้านอาจารย์ จะเห็นว่าอัตราเฉลี่ยของอาจารย์ต่อนักศึกษาไม่เป็น ไปตามมาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยและยังมีอาจารย์บางส่วนลาออกไปทำให้ จำนวนอาจารย์ลดลงในขณะที่มีความยากลำบากในการที่จะหาบุคลากรใหม่มาเพิ่ม เต็ม ทบวงมหาวิทยาลัยเองก็ต้องการจะเปิดสาขาวิชาขาดแคลนขึ้นอีก 14 สาขา ซึ่งเป็นสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีด้วย⁸

หน้าที่หลักของมหาวิทยาลัย

1. พัฒนาความงอกงามทางสติปัญญา ความเจริญทางครอบครัวอันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ และความเจริญของมนุษยชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สร้างสรรค์ กำลังคนในระดับวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาสังคม

3. แหล่งวิทยาการที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน และ
ชนบท

4. ทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

5. พัฒนาคณาจารย์ให้มีคุณธรรม และจริยธรรมให้สามารถ
ดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคลและสังคม แต่การที่มหาวิทยาลัยอันเป็น
สถาบันอุดมศึกษาจะผลิตบัณฑิตให้เพียงพร้อมไปด้วยคุณสมบัติดังกล่าว
ได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังที่กล่าวมาแล้วโดย
เฉพาะอย่างยิ่งก็คือ บุคลากร กลุ่มอาจารย์ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติ
งานการผลิตบัณฑิตโดยตรง⁹

การที่จะให้กลุ่มอาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีแล้ว นั้น
สถาบันอุดมศึกษาไม่ว่าจะเป็นของรัฐและเอกชน จึงได้วางแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ หลัก
ของอาจารย์ไว้ 4 ประการ

1. สอน หมายถึงสอนวิทยาการชั้นสูง เป็นวิชาการหรือวิชาชีพ เพื่อสนอง
ความต้องการแห่งสังคม
2. วิจัย หมายถึง นุ้กเบิก แสวงหา และทะนุบำรุงวิชาการ เพื่อ ความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. บริการทางวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง ให้หน่วยงานและสังคม ทั้งการ
ให้โดยตรงถึงประชาชนหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับบริการทางวิชาการ
4. ถ่ายทอดวัฒนธรรม หมายถึง ทะนุบำรุงถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม อีกทั้ง
ปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี ชำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ

แต่อย่างไรก็ตามเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า สถาบันอุดมศึกษาไม่ว่า จะ
เป็นของรัฐหรือเอกชน ในปัจจุบันต่างตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขร่วมกัน ในเรื่อง ความ
จำกัดของทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งปัญหาต่างส่งผลกระทบต่อภารกิจเดิมโดยของ สถาบัน
เป็นอย่างยิ่ง จากแนวปฏิบัติงานหน้าที่หลัก 4 ประการ มีปัญหาของอาจารย์ ที่มีบทบาท
หน้าที่โดยทั่วไป¹⁰

เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่กำลังเป็นไปอย่างรวดเร็วนั่นเอง และในสาขาวิชาเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับสถาบันเทคโนโลยีเกือบทั้งหมด ภายใต้วัยการอันจำกัดนี้เอง ความสามารถของอาจารย์ที่ยังเหลืออยู่จะสามารถปฏิบัติ งานได้ตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ในระดับใด

จากสภาพการดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงใคร่จะวิจัยผลในการปฏิบัติงาน ที่กำหนดไว้คือ การสอน การวิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ การทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ตามวัตถุประสงค์ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 1

ตารางแสดงอัตราส่วนจำนวนอาจารย์ : นักศึกษาของแต่ละคณะวิชา¹¹

คณะ	จำนวนอาจารย์	จำนวนนักศึกษา	อัตราส่วน
คณะวิศวกรรมศาสตร์	157	3526	1 : 23
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	95	834	1 : 9
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	98	1189	1 : 12
คณะวิทยาศาสตร์	81	824	1 : 10
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	61	650	1 : 11

ที่มา : กองแผนงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, การสำรวจปริมาณคณาจารย์ในปี 2535 (กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535) หน้า 50-60

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในด้านต่าง ๆ คือ
  - ด้านการสอน
  - ด้านการวิจัย
  - ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และ
ครุศาสตร์
  - ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในแต่ละคณะในด้านต่างๆ
3. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณาจารย์ จำแนกตาม ตำแหน่ง
ทางวิชาการ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

อาจารย์ที่มี ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ต่างกัน จะมีการ ปฏิบัติงาน
แตกต่างกัน คือ

- การสอน
- การวิจัย
- การส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์
- การทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ ในสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งได้วางแนวการปฏิบัติหน้าที่หลัก
ตามพระราชบัญญัติของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้ง
4 ด้าน

1. สอน หมายถึง สอนวิทยาการชั้นสูง เป็นนักวิชาการหรือวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการหรือวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการแห่งสังคม
2. วิจัย หมายถึง บุกเบิก แสวงหา และทะนุบำรุงวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. ส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ หมายถึง ให้หน่วยงานสังคม ทั้งการให้โดยตรงถึงประชาชน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับบริการทางวิชาการ
4. ทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม หมายถึง ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ¹²

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ด้าน การสอน การวิจัย การส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ การทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณาจารย์ผู้สอนจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ และ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ซึ่งสุ่มมาจากประชากร จำนวน 492 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 214 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นของคณาจารย์ จำแนก ตาม
    - 3.1.1 ตำแหน่งทางวิชาการ แบ่งออกเป็น
      - อาจารย์
      - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป
    - 3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งออกเป็น
      - ต่ำกว่า 15 ปี ลงมา
      - ตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่หน้าที่ตามพระราชบัญญัติของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.2.1 ด้านการสอน

3.2.2 ด้านการวิจัย

3.2.3 ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์

3.2.4 ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

คำจำกัดความและนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานตามพระราชบัญญัติของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หน้าที่ตาม 4 ด้านคือ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ ด้านการทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

ด้านการสอน หมายถึง คณาจารย์ได้ทำการสอนนิเทศการชั้นสูง เป็นวิชาการหรือวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการแห่งสังคม

ด้านการวิจัย หมายถึง บุคเบิก แสวงหา ทะนุบำรุงวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ หมายถึง บริการทางวิชาการให้กับหน่วยงาน และสังคมทั้งการให้โดย ตรงกับประชาชนหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับบริการ

ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม หมายถึงการถ่ายทอดวัฒนธรรมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี ชำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ

คณาจารย์ หมายถึง ข้าราชการสาย ก ประกอบด้วย อาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีหน้าที่สอนให้การศึกษาแก่นักศึกษาวิจัย ทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมให้บริการทาง เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์

ตำแหน่งทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มรับราชการครู จนกระทั่ง ถึงวันที่
ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ซึ่งแบ่งเป็นประสบการณ์ต่ำกว่า 15 ปีลงมาและ ตั้งแต่ 15
ขึ้นไป

เชิงอรรถ

1 สิปปนนท์ เกตุทัต, "แนวคิดในการสร้างบัณฑิต," ในการพัฒนา หลักสูตร ระดับอุดมศึกษา หน่วยพัฒนาอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524, หน้า 5.

2 บุญเจือ องค์กรประดิษฐ์, "ความเป็นมาของการศึกษาชาติ," เอกสารกรมวิชาการชุดพัฒนาทางการศึกษา อันดับที่ 1 (กรุงเทพ : มงคลการ พิมพ์, 2514), หน้า 15.

3 แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษา, รายงานการสัมมนา เรื่อง แผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติระยะที่ 4 ทบวงมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ (หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เมษายน 2519), หน้า 36.

4 วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, อุดมศึกษา (ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 8.

5 วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 1-2.

6 รายงานประจำปี 2529 ทบวงมหาวิทยาลัย วันคล้ายวันสถาปนาทบวง มหาวิทยาลัย 29 กันยายน 2529 (กรุงเทพ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตพระนครเหนือ, 2529), ไม่มีหน้า.

7 สำนักงานอธิการบดี, กองแผนงาน, แผนพัฒนาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แบบที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539), หน้า 3-8.

8 พจน์ สะเพียรชัย, มิติใหม่ของอุดมศึกษาไทยในช่วงแผนพัฒนาระยะที่ 7 (กรุงเทพ : อนุสารอุดมศึกษา, 2536), หน้า 8.

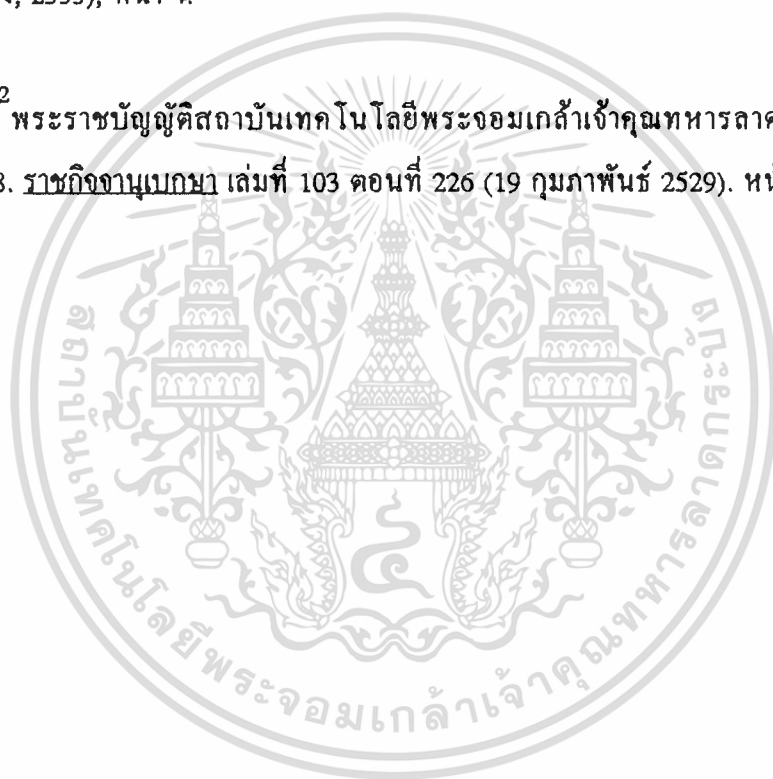
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษา, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

10วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, สิ่งที่ย่างมาแล้ว, หน้า 13-15.

11รายงานสถิติการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คลังข้อมูล (กรุงเทพ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 4.

12พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2528. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 103 ตอนที่ 226 (19 กุมภาพันธ์ 2529). หน้า 3.

บทที่ 2

วรรณกรรม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันสถานการณ์ต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไป โลกได้เจริญรุดหน้าทางวิชาการ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไปมาก จนประเทศไทยมีฐานะ เปลี่ยนแปลงไป ความจำเป็นทางวิชาการก็เปลี่ยนไป ประกอบกับมีมหาวิทยาลัยเกิดขึ้นหลายแห่งในประเทศ ควรที่มหาวิทยาลัยต่างๆ ตลอดจนผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบการอุดมศึกษาของประเทศ จะได้พิจารณาปรับเป้าหมาย และวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หลักของคณาจารย์ ตามพระราชบัญญัติของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตามลำดับดังนี้

1. งานด้านการสอน
2. งานด้านการวิจัย
3. งานด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์
4. งานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

งานด้านการสอน

มหาวิทยาลัย คือ แหล่งใหญ่ของความรู้ หน้าที่ของมหาวิทยาลัย คือ สละสลวย สร้างเสริมและถ่ายทอดความรู้ที่มหาวิทยาลัยมี ตามลักษณะของมหาวิทยาลัยที่มีมาในประเทศไทย ถือว่างานหลักสำคัญที่เป็นหัวใจของมหาวิทยาลัย คือ การสอนหรือผลิตบัณฑิต ซึ่งหมายถึง การถ่ายทอดความรู้ อันนับว่าเป็นภาระหน้าที่ถูกต้องชอบธรรมอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้นการตั้งมหาวิทยาลัยก็เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชา ต่าง ๆ การเปิดคณะและแผนกวิชาใหม่ก็เพื่อสอนและผลิตบัณฑิตและงานประจำที่ถือว่าสำคัญยิ่งของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ก็คือ งานสอน

ประพนธ์ ปิยรัตน์ กล่าวไว้ว่า การดำรงอยู่ของระบบมหาวิทยาลัยในเชิงการ
สอนการเรียนนั้น มหาวิทยาลัยมีภารกิจใหญ่อยู่ 3 อย่าง ที่จะต้องกระทำอยู่เป็นนิจ
คือ

1. ประเมินผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปว่า เป็นที่พอใจของสังคม
หรือไม่ ถ้า ไม่ก็จะต้องทำการแก้ไขปรับปรุงกันต่อไปในทุก ๆ ส่วนของการ
เรียนการสอน
2. วิเคราะห์การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ในระบบให้มีประสิทธิ-
ภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อการเรียนการสอน
3. ปรับปรุงระบบอย่างว่องไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในแง่
ความต้องการที่สังคมมีต่อการผลิตบัณฑิต และจุดมุ่งหมายที่สังคมต้องการ
ให้มหาวิทยาลัยกระทำ

วิจิตร อวระกุล ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยว่าการเรียน
การสอนในมหาวิทยาลัยนั้น เป็นการเตรียมพลเมืองผู้มีการศึกษาสูงให้แก่สังคมด้วย
การจัดการศึกษาให้นิสิตนักศึกษาได้รับประสบการณ์ทุกชนิด ทั้งในหลักสูตรและร่วม
หลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และรับการอบรมเป็นบัณฑิตหรือมีการ
ศึกษาสูงที่เรียกกันว่า Educated Man เมื่อออกไปจากมหาวิทยาลัย โดยมีลักษณะ
6 ประการ ติดตัวออกไปด้วย คือ

1. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาต่างประเทศ
ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ
2. มีจรรยาบรรณทางสังคม
3. มีรสนิยมสูงทั้งในเรื่องปกติธรรมดาและสุนทรียภาพ
4. ความรู้จักใช้ความคิดใคร่ครวญพิจารณาหาเหตุผลไม่หุนหันพลันแล่น
5. มีความเจริญงอกงามอย่างไม่หยุดยั้งคือ ความเจริญงอกงามในด้าน
การศึกษา ฝึกฝน ศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ ทั้งด้านเชาวน์ปัญญา .จิตใจ จรรยา
บรรณและการสังคม

6. มีความสามารถที่จะทำความคิดให้เกิดเป็นการกระทำได้²

คิลก บัญเรื่องรอด ได้ให้ทัศนะว่า "งานสอนนั้นเป็นงานหลักของสถานศึกษา ถ้าจะแบ่งงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำ น่าจะเริ่มจากงานนี้ก่อน เมื่อเห็นว่ายังมีเวลาสำหรับงานอื่นได้ จึงค่อยจัดงานอื่นให้ทำ"³ และจากการวิจัยของ Richard Kelly และ Hart B. Derrell ซึ่งได้ทำการสำรวจบทบาทของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย และได้พบว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยทุกแขนงวิชาและทุกกลุ่มอายุเห็นว่า งานด้านการสอนเป็นงานที่สำคัญที่สุด⁴

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ที่จะมีผู้ส่งความรู้ไปให้ นั่นคือ ต้องมีผู้สอนเป็นแหล่งส่งความรู้ให้แก่ผู้เรียนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนได้กระทำขึ้น และมีผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในตัวผู้เรียน เรียกว่า "การสอน" แม้ว่าการสอนจะเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน คำว่า "การสอน" มีความหมายแตกต่างกัน 5 ลักษณะคือ

1. "การสอน" ในฐานะกระบวนการเปลี่ยนแปลงความรู้ทัศนคติใจจากสภาวะจิตใจที่แข็งกระด้างให้อ่อนโยน จิตใจที่ไม่ดีให้เป็นจิตใจที่ดีมีคุณธรรม
2. "การสอน" ในฐานะกระบวนการสร้างทักษะความชำนาญด้านต่าง ๆ ทั้งความชำนาญทางกาย ความชำนาญทางสติปัญญา
3. "การสอน" ในฐานะที่เป็นวิธีการบีบบังคับให้ ผู้ถูกสอนปฏิบัติตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ โดยไม่มีข้อแม้ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้สอนจดจำ เชิดหลาบเกรงกลัว หรือเกิดความรู้สึกรับรองตามผู้สอน
4. "การสอน" ในฐานะกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง เป็นเรื่องเดียวหรือต่อเนื่องกันได้มีการพัฒนาสติปัญญาในระดับต่าง ๆ จากต่ำไปหาสูง

5. "การสอน" ในฐานะที่เป็นคำแนะนำที่ผู้ถูกสอนมักใช้คำพูดกับผู้สอนเพื่อช่วยให้ความรู้ ในการที่ตนเองจะได้ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

โดยสรุป การสอนเป็นกระบวนการ หรือกิจกรรมที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อวางเงื่อนไข และเตรียมสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่คุณสอนกำหนด

เกษม สุวรรณกุล ได้กล่าวถึงการสอนของมหาวิทยาลัยในตะวันตกว่า

เกี่ยวกับวิธีสอน มหาวิทยาลัยเหล่านี้มุ่งหวังที่จะสร้างภูมิปัญญาให้นักศึกษา มากกว่าการเรียนรู้และท่องจำ ดังนั้น การค้นหาและศึกษาด้วยตนเองจึงสำคัญมาก ในประเทศตะวันตก คุณภาพของมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งจึงอยู่ที่ห้องสมุด หรือระบบอังกฤษใช้วิธี Tutorial โดยให้นักศึกษามาอ่านแล้วมาถกเถียงกับครู การอ่านและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและได้ถกเถียงปัญหา เป็นการสร้างสติปัญญา ฝึกการใช้เหตุผลความรู้กว้าง มองปัญหากว้าง เป็นการฝึกการใช้สมอง⁶

ในขณะที่มหาวิทยาลัยตะวันตกมีหน้าที่บทบาทในด้านสร้าง Intellectual Quality ซึ่งมีผลให้เกิดการเรียนการสอน แบบค้นคว้าถกเถียง ส่วนมหาวิทยาลัยของไทยเริ่มด้วย ต้องการให้คนได้เรียนรู้วิชาที่มีประโยชน์ไปใช้ทำงานเพื่อพัฒนาประเทศทันที จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้นักศึกษาได้เรียนรู้เฉพาะที่เห็นว่าจำเป็น โดยอาจารย์เป็นผู้กำหนดว่าจะเรียนอะไรมากน้อยแค่ไหน การสอนจึงมีลักษณะเหมือนการป้อนให้แล้วนักศึกษานำไปท่องจำ และทดสอบแต่ที่อาจารย์สอน

มหาวิทยาลัยของไทยในสมัยแรก กำหนดไว้ให้เป็นแหล่งความรู้ชั้นสูงตามแบบมาตรฐานวิชาการของตะวันตก เพราะเป็นนโยบายของรัฐที่จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นเน้นแหล่งฝึกฝนอบรมให้คนไทยมีความรู้ทันสมัย ตามความเจริญแบบตะวันตกที่แผ่เข้ามาครอบงำภูมิภาคนี้ของโลกตามอำนาจอาณานิคม เมื่อรัฐบาลส่งคนไปเรียนวิชาการจากมหาวิทยาลัยในโลกตะวันตก ซึ่งส่วนใหญ่สมัยนั้นเป็นประเทศยุโรป เมื่อสำเร็จกลับมาแล้วก็จัดรูปแบบวิธีการสอนวิชาตามหลักสูตรที่ตนคุ้นเคยมาเป็นสำคัญ และเนื่องจากความต้องการในยุคสมัยนั้น ประกาศให้รู้ทันโลกตะวันตก เนื้อหาสาระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของวิชาที่มีสอนก็หนักไปในทางนั้นทางเดียว โดยไม่ต้องห่วงใยที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิภาคที่ใกล้ตัว⁷

วัตถุประสงค์ของการสอน คือ การวางรูปลักษณะของพฤติกรรมที่ผู้สอนจะต้องสร้าง หรือก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวผู้เรียน โดยอาจแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป โดยปกติจะคลุมลักษณะทั่วไป 3 ด้านคือ

1.1 ด้านปัญญา (Cognitive) ได้แก่ รู้ศัพท์ ข้อมูลมโนทัศน์ หลักเกณฑ์ แนวความคิดทฤษฎี รวมทั้งวิธีการต่างๆ ทาง ด้านปัญญา

1.2 ด้านทักษะ (Skills) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ความคิดวิธีการแก้ปัญหา ใช้เครื่องมือ ใช้วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น

1.3 ด้านทัศนคติ ค่านิยม (Attitude and Values) เช่น ความสนใจและความต้องการที่จะรับ อภิปราย แสวงหาและการประเมินค่า

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นวัตถุประสงค์ที่แสดงลักษณะพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงของผู้เรียนในลักษณะที่ชัดเจนเข้าใจได้ สังเกตวัด และประเมินได้อย่างแน่นอน โดยที่คำทุกคำที่ใช้ในการระบุวัตถุประสงค์ต้องเป็นคำที่มีความหมายชัดเจน วัตถุประสงค์ในลักษณะนี้เรียกว่า วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยมีเกณฑ์ 3 ประการ คือ

2.1 แสดงเงื่อนไข สภาพการณ์ของการเกิดพฤติกรรม

2.2 ลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ

2.3 ระดับการยอมรับมาตรฐานพฤติกรรม⁸

จุดมุ่งหมายของการสอน จะเน้นหนักไปทางความรู้ หรือเนื้อหาและวิชาอย่างเดียว ซึ่งก็เหมาะสม แต่ยังคงแคบเกินไป การกำหนดจุดมุ่งหมายควรได้ครอบคลุมความรู้ ความคิด ทัศนคติ ค่านิยมและทักษะต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษารูปแบบ และวิธีการสอนมีหลายรูปแบบและหลายวิธี ซึ่งไพฑูริย์ สีนลารัตน์ ได้กล่าวไว้ว่า

แต่ละรูปแบบก็มีเทคนิคและวิธีการแตกต่างกันออกไป ผู้สอนในระดับอุดมศึกษามักจะยึดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือวิธีการใดวิธีหนึ่งซึ่งเป็นของตนเอง และจะใช้วิธีการนั้นตลอดไป ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะเชื่อว่ารูปแบบที่ใช้นั้นดีที่สุดแล้วหรือไม่มีเวลาศึกษาวิธีอื่น แหล่งที่มาของรูปแบบซึ่งอาจารย์ใช้สอนนั้น อาจมาจากวิธีการที่อาจารย์ท่านนั้นได้เคยเรียนมา พื้นฐานทางสังคมของผู้สอน ความนิยมในนักปรัชญา ความถนัดและความต้องการของอาจารย์เอง สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และในสังคม^๑

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนย่อมแตกต่างกันออกไป หลายรูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบที่เน้นตัวครู รูปแบบนี้ถือว่าครูเป็นหลักของการสอนครูเป็นผู้กำหนดกิจกรรมในการสอน ครูตัดสินใจความถูกต้องในการเรียนการสอน ห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ครูเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ที่นั่งเรียนคงที่ตายตัววิธีการใช้รูปแบบนี้คือ การบรรยาย การอภิปรายที่เน้นตัวครู การทบทวนโดยครูคอยชี้แจงแนะนำ

2. รูปแบบที่เน้นเนื้อหา รูปแบบการสอนที่ถือว่า เนื้อหาเป็นเรื่องสำคัญของการสอน เป้าหมายของการสอนให้ผู้เรียนรู้เนื้อหาให้มาก ผู้สอนมีหน้าที่สำคัญคือ ให้ความรู้แก่ผู้เรียนให้มากที่สุด โดยทั่วไปครูจะบรรยายเนื้อหาเป็นสำคัญ นอกจากนั้นอาจใช้อเอกสาร ตำราหรือให้ผู้เรียนไปทำรายงานในลักษณะรวบรวม

3. รูปแบบที่เน้นเครื่องมือและอุปกรณ์ รูปแบบนี้เน้นเครื่องช่วยสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เทปโวลด์คัมทเรียนสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

4. รูปแบบที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก รูปแบบนี้ถือว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน และส่งเสริมการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันวิธีการที่ใช้

รูปแบบนี้ คือ การอภิปรายแบบต่าง ๆ หรือที่เรียกว่า การสอนแบบกลุ่มย่อย การสัมมนา เป็นต้น

5. รูปแบบที่เน้นสุขภาพของผู้เรียน (The Mental Health Pattern) มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ เน้นทัศนคติและสุขภาพจิตของผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีการเช่นนี้ คือวิธีการที่เรียกว่า กลุ่มสัมพันธ์ (Group Dynamics) การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล การฝึกอบรมให้มี ความรู้ (Sensitivity Training)

6. รูปแบบที่เน้นตัวผู้เรียน รูปแบบนี้ถือว่า เป้าหมายของการศึกษา คือ ตัวผู้เรียนจึงให้ผู้เรียนได้เลือก ได้ตัดสินใจ และเรียนด้วยตนเอง วิธีการที่ใช้ในรูปแบบนี้ คือ การให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ศึกษาเป็นรายบุคคล การแบ่งกลุ่มโดยอิสระ การใช้ห้องสมุด ห้องทดลอง อย่างอิสระ มีห้องส่วนตัว เป็นต้น

7. รูปแบบที่เน้นประสบการณ์จำลอง รูปแบบนี้ถือว่าการฝึกให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เหตุการณ์ หรือได้ทดลองทำกิจกรรมบางอย่างแล้วเมื่อออกไปเผชิญชีวิตจริงก็จะทำได้ดีขึ้น วิธีการเช่นนี้ก็ คือ การใช้บทบาทสมมติ (Role-Play) การฝึกปฏิบัติ (Laboratory) การฝึกงาน การใช้เกมส์ การใช้กรณีเรื่อง การแบ่งกลุ่มแก้ปัญหา (Syndicate) เป็นต้น

8. รูปแบบที่เน้นประสบการณ์จริง ประสบการณ์จริงเป็นเป้าหมาย อุดมคติของการศึกษาที่แท้จริง และมีความหมายจะต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ประสบการณ์ เพื่อผลปฏิบัติโดยแท้จริง เช่น การดูงาน การฝึกปฏิบัติจริง ประสบการณ์จริงหรือโครงการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า วิธีการสอนหลักในระดับอุดมศึกษา ที่ใช้กันอยู่นั้น มีอยู่ 4 แบบ คือ การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบฝึกปฏิบัติ และการสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง¹⁰

การสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นเพียงรูปแบบการสอนทั่ว ๆ ไป แต่สำหรับการสอนในระดับอุดมศึกษานั้นน่าจะนำรูปแบบต่าง ๆ มาประสม

ประสานกัน และมุ่งเป้าหมายไปที่วิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้วิธีการหาความรู้ ดังที่
วิจารณ์ พานิช ได้แสดงทัศนะไว้ว่า

เป้าหมายสำคัญของการสอนไม่ใช่เนื้อหาของความรู้ แต่เป็นเรื่องของวิธี
การหาความรู้ เพราะหากเราเน้นที่เนื้อหาวิชา โดยละทิ้งวิธีการให้นักศึกษา
มีความสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองแล้ว สิ่งใดที่อาจารย์ไม่บอก
นักศึกษาก็จะไม่รู้ แต่หากนักศึกษามีความคล่องแคล่วในการแสวงหาความรู้
แม้อาจารย์ไม่บอกนักศึกษาก็สามารถหาเอาเองได้ ดังนั้นในเรื่องการเรียน
การสอนอาจารย์ต้องเน้นที่การเรียนรู้ของนักศึกษา สร้างบรรยากาศให้
นักศึกษาใฝ่รู้กระตุ้นความใคร่รู้ของนักศึกษาให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง
เป็น มีความคิดริเริ่มและสนุกสนานกับการเรียนรู้ โดยให้กระบวนการเรียน
รู้นั้นที่ตัวนักเรียนไม่ใช่ที่อาจารย์ ที่การเรียนรู้ไม่ใช่การสอนและเน้นที่วิธีการ
เรียนรู้ไม่ใช่ที่เนื้อหาความรู้เพียงอย่างเดียว ซึ่งกระบวนการเรียนการสอน
ดังกล่าวจะเอื้อประโยชน์ต่อทั้งนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนด้วย เพราะจะทำให้
ให้อาจารย์ได้จัดลักษณะ และวิธีทำงานให้อยู่ในฐานะผู้อำนวยความสะดวก
และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยอาจารย์จะต้องทำงานวิจัย เขียน
บทความ หรือตำราเพื่อเผยแพร่ความรู้ซึ่งจะทำได้ต่อเมื่ออาจารย์ต้องอ่าน
ศึกษา ค้นคว้าและติดตามความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งจะให้อาจารย์ต้อง
ชวนขยายต้องเสริมสร้างศักยภาพของตนเอง ให้สามารถทำสิ่งที่ยากกว่า
การสอนในรูปแบบอื่น ๆ อย่างที่ทำกันอยู่ทั่วไปได้แก่ การวิจัย การเขียน
บทความการเขียนตำรา การทำชุดสไลด์ประกอบเสียง การทำภาพยนตร์
หรือวีดีโอ เพื่อช่วยการเรียนรู้ ซึ่งจะทำได้ต่อเมื่ออาจารย์ต้องค้นคว้ามาก
อ่านมาก ฟังมาก ขยันมาก และต้องเป็นคนเปิดกว้างรับความรู้ใหม่ ๆ
เทคนิคใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ เอามาใช้ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา
และทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นอยู่ตลอดเวลา¹¹

อย่างไรก็ตาม การสอนของอาจารย์ก็ย่อมจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบ
สำคัญอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้ นั่นคือตัวผู้เรียน ซึ่ง เฉลิม วราวิทย์ และ สมคิด แก้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนธิ ได้รวบรวมทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนพิจารณาเลือกให้เหมาะสมและดีที่สุดในแต่ละสถานการณ์ ดังนี้

1. วิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน หรือการเรียนรู้เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล กล่าวคือ ผู้เรียนบางคนชอบเริ่มวิธีการเรียนจากประสบการณ์โดยตรง โดยไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อนเมื่อผู้เรียนประสบปัญหาจากประสบการณ์ตรงนั้นแล้ว ผู้เรียนจะแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเองนั้นต่อไปได้ ผู้เรียนบางคนชอบวิธีการเรียนโดยการคิดไตร่ตรองจากสิ่งที่สังเกตแล้วอภิปรายกับเพื่อน หรือผู้สอนจนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ผู้เรียนบางคนชอบวิธีการเรียนโดยวิธีการรับความคิดที่ถูกต้องจากผู้อื่นโดยตรง แล้วจดจำสิ่งนั้นเป็นความรู้ไว้ และผู้เรียนบางคนชอบวิธีการเรียนรู้โดยต้องมีพื้นฐานในสิ่งที่จะเรียนรู้ในนั้นพอสมควร

2. การเรียนรู้จะได้ผลดียิ่งขึ้นถ้ามีแรงกระตุ้นที่เหมาะสมกล่าวคือผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีต่อเมื่อผู้เรียนมีความอยากรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดในตัวผู้เรียนเอง การที่จะให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้นั้น ผู้สอนต้องสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการกระตุ้นที่จะให้เกิดความอยากรู้นั้นเอง ประสบการณ์ที่ผู้สอนสร้างขึ้น ควรเป็นประสบการณ์ที่จะทำให้เกิดความอยากรู้นั้น ตามที่ผู้สอนต้องการ

3. การเรียนรู้จะได้ผลดีถ้าผู้เรียนทราบผลของการเรียนรู้เป็นระยะ และอย่างมีความหมาย กล่าวคือ ขณะที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่นั้นถ้าผู้เรียนทราบผลของการเรียนรู้ว่าผิดถูกอย่างไร จะทำให้การเรียนรู้รวดเร็วขึ้น

4. การเรียนรู้จะได้ผลดี เมื่อผู้เรียนทราบว่ากิจกรรมที่ตนกระทำอยู่นั้น สัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่ต้องเรียนรู้ การทำให้ผู้เรียนทราบว่ากิจกรรมที่ตนปฏิบัตินั้น มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่ต้องเรียนรู้อย่างไรจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้ดียิ่งขึ้น¹²

หลักสูตร หมายถึง โครงการให้การศึกษา โครงการนี้จะให้ความรู้อะไร ความสามารถอะไร และค่านิยมอะไรนั้นขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของโครงการ หรือ ความ มุ่งหมายของหลักสูตร ไพฑูรย์ สินดารัตน์ ได้กล่าวถึง หลักสูตรอุดมศึกษา สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ความสำเร็จของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตรเป็นประการสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นข้อกำหนดว่า ผู้เรียนจะเรียนอะไร เพื่ออะไร ผู้ที่จะทำการสอนได้ก็จึงต้องเข้าใจหลักสูตรด้วย

ในระดับอุดมศึกษา หลักสูตรจะเน้นพิเศษในเรื่องของเนื้อหา และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหา รวมทั้งกิจกรรมที่ดำเนินไปเพื่อเนื้อหาดังกล่าว ทั้งนี้เพราะชีวิตนอกห้องเรียนนอกเหนือจากเนื้อหาแล้ว อาจารย์จะมีบทบาทน้อย ผู้เรียนย่อมจะมีอิสระที่จะรับและเลือกโดยเสรี โดยเหตุนี้ เมื่อกล่าวถึงหลักสูตรระดับอุดมศึกษาจึง ครอบคลุมถึงตัวเนื้อหาวิชา รายวิชาต่างๆ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาและ รายวิชาเหล่านั้นเป็นสำคัญ

องค์ประกอบของหลักสูตรอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับคุณสมบัติและความต้องการดังกล่าว จึงอาจแยกพิจารณาออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่งคือ เรื่องของวิชาชีพเป็นเนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทำความเข้าใจ และปฏิบัติได้ใน

ส่วนที่สอง เป็นเรื่องของการศึกษาทั่วไป เป็นเนื้อหาความรู้รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทรรศนะแนวคิด และบุคลิกที่กว้างขวางไม่คิดแคบเฉพาะในสาขาวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบสร้างเสริมคุณธรรมด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ขึ้น ประกอบวิชาชีพของตนได้ดี และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนที่สาม เป็นหลักสูตรวิชาเลือก ในระดับอุดมศึกษาถือได้ว่าวิชาเลือกเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่ง เพราะเป็นการให้โอกาสแก่ความสนใจที่กว้างขวางและแตกต่างกันของผู้เรียน โดยทั่วไปวิชาเลือกมักจะมีในหลักสูตรวิชาชีพและวิชาการศึกษาทั่วไปอยู่แล้ว ในสาขาเปิดวิชาเลือกอื่น ๆ เพิ่มเติมให้นอกเหนือไปจากสาขาเฉพาะ

รูปแบบของหลักสูตร เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่ารูปแบบของหลักสูตรอุดมศึกษานั้น พิจารณาได้จากความสัมพันธ์ของหลักสูตรการศึกษาทั่วไปนี้เอง

รูปแบบแรก เป็นหลักสูตรอิสระ กล่าวคือ เป็นวิชาเลือกอย่างเดียวไม่มีหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปปนอยู่ หรือมีปนอยู่ก็น้อยจนไม่มีความสำคัญ หลักสูตรแบบนี้ นิยมกันมาก โดยเฉพาะในระบบการศึกษาของยุโรป เพราะถือว่าการศึกษาระดับมัธยมได้วางพื้นฐานด้านการศึกษาทั่วไปมาเพียงพอแล้ว เมื่อมาถึงระดับอุดมศึกษาจึงมุ่งไปที่อาชีพได้เลย ในประเทศไทยเมื่อเปิดมหาวิทยาลัยระยะแรก ๆ ก็เน้นไปทางวิชาชีพอย่างเดียว แม้จนไม่นานมานี้ก็ยังยึดถือความคิดนี้อยู่

ส่วนหลักสูตรที่เป็นวิชาการศึกษาทั่วไปโดยอิสระนั้นก็ยิ่งมีเช่นเดียวกัน เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้เรียนวิชาทางด้านศิลปศาสตร์อย่างเดียว แต่หลักสูตรอิสระของวิชาการศึกษาทั่วไปนี้บางครั้งก็ไปทำอาชีพได้บ้าง เช่น เป็นครูสอนวิชาทั่วไปแต่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจกับเรื่องของศิลปวัฒนธรรม ค่านิยมและความก้าวหน้าของวิชาการ เพื่อความเป็นคนรอบรู้มากกว่า หลักสูตรประเภทนี้จะพบมาก ในมหาวิทยาลัยของสหรัฐฯ ระยะแรก ๆ โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษาที่เรียกว่า มหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์

รูปแบบที่สอง เป็นหลักสูตรผสม กล่าวคือ ในแต่ละหลักสูตรนั้นวิชาชีพและวิชาการทั่วไปผสมกันอยู่แล้ว แต่ว่าจะมีวิชาไหนอยู่เท่าไร โดยทั่วไปวิชาชีพจะเป็นวิชาหลักแล้วมีวิชาการศึกษาทั่วไปเสริมเข้ามา เพื่อให้วิชาชีพนั้นสมบูรณ์ขึ้นในปัจจุบันแนวคิดนี้ได้รับความนิยมสูง โดยเฉพาะของไทยเอง และทบวงมหาวิทยาลัยก็ได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรในระดับปริญญาตรีต้องมีวิชาการศึกษาทั่วไป (หรือบางทีเรียกวิชาพื้นฐานทั่วไป) ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

การผสมกันนั้นแล้วแต่ว่าจะผสมกันแบบใด บางหลักสูตรให้เรียนแบ่งกันเป็นปี เช่น ปีที่ 1 หรือ 2 ให้เรียนการศึกษาทั่วไป แล้วปีที่ 2 หรือ 3, 4 เรียนวิชาชีพเป็นการจัดแบบแยก หรือไม่เช่นนั้นก็จัดขนานกันไป โดยปีที่ 1 เรียนวิชาการศึกษาทั่วไปมาก เรียนวิชาชีพน้อย แล้ววิชาการศึกษาทั่วไปลดลงแต่วิชาชีพเพิ่มมากขึ้นจนถึงปีที่ 4 ในบางครั้งก็จัดผสมกัน ทั้งแยกและขนานกันคือวิชาบังคับของการศึกษาทั่วไปให้เรียนคู่ขนานกับวิชาชีพระหว่างปีที่ 1-2 แล้ววิชาเลือกให้เรียนในปีที่ 3 ขึ้นไป¹³

1. การปรับปรุงการเรียนการสอนนั้น เกี่ยวข้องกับระบบบริหารภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2. ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การพิจารณานำวิธีวิเคราะห์ระบบเข้ามาใช้ กล่าวคือ

2.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์หลักของการเรียนการสอน เพื่อสนองนโยบายของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากระบบการศึกษามีฐานะเป็นระบบย่อยภายในระบบใหญ่ของสังคม

2.2 มีการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น

2.3 มีการติดตามประเมินผลว่า การดำเนินงานตามข้อ (2.2) ได้บรรลุวัตถุประสงค์จริงหรือไม่ เพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมอยู่เสมอ

3. ในการเรียนการสอน ควรเน้นแนวการสอนให้นักศึกษารู้จักคิด ไตร่ตรองหาเหตุผลที่จะนำไปสู่ข้อสรุป

4. ในการเรียนการสอนควรเน้นวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่เป็นอิสระและเปิดขอบเขตของความรู้ให้กว้างขวางโดยการสอน เพื่อแนะแนวทางให้นักศึกษาสามารถที่จะค้นคว้าต่อได้ด้วยตนเอง

5. ในการจัดทำหลักสูตร ควรเน้นมิให้การเรียนการสอน สอนจำกัดอยู่เพียงภายในห้องเรียน นักศึกษาควรมีโอกาสออกไปสู่สังคมแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนและให้ประสบการณ์กว้างขวางด้วย

6. เพื่อให้บัณฑิตรู้บทบาทอันสมควรในการเป็นผู้นำในการพัฒนาประเทศ ควรจัดหลักสูตรวิชาการพื้นฐานทางด้านการเมือง การปกครอง ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วย

บทบาทด้านการสอนในมหาวิทยาลัย ได้รับความสำคัญเป็นอันดับแรกมากกว่าภารกิจด้านอื่น การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับประสบการณ์จากการศึกษาอย่างกว้างขวาง องค์ประกอบของการศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของการสอน หลักสูตรเนื้อหาวิชา ผู้เรียน ผู้สอน รูปแบบและวิธีการสอน การเรียนรู้ และบรรยากาศของการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นคนที่

สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งด้านปัญญา ทักษะ และทักษะ โดยการวางจุดมุ่งหมายที่ผสมผสานการศึกษา เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพ และความสามารถให้มีคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน¹⁴

วงจรการเรียนการสอน มักประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย (Educational Objective) การเรียนการสอน (Learning and Instruction) และการประเมินผล (Evaluation) ดังภาพ

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Educational Objectives) เป็นสิ่งสำคัญที่จะชี้ให้เห็นการศึกษา ครู อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียนมองและมุ่งในสิ่งเดียวกัน
2. การเรียนการสอน (Learning and Instruction) หมายถึง การเรียนของนักศึกษา และการสอนของอาจารย์ นั่นคือ แบ่งบุคคลออกเป็น 2 กลุ่ม ทำหน้าที่ต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีองค์ประกอบที่เชื่อมการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน 5 ประการได้แก่
  - 2.1 สภาพของผู้สอนและผู้เรียน ในด้านบุคลิกภาพและภูมิหลัง
  - 2.2 การตั้งจุดมุ่งหมายในการสอน และการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน
  - 2.3 ความรู้ของผู้สอน และความรู้ของผู้เรียน
  - 2.4 พฤติกรรมของผู้สอน และพฤติกรรมของผู้เรียน
  - 2.5 สิ่งแวดล้อมในการสอน และการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนและการศึกษา (Evaluation).

งานหลักของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่สำคัญยิ่ง คือการสอนนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้และคุณธรรม การที่จะสอนนักศึกษาให้ได้ความรู้ และคุณธรรม ดังกล่าวอาจารย์จะต้องเป็นทั้งผู้ทรงความรู้ และมีความประพฤติที่เหมาะสมด้วย การเป็นผู้ทรงความรู้นั้น ได้มาจากความรู้ที่อาจารย์เอง ได้ศึกษาค้นคว้ามาตั้งแต่ต้น และค้นหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา เพื่อให้เป็นอาจารย์ผู้ทันโลก ส่วนคุณธรรมความประพฤติที่เหมาะสมได้มาจากการอบรมจาก บ้าน โรงเรียนและสังคมมาตั้งแต่เล็ก

การตรวจสอบว่า อาจารย์ได้ทำงานหลักดังกล่าวไปได้ผลมากน้อยเพียงใด คือ การวัดและประเมินผลการเรียน การสอน และการศึกษานั้นเอง¹⁵ ดังนั้น การวัดและประเมินผล จึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการเรียนการสอนซึ่งแยกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

3.1 การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียน

3.2 การประเมินผลการสอนของอาจารย์ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของอาจารย์เอง (self-improvement) ซึ่งอาจใช้วิธีการพูดคุยโดยตัวผู้สอนเอง การใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เทปหรือวีดีโอเทปหรือการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) นอกจากนี้ยังสามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงบริการด้านการสอน ปรับปรุงด้านการบริหาร ตลอดจนถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลงานอาจารย์โดยทั่วไป (Facilty Evaluation) เช่น การประเมินเพื่อเลื่อนขั้นตำแหน่งทางวิชาการ เลื่อน เงินเดือน หรือความคิดความชอบอื่น ๆ และการประเมินเพื่อจัดและคัดเลือกคนสอนที่ เหมาะสม¹⁶

4. สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

องค์ประกอบการเรียนการสอนประการสุดท้าย ได้แก่องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมที่อาจมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม อัน ได้แก่

4.1 สภาพแวดล้อมทางด้านอาคารสถานที่ หมายถึงอาคารสถานที่ภายในสถานศึกษาที่จะส่งผลถึงพฤติกรรมการสอนของครู และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนได้เช่น

4.1.1 ขนาดและรูปร่างของห้องเรียน ควรมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน และมีขนาดพอเหมาะที่ผู้ที่นั่งข้างหลังสามารถที่จะมองเห็นผู้สอน กระดานดำ หรือแผนภูมิต่าง ๆ ได้ชัดเจน

4.1.2 อากาศภายในห้องเรียน อุณหภูมิภายในห้องเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะห้องเรียนที่อากาศร้อนจะทำให้ผู้เรียนง่วงนอนอึดอัด และถ้าอากาศเย็นเกินไปจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกครั่นเนื้อครั่นตัวและอาจไม่สบายได้

4.1.3 เสียงและแสงสว่าง สภาพห้องเรียนควรออกแบบให้ปลอดจากเสียงรบกวนต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีสมาธิในการรับรู้อย่างเต็มที่ตลอดจนการจัดแสงสว่างให้เพียงพอ และพอเหมาะแก่สายตาของผู้เรียนทุกจุดในห้องเรียน

4.1.4 การจัดพื้นที่ใช้สอยในสถาบัน โดยเฉพาะพื้นที่ในสถานศึกษาที่เป็นบริเวณที่ว่างนอกเหนือจากอาคารสถานที่เรียน ควรคัดแปลงใช้สอยให้เกิดประโยชน์ ในด้านการศึกษา เช่น จัดเป็นที่ฝึกประสบการณ์หรือเป็นที่อ่านหนังสือ ตลอดจนใช้เป็นที่นั่งสำหรับพักผ่อน

4.2 สภาพแวดล้อมทางด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหาร สถาบันการศึกษา รวมทั้งนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับที่มีผลบังคับใช้กับนักศึกษา และบุคลากรของสถาบันนั้น ๆ

4.3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนหมายถึง สภาพหรือบรรยากาศในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิต ในขณะที่มีการเรียน ตลอดจนบรรยากาศทางวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา

อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่จะนำมาเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนกับผู้สอนจัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน¹⁷

องค์ประกอบ ด้านอาจารย์ผู้สอน

สงัด อุทรานันท์ ได้กล่าวว่า

อาจารย์ผู้สอน เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการดำเนินกิจกรรมการเรียน การสอนให้บรรลุผล ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการสอนของอาจารย์เอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาฝึกฝน และเรียนรู้วิธีการหนึ่งที่จะใช้เป็นข้อมูลที่จะช่วยชี้แนะหรือใช้ประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงตัวผู้สอนให้เป็นผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน คือ การสอบ ถามความคิดเห็นของผู้เรียนซึ่งนับว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถให้ข้อคิด เห็นโดยตรงเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์ที่สอนดีหรือที่พึงปรารถนาของผู้เรียน ซึ่งบางครั้งก็ใช้ชื่อเรียกว่า อาจารย์ในอุดมคติ¹⁸

Wilbert M. Leonard ได้ทำการศึกษาลักษณะของครูที่ดีนั้นเป็นอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า ครูในอุดมคติของนักศึกษามีลักษณะ ดังนี้

อนุญาตให้นักศึกษาเลือกวิธีเรียนของตนเอง ใช้นโยบายการสอนที่ยืดหยุ่นได้ บรรยายโดยใช้อุปกรณณ์และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมยินดีที่จะเป็นมิตรและเป็นกันเองกับนักศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน อุทิศเวลาเพื่อให้นักศึกษาได้รับการชมเชย สรรเสริญจากนักศึกษาในด้านเป็นอาจารย์ที่ทำการสอนดีเด่น แต่ในระดับคะแนน (grade) ค่อนข้างต่ำกว่าของอาจารย์ท่านอื่น ๆ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยแบ่งตามคะแนนเฉลี่ย สะสมออกเป็น กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ ครู อาจารย์ ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงให้ความเห็นว่า ครูจะเป็นครูที่ดี ถ้าอุทิศเวลาให้กับนักศึกษา ทำการสอนดีเด่น และให้ระดับคะแนนค่อนข้างต่ำกว่าอาจารย์ท่านอื่น ๆ และเมื่อแบ่งนักศึกษาคตามแผนการเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคต โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่จะเรียนแน่นอน ไม่แน่นอนและไม่เรียน พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อครูของกลุ่มที่

ตั้งใจเรียนต่อแน่นอน แตกต่างจากกลุ่มที่ไม่เรียนต่ออย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มแรกมีความคิดเห็นว่า ครูที่ดีจะต้องกระตุ้นให้นักศึกษาคิดหาความจริงมากกว่าการใช้คำถามต่าง ๆ มีผลการสอนดีเด่น และให้ระดับคะแนนค่อนข้างต่ำกว่าอาจารย์ท่านอื่น ๆ¹⁹

นักการศึกษาไทยที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะอาจารย์ในอุดมคติคือ อุทุมพร ทองอุไทย ผลการวิจัยพบว่า นิติระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเห็นว่า ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติที่พึงปรารถนามากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่

1. ใช้ตัวอย่างที่เปรียบเทียบ และความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
2. มีการเตรียมการสอนที่ดี
3. มีความสนใจและสนุกในการสอน
4. เสนอความคิดใหม่แก่นิสิตเพื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง
5. จงใจให้นิสิตทำงานอย่างดีที่สุด²⁰

ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ ญูญู โย สาคร ที่ได้กล่าวถึงงานประจำวันของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอาไว้ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบทบาทด้านการสอน มี 6 ประการคือ

1. เตรียมการสอน และวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว
2. เข้าห้องสอนตรงเวลาและสม่ำเสมอ
3. วางแผนเตรียมการ และจัดการเกี่ยวกับการสอน หรือการประเมินอย่างรอบคอบและถูกต้องหลักวิชา

4. พบปะหารือในด้านวิชาการ และการเรียนการสอนกับอาจารย์ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนในแผนวิชาเดียวกัน หรือผู้มีหน้าที่สัมพันธ์กันอยู่เสมอ
5. รับผิดชอบสอนให้ตรงกับแนวทางที่หลักสูตร หรือแผนกวิชาหรือคณะกำหนดไว้
6. แบ่งเวลาให้ตนเอง สำหรับใช้ความคิดเกี่ยวกับวิชาที่สอนบ้าง ไม่ใช่คิดถึงวิชาที่สอนเฉพาะตอนที่เข้าห้องสอนเท่านั้น²¹

งานด้านการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าทดลอง และวิจัยทางการศึกษาก็เป็นหน้าที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาควรจะได้มีอุดมการณ์ว่า การศึกษาค้นคว้า และการวิจัยจะเป็นทางนำไปสู่การพัฒนาการศึกษา²² ทั้งนี้เพราะการทำวิจัยนอกจากจะเป็นการขยายแวดวงทางวิชาการให้กว้างขวางออกไปแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่างานวิจัยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังเช่น FEDERIC RODULPH กล่าวไว้ว่า "ถ้าไม่มีงานวิจัยแล้วความรู้ที่อยู่ย่อมจะไม่เพียงพอและในที่สุดเราก็จะกลายเป็นคนโง่เขลาไป"²³ ส่วน อุดม วโรจสภคินได้กล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของการวิจัยไว้อย่างกว้างขวางดังนี้

1. การวิจัยทำให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการ สรรพวิชามีมากมายที่เรายังไม่พบการวิจัยจะเป็นสิ่งที่ทำให้เราค้นพบ และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์
2. ในแง่ของสังคมและการปกครอง ปัญหาที่เป็นอยู่คือ สังคมและการปกครองอย่างไรจึงจะอยู่สุขสบาย การวิจัยก็จะช่วยแก้ปัญหาและนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว

3. ในแง่เศรษฐกิจ การวิจัยจะช่วยให้เกิดการค้าขายที่ทำให้เจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ
4. สำหรับนักบริหารทุกระดับ การวิจัยจะช่วยให้ทราบปัญหาและทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม
5. การวิจัยมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อถือที่ไม่ตรงตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์²⁴

วิจิตร ศรีสอ้าน ได้กล่าวไว้ว่า

สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นสถาบันทางวิชาการชั้นสูง มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์รโงงความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อจะได้ใช้ผลแห่งความก้าวหน้าทางวิชาการนั้น กระทำภารกิจทางด้านการสอน เพื่อการผลิตบัณฑิต และบริการทางวิชาการแก่สังคม ในลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยค้นคว้าจึงเป็นหน้าที่หลักที่ควรได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถ้าปราศจากการวิจัยค้นคว้าเพื่อบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาก็จะทำหน้าที่เพียงด้านถ่ายทอดความรู้ อันเป็นมรดกตกทอดมาเท่านั้น²⁵

เกษม สุวรรณกุล ได้กล่าวถึงการวิจัยของมหาวิทยาลัยในประเทศตะวันตกว่า มหาวิทยาลัยถือว่าการวิจัยเป็นของสำคัญ จึงมีการตั้งศูนย์วิจัย

ในระยะแรกการวิจัยจะเป็นวิจัยพื้นฐาน แต่ในระยะหลังถือว่าวิจัยประยุกต์ก็มีความสำคัญมากเช่นกัน การวิจัยนอกจากจะทำให้เกิดการขยายเพิ่มเติมความรู้ แล้วยังทำให้การเรียนการสอนความรู้สอดคล้องกับปัญหาของสังคมด้วยมหาวิทยาลัยในตะวันตกจึงมีบทบาทอย่างมาก ในการสร้างความเจริญรุ่งเรืองในทางเทคโนโลยีเศรษฐกิจ และสังคมแก่ประเทศเหล่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งประดิษฐ์หรือทฤษฎีใหม่ ๆ จนถึงการปกครองประเทศ มหาวิทยาลัยมี
 ส่วนอย่างมาก ในการสร้างสมองให้กับประเทศในระยะที่มหาวิทยาลัย
 ตะวันตกมีบทบาทหน้าที่สำคัญ คือ การขยายเพิ่มเติมความรู้ของมนุษย์
 โดยการทําวิจัย ทั้งการวิจัยพื้นฐานหลัก และวิจัยประยุกต์ มหาวิทยาลัย
 ไทยแต่ดั้งเดิมส่วนใหญ่มุ่ง แต่การสอนแบบเรียกว่าไม่มีการวิจัยเลย
 การวิจัยเป็นของใหม่และโดยทั่วไปคุณภาพยังไม่ดีพอ ศูนย์วิจัยที่ได้
 มาตรฐานแทบไม่มี เมื่อมหาวิทยาลัยมุ่งแต่การสอน การเลื่อนตำแหน่ง
 ทางวิชาการ ถึงแม้กฎหมายจะกำหนดว่าต้องมีผลงานวิจัยดีเด่น แต่ในระยะ
 แรกที่ผ่านมา เมื่ออาจารย์ได้แต่สอนจึงไม่ได้นำผลงานวิจัยมาวัดการ
 ทำงานเพียงวัดว่าอาจารย์ท่านใดสอนดี การเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการจึง
 มักใช้ความอาวุโสเป็นหลัก การใช้ผลงานทางวิชาการเป็นหลักในการเลื่อน
 ตำแหน่งยังนับว่าเป็นของใหม่ศูนย์วิจัย เครื่องมือวิจัย ความสนใจใน
 การวิจัย และความสามารถในการวิจัยของอาจารย์ก็ยังมีน้อย ทั้งนี้เป็นผล
 เนื่องมาจากการมุ่งการสอนเป็นหลักนอกเหนือจากการผลิตบัณฑิต หน้าที่
 สำคัญอีกหน้าที่หนึ่ง คือ การวิจัย โดยทั่วไปมหาวิทยาลัยในประเทศไทยยัง
 ไม่ได้ทำหน้าที่เท่าที่ควร เพราะยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการโดยเฉพาะ
 งบประมาณ ซึ่งปกติก็ไม่เพียงพออยู่แล้วแม้แต่การผลิตบัณฑิต ปัจจุบัน
 งบประมาณสำหรับการวิจัยที่มหาวิทยาลัยได้รับจากรัฐบาลโดยตรงน้อยมาก
 เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณวิจัยของประเทศทั้ง ๆ ที่นักวิชาการระดับสูง
 มีอยู่จำนวนมากในมหาวิทยาลัย การทิ้งงบประมาณการวิจัยส่วนใหญ่เป็นของ
 กระทรวงหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ฝ้ายปฏิบัติกรนั้น อาจเป็นเพราะ
 มหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบงานสาขานั้นของประเทศโดยตรง และ
 โดยปกติไม่ใช่ผู้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยนั้น โดยเฉพาะการวิจัยประยุกต์
 โดยหน้าที่มหาวิทยาลัยจะต้องทำการวิจัย ไม่แต่เพียงเพื่อบุกเบิกความรู้
 สำหรับประโยชน์การสอนเท่านั้น แต่เพื่อเป็นแหล่งวิทยาการสำหรับใช้ใน
 การพัฒนาประเทศด้วย ขณะนี้มหาวิทยาลัยในประเทศไทยส่วนใหญ่ ยังไม่
 สามารถทำการวิจัยได้เต็มกำลัง เพราะทรัพยากรสำหรับการวิจัยยังไม่

สมบูรณ์ ดังนั้นเพื่อที่จะให้นักวิชาการระดับที่มีอยู่มีโอกาสทำการวิจัยได้ จึงควรมินโยบายให้มีการร่วมมือด้านการวิจัย ระหว่างมหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับประเทศ และภูมิภาคเป็นการผึกกำลัง นักวิชาการและทรัพยากรการวิจัย เพื่อให้การใช้งบประมาณการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย และประหยัดคน นอกจากนี้การร่วมมือการวิจัยอย่างกว้างขวาง จะก่อให้เกิดการวิจัยในลักษณะมหภาคมากขึ้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวางแผนนโยบาย²⁶

สง่า สรรพศรี ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า

เรื่องของกำลังคนที่เป็นนักวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้น ถ้าคิดเทียบ ส่วนใหญ่ในหมู่ของคณาจารย์แล้วคงไม่เกิน 25% และประการสำคัญ คือ มหาวิทยาลัยยังขาดแคลนผู้นำทางการวิจัย คือมหาวิทยาลัยอาจจะมีอาจารย์ปริญาเอกที่จบจากต่างประเทศแต่ยังขาดพี่เลี้ยง หรือบางที่ยังตั้งตัวไม่ติด หรือบางที่มหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสรรงบประมาณให้ การบริหารงานของมหาวิทยาลัยยังขาดแนวปฏิบัติงาน ในการประเมินผลการวิจัย ปัญหาความคล่องตัวเกี่ยวกับการใช้งบประมาณแผ่นดินและปัญหาการขาดสิ่งจูงใจ ความจริงการวิจัยเป็นนโยบายของรัฐ แต่เท่าที่สังเกตรัฐบาลไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการวิจัยเท่าที่ควร ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัย .จึงน้อยมาก ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ²⁷

สมศักดิ์ วงใน กล่าวถึงการประเมินผลการวิจัยว่า

การขาดการประเมินผลการวิจัย เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่ง ซึ่งมีผลให้การดำเนินงานวิจัยไม่มีประสิทธิผลอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะนักวิจัยไม่มีโอกาสที่จะทราบได้อย่างละเอียดว่างานวิจัยทางด้านนั้น ๆ เคยมีการดำเนินการมาแล้วหรือไม่²⁸

จากสรุปรายงานการอภิปรายในการสัมมนามหาวิทยาลัย เรื่องมหาวิทยาลัยกับการบริหารงานวิจัย ดังนี้

1. ความจำเป็นของการวิจัย

1.1 การวิจัยเป็นกิจการหลักด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยต้องมีส่วนในการสร้างความรู้ไม่ใช่เป็นผู้รับแต่อย่างเดียว

1.2 การวิจัยเป็นการสร้างเสริมสติปัญญา และสร้างเสริมวิจารณ์ญาณ

1.3 ในปัจจุบันชาวต่างประเทศมีความรู้บางเรื่อง เกี่ยวกับเมืองไทยดีกว่านักวิชาการไทย เพราะได้มีโอกาสเข้ามาทำการวิจัยอย่างจริงจัง อาจารย์ไทยควรเป็นผู้นำในเรื่องนี้

1.4 ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ควรจะขึ้นอยู่กับผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยด้วย

2. อุปสรรคของการทำการวิจัยของนักวิชาการไทย

2.1 ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีบรรยากาศทางวิชาการ ที่จะส่งเสริมให้อาจารย์ทำงานวิจัย เพราะได้ละเลยจุดประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย การวิจัยในมหาวิทยาลัยจะสำเร็จผลได้ต้องอาศัยปัจจัย 3 คือ

2.1.1 ความเชื่อในประโยชน์ของการวิจัย

2.1.2 ความกล้าที่จะต่อสู้อุปสรรคของการวิจัย อันเกิดจากระบบราชการทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.2 การเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นไปด้วยความยากลำบาก และเสียเวลามาก สถาบันที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ

2.3 จำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น และระดับความรู้ ความประพฤติที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้อาจารย์ต้องเสียเวลากับสิ่งเหล่านี้มากเกินไป

2.4 จำนวนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีไม่พอ จึงไม่อาจแบ่งเบางานหรืออนุญาตให้พักไปทำงานวิจัยได้ การตั้งคณะหรือแผนกวิชาย่อย ๆ โดยไม่มีตัวบุคคลเพียงพอ ไม่ช่วยส่งเสริมให้มีการวิจัย

2.5 ความสามารถของอาจารย์ส่วนมากไม่อยู่ในมาตรฐานที่จะทำการวิจัยได้

2.6 ในประเทศไทยตัวบุคคลที่มีความสามารถจริงๆ ในด้านต่าง ๆ ยังมีไม่เพียงพอ ไม่ใช่ขาดแคลนเฉพาะในมหาวิทยาลัยเท่านั้น

2.7 วินัยราชการเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของการวิจัย ทางด้านสังคมศาสตร์ เพราะอาจกระทบกระเทือนนโยบายหรือตัวบุคคลในรัฐบาล

2.8 เงินทุนที่ใช้ในการวิจัยไม่เพียงพอ และเงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากรัฐบาล ซึ่งมีวิธีเบิกจ่ายซับซ้อน ผู้ที่เกี่ยวข้องในการอนุมัติการเงินไม่เข้าใจวัตถุประสงค์หรือไม่มีเวลาพอที่จะศึกษาธรรมชาติของการวิจัย

2.9 ระบบของสังคมไทยซึ่งบังคับให้อาจารย์ใหม่ ๆ ต้องใช้เวลาส่วนมากไปหารายได้พิเศษ เพื่อให้เทียบหน้าเทียบตากับผู้อื่น

2.10 ไม่มีผู้นิยมชมชอบในผลงานวิจัย โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาทำให้ผู้ทำการวิจัยเกิดความท้อถอย

ในส่วนของอาจารย์ผู้สอนกับการวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยดังนี้

ก. เป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่จะต้องทำการวิจัย การวิจัยจะชักจูงอาจารย์ที่มีความสามารถเข้าร่วมสถาบันได้โดยง่าย และชักจูงบุคคลภายนอกให้ความช่วยเหลือ มหาวิทยาลัยมากขึ้น การวิจัยเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมพาณิชย์การและกิจการของรัฐบาล

ข. การวิจัยในมหาวิทยาลัยของประเทศยังมีน้อย เนื่องจาก

1. อาจารย์ไม่สนใจ หรือสนใจ แต่ไม่ได้รับการส่งเสริมเพียงพอ เช่น ไม่ใช่ผลงานวิจัยเป็นหลักในการพิจารณาความดีความชอบ

2. ไม่มีเวลาพอที่จะทำการวิจัย หรือไม่ได้รับการศึกษาอบรมในเรื่องการวิจัยมาก่อนหรือขาดผู้นำในการวิจัย

3. มีปัญหาในเรื่องการเงิน อุปกรณ์ ผู้ช่วย ฯลฯ

ค. การส่งเสริมการวิจัย

1. ควรถือการวิจัยมีความสำคัญเท่ากับการสอน และให้อาจารย์มีเวลาพอที่จะทำงานวิจัยได้

2. ถือผลงานวิจัยเป็นหลักพิจารณาความดีความชอบและช่วยพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย

3. ควรมีตำแหน่งผู้บริหารการวิจัย และมีนโยบายหาเงินทุนสำหรับการวิจัย

4. มีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในการทำวิจัย แลกเปลี่ยนข่าวสารการวิจัยและมีการประชุมทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับผลงานวิจัย²⁹

พัทธา สายหู และคณะ ได้ศึกษาสภาพการวิจัยของประเทศไทยทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคตโดยสำรวจสภาพการวิจัย ในช่วงระยะเวลาประมาณปี 2524 ว่ามี

การวิจัยทางการศึกษาโดยทั่วไปอยู่มากน้อยเพียงใด ในลักษณะใดและเพื่อประเมินสถานะ และความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน โดยการใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักวิจัยรายบุคคล ในหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วประเทศและส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง 7 สถาบัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมงานวิจัยของสถาบัน พบว่าบรรยากาศของการวิจัยทั่วไป การวิจัยทางการศึกษาในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ และของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีลักษณะงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน เช่น การจัดนโยบาย การเสนองาน การวิจัยหลักสูตรวิธีการและอุปกรณ์การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล ในการรู้หนังสือของผู้เรียนประถมศึกษาภาคบังคับ หรือการวิจัยเพื่อ ปฏิรูปแบบการศึกษา นักวิจัยในหน่วยงานปฏิบัติของกระทรวงเมื่อเทียบกับนักวิจัยในหน่วยงานวิชาการของมหาวิทยาลัยแล้วจะปรากฏว่า ได้รับผลตอบแทนจากงานวิจัยเป็นประโยชน์แก่ตนเองน้อยกว่า เพราะถึงแม้ทำงานดีเด่นก็ถือเป็นงานประจำในหน้าที่จึงไม่สามารถนำไปใช้เลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ แก่นักวิจัยในมหาวิทยาลัยก็มีความเหลื่อมล้ำกันเองในโอกาส และผลประโยชน์ตอบแทนจากการทำวิจัย ผู้ที่จบการศึกษาได้ปริญญาชั้นสูงจากต่างประเทศ มักมีโอกาซขอทุนอุดหนุนการวิจัยแหล่งต่างประเทศซึ่งปริมาณเงินมากทำโครงการใหญ่และให้ค่าสมนาคุณสูง ผลงานได้รับการอ้างอิงในวงการสากลมีศักดิ์ศรีและน้ำหนัก เป็นผลงานขอตำแหน่งทางวิชาการได้ดีกว่า³⁰

คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ได้รายงานถึงการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในภารกิจด้านการวิจัย ถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาว่าในด้านการวิจัย สถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่ทางด้านการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและการช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ไม่ได้เต็มที่ เนื่องจากสภาพแวดล้อมของการทำงานไม่เอื้ออำนวย และขาดการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรเพื่อการวิจัยและจากการสัมมนา เรื่องภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง ได้กล่าวถึงภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการวิจัยสรุปสาระสำคัญว่า งานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญของมหาวิทยาลัย เนื่องจากการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีใช้มีลักษณะ รับ-ส่ง ความรู้ แต่เป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั้งในส่วนให้และผู้รับอยู่แล้ว การวิจัยจึงมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเรียนการสอน และในปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการวิจัยในมหาวิทยาลัย ได้แก่

1. ผู้มีคุณสมบัติเป็นนักวิจัยที่ดีจำนวนหนึ่ง ต้องทำหน้าที่หลายด้านรวมทั้งเป็นผู้บริหาร ทำให้ขาดนักวิจัยรุ่นเก่าที่มีประสบการณ์ที่จะช่วยประสานงาน และสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ขึ้นมา

2. อาจกล่าวได้ว่า สังคมไทยยังไม่ให้คุณค่าที่แท้จริงของการวิจัยมักเล็งเห็นการแสวงหาคำตอบแทนทางวัตถุ สำคัญกว่าผลงานที่คิดค้นเพื่อส่วนรวม

3. ขาดการสนับสนุนด้านการเงิน

ลักษณะงานวิจัยในมหาวิทยาลัยและการประสานงานกับหน่วยงานวิจัยอื่น ๆ

1. ลักษณะงานวิจัย ควรเป็นไปเพื่อช่วยแก้ปัญหาและให้บริการแก่สังคม เช่น การวิจัยปัญหาสภาวะแวดล้อม เป็นต้น ควรเป็นงานวิจัยที่มีลักษณะคาบเกี่ยวหลายสาขาวิชา เพื่อประโยชน์ในการระดมสรรพกำลังทรัพยากรจากหลายสาขาวิชาหลายมหาวิทยาลัย ให้เข้ามาประสานงาน ร่วมการวิจัยด้วยกันการประสานงานอาจเป็นไปได้ทั้งในระดับ

1.1 ส่วนบุคคลที่มีความสนใจสาขาวิชาคล้ายคลึงกัน

1.2 ระดับสถาบันในระหว่างมหาวิทยาลัยด้วยกันในระดับคณะ ภาควิชา

แผนกวิชา ฯลฯ

1.3 ระดับหน่วยงานกลาง ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานที่ตั้งใหม่โดยไม่ซ้ำซ้อน หรือแทรกแซงหน่วยงานที่ทำหน้าที่เดิม หรืออาจเป็นการขยายหน่วยงานเดิมให้ทำหน้าที่นี้ก็ได้

2. ในขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยต้องพยายามผสมผสานงานวิจัยและงานสอนเข้าด้วยกัน เพื่อส่งเสริมและสร้างสรรค์วิญญาณของนักวิจัยในหมู่คณาจารย์และนักศึกษา

3. มหาวิทยาลัยควรทำงานวิจัย ทั้งในลักษณะที่เป็นไปเพื่อการพัฒนาประเทศและรักษาความเป็นเลิศทางวิชาการด้วย

4. มหาวิทยาลัยควรมีแนวโน้มที่จะทำงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ให้กว้างขวางและมากกว่าเดิม

การเผยแพร่และใช้ผลการวิจัย

1. มหาวิทยาลัยควรจัดพิมพ์เผยแพร่งานวิจัยให้แพร่หลาย อย่างน้อยในกลุ่มบุคคลที่ทำงานวิจัยแขนงเดียวกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือประสานงานและไม่ซ้ำซ้อนกัน

2. จัดให้มีการประชุมทางวิชาการเพื่อเผยแพร่งานวิจัย

3. จัดให้มีการแปล เอกสารงานวิจัยเป็นภาษาไทย เพื่อให้ผลการวิจัยออกไปสู่คนส่วนใหญ่

4. ควรจัดให้มีศูนย์ประมวลเอกสารงานวิจัย ให้บริการแก่ผู้สนใจจะศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยต่าง ๆ

5. ในการเผยแพร่งานวิจัยนั้น ควรพยายามใช้ภาษาที่คนส่วนใหญ่จะเข้าใจได้ง่าย³¹

การสนับสนุนงานวิจัย และแนวการปรับปรุงภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการวิจัย

1. ในการสนับสนุนงานวิจัยนั้น น่าจะพิจารณาถึงจริยธรรมของการวิจัย ด้วยว่าการทำวิจัยนั้นอาจให้ผลทั้งดี และเสียได้ ควรวางหลักการเพื่ออยู่เบื้องหลังการวิจัยด้วย

2. มหาวิทยาลัยควรพยายามสร้าง และส่งเสริมความคิดอิสระบรรยากาศทางวิชาการและวิญญูณนักค้นคว้า ใฝ่หาความรู้ในหมู่คณาจารย์ และนักศึกษา ควรมีโครงการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่จากนักศึกษา และอาจารย์ที่มีคุณลักษณะโน้มเอียงมาทางวิชาการ

3. มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญแก่คณาจารย์จำนวนน้อย ที่มีจิตใจรักในการวิจัยอยู่แล้ว และรักษาไว้ในมหาวิทยาลัย ในการรักษานักวิจัยเหล่านี้ไว้ อาจทำได้หลายวิธี เช่น

3.1 การพิจารณาเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการในมหาวิทยาลัย ควรพิจารณาจาก ผลงาน ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทางวิชาการเป็นหลัก

3.2 พิจารณารางวัลบำเหน็จพิเศษ แก่อาจารย์ที่มีผลงานดีเด่น

3.3 พิจารณาให้โอกาสคณาจารย์ ได้ละจากงานประจำในหน้าที่เป็นระยะเวลาชั่วคราวเพื่อไปทำงานวิจัย ศึกษาค้นคว้า หาความรู้แขนงต่าง ๆ เพิ่มเติม

4. ควรมีนโยบายปรับปรุงโครงสร้างของระบบการบริหารมหาวิทยาลัยให้มีลักษณะเอื้อต่อการวิจัยมากขึ้น³²

บัญชา สรรพศรี ได้ศึกษาแนวโน้มของการวิจัยในอนคต ในปีพ.ศ. 2535 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางการวิจัยการศึกษา จำนวน 21 คน สรุปผลการวิจัยที่เป็นแนวโน้มสำคัญของการวิจัยการศึกษา ในปีพ.ศ. 2535 ดังนี้

1. การวิจัยการศึกษาจะมีบทบาทเพื่อการพัฒนาหลักสูตร การวางแผนจัดดำเนินการ และประยุกต์ผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาทางการศึกษา

2. การวิจัยการศึกษาจะแพร่อยู่ในแต่ละหน่วยงาน โดยมุ่งใช้ผลวิจัยเพื่อการพัฒนาของหน่วยงาน

3. ในการดำเนินการวิจัยการศึกษา จะมีศูนย์รวบรวมข่าวสารการวิจัย การศึกษาจัดเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษา เพื่อประโยชน์ และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ผลงานการวิจัยการศึกษา และการทำวิจัยทางการศึกษาจะเป็นกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

4. หน่วยงานรัฐบาลที่มีส่วนให้ทุนวิจัยการศึกษา จะมองประเด็น การวิจัยอย่างกว้าง ๆ ส่วนรายละเอียด หรือขอบข่ายของการวิจัยจะเชื่อมั่น ในคุณยพินิจของนักวิจัยการศึกษา

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยการศึกษา จะประสานงานกันในแง่ การวางแผนนโยบายการแลกเปลี่ยนเทคนิค เครื่องมือ และผลการวิจัย

6. นักวิจัยการศึกษาจะพากฎมีใจในวิชาชีพของตนมากขึ้น และบรรยากาศทางการศึกษาจะเอื้อให้นักวิจัยการศึกษามีกำลังใจ และมีความต้องการที่จะทำการวิจัย และเสนอผลวิจัยการศึกษา

7. นักวิจัยการศึกษาจะได้รับความสะดวก ในการทำวิจัยจากหน่วยงาน ที่ทำการสะสมเครื่องมือการวิจัย ทำระเบียบวิจัยและเครื่องมือในการวิจัย การศึกษา และนักวิจัยการศึกษาจะเสนอผลสรุปของการวิจัย พร้อมด้วย ข้อเสนอแนะที่มีความเป็นไปได้สูง

8. ในการเรียนการสอนการวิจัยเพื่อเป็นนักวิจัยการศึกษา จะเน้นการผลิตนักวิจัยการศึกษาเฉพาะในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี คือระดับปริญญาโทและเอกเท่านั้น ส่วนในระดับปริญญาตรีจะจัดการเรียนการสอน การวิจัย การศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานการวิจัยการศึกษา ช่วยงานวิจัยและใช้ ผลงานวิจัยการศึกษาได้ และสถาบันที่ผลิตนักวิจัยการศึกษาก็จะทำวิธีการ ศึกษาควบคู่ไปด้วย

9. ในการเรียนการสอน การวิจัย การศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานวิชาใน สาขาอื่น ๆ ทางการศึกษา นั้น จะจัดการเรียนการสอนการวิจัยการศึกษาใน ทุกสาขาทางการศึกษา เพื่อให้สามารถร่วมงานวิจัยแบบสหวิทยาการ และ ทำการวิจัยในสาขาวิชาของตนได้

10. การพิจารณาความดีความชอบ และการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ของอาจารย์ที่สอนระดับอุดมศึกษาจะพิจารณาจากผลงานวิชาการ โดยเฉพาะ งานวิจัยกับประสิทธิภาพการสอน เป็นสำคัญ

11. นักวิจัยการศึกษาจะใช้เทคนิคในการวิจัยหลายวิธีประกอบกันในการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เที่ยงตรงมากที่สุด และนักวิจัยการศึกษาจะแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์การวิจัยต่อกัน ทำให้มีการพัฒนาเทคนิคการวิจัยใหม่ ๆ เกิดขึ้น

12. เนื้อเรื่องของการวิจัย มุ่งเน้นไปทางด้านประยุกต์ใช้ผลในการเรียนการสอน และมุ่งเน้นทางด้านเศรษฐกิจการศึกษา และการจัดการทางการศึกษา

13. นักวิจัยจะได้รับความสะดวกจากหน่วยงานที่สะสม และจัดระเบียบเครื่องมือในการวิจัยและหน่วยงานต่าง ๆ ทางการศึกษา ในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับงานที่จัดการอยู่ เช่น สถิติต่าง ๆ เป็นการสนับสนุนงานวิจัยการศึกษาทางด้านข้อมูล

14. ผู้ใช้ผลวิจัยจะยอมรับและเชื่อถืองานวิจัยการศึกษา ที่ใช้ผู้เชี่ยวชาญจากหลายด้านมาประสานกันเป็นแบบสหวิทยาการ

15. ผู้ใช้ผลวิจัยการศึกษาจะได้รับความสะดวกจากศูนย์รวมข่าว และเผยแพร่การวิจัยการศึกษา และจะมีการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย การศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการศึกษาและการเรียนการสอนมากขึ้น

16. การวิจัยการศึกษาจะเป็นผลดีต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษา เพราะอาจารย์ที่สอนในระดับนี้ จะทำวิจัยเพื่อนำผลงานวิจัยอันเป็นวิทยาการใหม่ ๆ มาเป็นส่วนในการเรียนการสอน

17. จะมีศูนย์รวบรวมข่าวสารและเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการศึกษา และมีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยน และเผยแพร่ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษามากขึ้น

บทบาทของมหาวิทยาลัยด้านการวิจัย จุดมุ่งหมายที่สำคัญคือการบุกเบิกความรู้ใหม่ ๆ เพื่อสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยใช้วิวัฒนาการทางเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจสังคมและสภาวะแวดล้อม ในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นแหล่งรวมนักวิชาการ มหาวิทยาลัยจึงมีความเหมาะสมในการที่จะทำการวิจัย

และมีบทบาทอย่างสำคัญเพื่อผลิตงานวิจัยพัฒนาประเทศอย่างมากมาย แต่
ยังมีข้อจำกัดหลายประการโดยเฉพาะด้านงบประมาณการว 33

ในด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทด้านการวิจัย ปรากฏว่า คณะกรรมการ
วิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาปริมาณงานปัญหาและ
อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ผลการวิจัยพบว่า ทั้งมหาวิทยาลัยมีอาจารย์เขียนตำราหรือเอกสาร
ประกอบการเรียนมากที่สุด คือ อาจารย์ในคณะมนุษยธรรมศึกษา และสังคมศาสตร์
ร้อยละ 95.00 รองลงมา คือ อาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ร้อยละ
55.00 คณะวิชาการศึกษา ร้อยละ 28.00 และสำนักงานอธิการ ร้อยละ 14.00 ตาม
ลำดับ และยังพบต่อไปอีกว่า อาจารย์ที่ทำงานวิจัยมากที่สุด คือ อาจารย์ในคณะวิจัย
การศึกษา ร้อยละ 99.00 รองลงมาคือ อาจารย์ในคณะวิชาการศึกษา ร้อยละ 9.00
คณะวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ร้อยละ 7.00 และคณะมนุษยธรรมศึกษา และ
สังคมศาสตร์ ร้อยละ 2.00 ตามลำดับ³⁴

สุธีระ ทานตวนิช ได้ศึกษาบทบาททางวิชาการของอาจารย์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517 พบว่า

อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการวิจัยในรอบปีที่ศึกษา กล่าวคือ มีอาจารย์
ร้อยละ 12.82 เท่านั้นที่ทำการวิจัย สำหรับแรงจูงใจที่ทำให้อาจารย์ทำ
การวิจัย คือมีใจรัก ชอบมาก ต้องการขยายแวดวงวิชาการในสาขาของงาน
และต้องการปรับปรุงงานสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ³⁵

จากการศึกษาทัศนคติของกลุ่มประชากร อาจารย์ที่เกี่ยวกับอุปสรรคที่ทำให้
ไม่อาจปฏิบัติงานด้านการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนมากเห็นว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญ
ปานกลาง ถึงมากที่สุดคือ ขาดการสนับสนุนด้านการเงิน และอุปสรรคขาดความ
สะดวกและขาดความร่วมมือมีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัย
ด้วยตนเอง ขาดผู้นำในการวิจัยและขาดความรู้และทักษะในการวิจัย มีอาจารย์ส่วนน้อย
ที่เห็นว่า อุปสรรคต่อไปนี้มีความสำคัญ ปานกลาง ถึงมากที่สุดคือ ไม่มีเวลาวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะต้องสอนหารายได้ทางอื่น เช่น สอนนิสิตภาคสมทบ ไม่เป็นความคิดความชอบในการปฏิบัติราชการ ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศและหวาดระแวงภัยอันเนื่องมาจากผลของการวิจัยนั้น³⁶ ส่วนการวิจัย สมชาย วงศ์เกษม ในปี พ.ศ. 2518 พบว่า

โดยปกติแล้ว อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาหาความรู้ใหม่เขียนตำราและ/หรือ เอกสารประกอบการเรียน และทำการวิจัย 5.5 และ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และพบต่อไปอีกว่า อาจารย์มีปัญหาทางด้านวิจัยอยู่ในระดับสูง คือ มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ไม่มีทุนที่จะทำการวิจัยและวิจัยแล้วไม่ได้นำผลการวิจัยมาใช้จึงทำให้การวิจัยในวิทยาลัยครูอยู่ในระดับน้อยมาก³⁷

แผนกวิจัยของสมาคมการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปีค.ศ. 1964-1965 จากกลุ่มตัวอย่างของคณะครุศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จำนวนวิชาที่สอนเฉลี่ย 3 วิชา ใช้เวลาสอนในห้องเรียน 12.9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนนิสิตเฉลี่ย 100 คน นอกนั้นยังพบว่า มีร้อยละ 66.00 ของอาจารย์ ทำหน้าที่ปกครองนิสิตปริญญาตรี 25 คน และ ร้อยละ 29.00 ของอาจารย์ปกครองนิสิตปริญญาโท 11 คน ในด้านการวิจัยนั้นมี ร้อยละ 88.00 ของอาจารย์ที่ใช้เวลาทำการวิจัย เป็นร้อยละ 15.00 ของงานทั้งหมด อายุเฉลี่ยของอาจารย์ 43 ปี มีประสบการณ์ในด้านการสอนระดับอุดมศึกษา 12 ปีมาแล้ว และ สอนในสถาบันปัจจุบัน 9 ปี ได้รับเงินเดือนเฉลี่ย 8,357 เหรียญอเมริกัน³⁸

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า งานด้านการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษารวมถึงสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีขอบเขตรวมถึงการแต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ การมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยของวิทยาลัยและสถาบันอื่น ๆ การทำการวิจัยด้วยตนเอง การนำผลการวิจัยต่าง ๆ และการผลิตเครื่องมือ หรืออุปกรณ์การสอนแบบใหม่ ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์

หน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา คือการให้บริการชุมชนและสังคม ทั้งนี้เพราะสถาบันอุดมศึกษา เป็นสถาบันสังคมที่มีต่อองค์กรประกอบในด้านความรู้ และบุคลากรอยู่ในลักษณะที่พอจะเอื้ออำนวยประโยชน์แก่สังคมได้อย่างมาก ครู อาจารย์ จึงไม่ควรแยกตัวออกจากสังคม ดังคำกล่าวของ ปวย อึ้งภากรณ์ ที่กล่าวว่า

อาจารย์มหาวิทยาลัยอาจทำประโยชน์โดยตรงแก่สังคม โดยเข้าไปปฏิบัติงานในราชการหรือในองค์กรเอกชน ใช้ความรู้สติปัญญาที่ได้ฝึกฝนแล้วเป็นประโยชน์ได้ และประการสำคัญการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมจะช่วยแก้ปัญหาของสังคมได้ตรงตามความต้องการ และความจำเป็นของสังคมยิ่งขึ้น แต่สถาบันอุดมศึกษาให้บริการทางวิชาการแก่สังคม จะช่วยแก้ปัญหาของสังคมได้ตรงตามความต้องการ และความจำเป็นของสังคมยิ่งขึ้น แต่สถาบันอุดมศึกษาให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และสังคมได้ในวงจำกัดมาก เนื่องจากขาดนโยบายและแผนงานที่ดี รวมทั้งขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ³⁹

ในด้านนโยบายนั้น ไพฑูรย์ พงสะบุตร ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับนโยบายด้านการให้บริการแก่สังคมไว้ดังนี้

1. บริการที่ให้นั้นต้องไม่ใช่ลักษณะของงานที่สถาบันในระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย สามารถจะทำได้โดยง่าย เพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานซ้ำซ้อนหรือแบ่งงานกันทำ
2. บริการที่ให้ต้องมีคุณค่าทางวิชาการเพียงพอ มีศักดิ์ศรีสมกับที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดให้

3. การจัดการบริการทางวิชาการต้องไม่เป็นไปในเชิงการค้า

4. บริการที่ได้ต้องเหมาะสมกับความต้องการของสังคม⁴⁰

ส่วนขอบข่ายของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมนั้น รัชชัช ปัทสรากร ได้แบ่งออกเป็น

1. การให้บริการทางวิชาการระดับวิชาชีพแก่กลุ่มต่าง ๆ

2. การให้บริการทางวิชาการแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งแบ่งย่อยเป็นสังคมชนบทและสังคมเมือง⁴¹

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องการบริการชุมชนสรุปได้ว่า

งานบริการชุมชนเป็นแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างกว้างขวาง ในสหรัฐอเมริกาตามแนวคิด และอิทธิพลจากอังกฤษในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นระยะที่การปฏิวัติอุตสาหกรรมของอังกฤษกำลังดำเนินไปด้วยดี การเผยแพร่แบบนี้อังกฤษได้ดำเนินการเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การเผยแพร่ความรู้ (University Extension System) นับเป็นกิจกรรมแรกของงานบริการชุมชนของมหาวิทยาลัย โดยมีหลักฐานว่าศาสตราจารย์เจมส์ สจิวต์ (James Stuart) แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์จัดชั้นเรียนให้กับพวกกรรมกร ในปีค.ศ. 1867 และประมาณปีค.ศ. 1855 มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดเริ่มงานนี้ขึ้นเช่นกัน จากนั้นแนวคิดก็แพร่หลายไปตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศที่เป็นอาณานิคมหรือเคยเป็นอาณานิคมมาก่อน เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย ออฟริกาใต้และอินเดีย เป็นต้น

2. สมาคมการศึกษาของกรรมกร(Workers' Educational Association) เกิดจากกลุ่มของกรรมกรได้รวมตัวกันเป็นสมาคม เพื่อจัดกิจกรรมการศึกษาของตนเองขึ้น โดยอาศัยศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยเหลือ

แนวทางและเป็นวิทยากรซึ่งต่อมาภายหลังรัฐบาลเห็นความสำคัญ และได้ให้เงินสนับสนุนช่วยเหลือ

8. การปาฐกถาสาธารณะ (Public Lecture) มหาวิทยาลัยอังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ต้องการที่จะให้มหาวิทยาลัยเป็นสมบัติของชุมชน โดยให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีอิสระในการที่จะเสนอข้อค้นพบ ข้อคิด และความเห็นของงานต่อสาธารณชน เนื้อหาจะมีลักษณะเน้นความยาวปานกลาง ครอบคลุมตั้งแต่ประวัติศาสตร์ วรรณคดี ศิลปะ การเมือง การเมืองระหว่างประเทศ เช่น ที่มหาวิทยาลัยลอนดอน⁴²

ในสหรัฐอเมริกาได้รับแนวคิดนี้ไปดำเนินการ — และมีการพัฒนาจนเป็นแบบแผนของตนเองในระยะต่อมา ในปี ค.ศ. 1891 มหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนียได้จัดตั้งหน่วยบริการศึกษา (Extension Division) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่เผยแพร่กระจายความรู้ ออกไปเช่นเดียวกับอังกฤษคือ การบรรยายให้คนภายนอกฟังการเปิดวิชาให้คนภายนอกเข้าเรียนได้และการเรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรเฉพาะด้าน เป็นต้น แต่เนื้อหาและกลวิธีการศึกษาหาความรู้ของมหาวิทยาลัยวิลคอนซิน ได้ปรับปรุง Extension Division ใหม่ โดยให้หน่วยงานของรัฐบาล องค์กรของบริษัทเอกชนองค์กรอุตสาหกรรมธุรกิจมีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากขึ้น และในขณะ เดียวกันก็สนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์มหาวิทยาลัยไปมีบทบาทกับหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนมากขึ้น งานบริการชุมชนจึงเป็นรูปแบบการให้บริการแบบองค์กรบริการ (Service Agency) ที่แท้จริงขึ้น กิจกรรมส่วนใหญ่ครอบคลุมตั้งแต่การจัดอบรมระยะสั้น การประชุมสัมมนา การให้คำปรึกษา บริการห้องสมุดการเป็นผู้เชี่ยวชาญให้กับหน่วยงานของรัฐบาล

ดังนั้นรูปแบบการบริการชุมชนของสหรัฐอเมริกาจึงแบ่งเป็น 3 แบบใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบการศึกษาทางไกล (Extension Education หรือ Geographical Extension) เป็นการให้บริการในรูปแบบของการเผยแพร่กระจายความรู้ให้กว้างขวางออกไป หรือที่เรียกว่า กิจกรรมนอกสถาบัน (Extra-Mural Activities) อย่างในประเทศสิงคโปร์ ฮองกงนิยมทำกัน

2. รูปแบบบริการชุมชน (Community Services หรือ Social Services หรือ Functional Extension) ลักษณะนี้ มหาวิทยาลัยโดยอาจารย์หรือศาสตราจารย์ทั้งหลาย หรือสถาบันอุดมศึกษาเอง ไปร่วมมือกับทบพาทโดยตรงกับรัฐบาล วงการธุรกิจ หรืออุตสาหกรรม โดยมหาวิทยาลัยรับให้คำปรึกษา หรือทำการวิจัยให้กับรัฐบาลและองค์การอื่น ๆ

3. รูปแบบการศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education หรือ Chronological Extension) รูปแบบนี้มุ่งที่จะให้สถาบันอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ทุกคนมีโอกาสได้ใช้และได้รับประโยชน์เต็มที่⁴³

การดำเนินบทบาทด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ของมหาวิทยาลัยในอดีตนั้น มหาวิทยาลัยไม่ได้ให้ความสนใจแก่บทบาทด้านนี้แต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในอดีตที่มุ่งหวัง เพื่อที่จะผลิตบัณฑิตเพียงอย่างเดียว

คำว่า การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เริ่มปรากฏเป็นครั้งแรกในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิไล พ.ศ. 2517 ต่อมาสถาบันการเกษตรได้ระบุคำนี้ไว้ในมาตรา 5 ของพระราชบัญญัติสถาบันฯ พ.ศ. 2518 ส่วนพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่ประกาศใช้ก่อนปี พ.ศ. 2517 มิได้ระบุหน้าที่นี้ไว้ชัดเจน อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยได้รับงานบริการสังคมไว้เป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยมาช้านานแล้ว และนโยบายข้อหนึ่งของการ พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 ได้กำหนดไว้ว่า

“ส่งเสริม ให้สถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการกิจในด้านการสอน การวิจัยค้นคว้า แต่งตำรา การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น”⁴⁴

ธงชัย ปภัสราทร ได้กล่าวไว้ว่า

การพัฒนาระดับมหาวิทยาลัย การศึกษาด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนภารกิจด้านการสอนและ การวิจัย เพราะการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมจะช่วยสนับสนุน และส่งเสริม และ

การวิจัย ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ในสังคมมิใช่เรียนจากตำราในห้องเรียนแต่อย่างใดเป็นการช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ และช่วยในการค้นคว้าเรื่องหลักการวิธีการ และแนวปฏิบัติใหม่ ๆ ที่จะช่วยปัญหาของสังคมให้ตรงตามความต้องการ และความจำเป็นของสังคมยิ่งขึ้นแต่ภารกิจด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมได้รับความสนใจ และความสำคัญน้อยกว่าภารกิจด้านอื่น ๆ ทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติ

ในปี พ.ศ. 2517 สุธีระ ทานตวณิช ได้ศึกษาบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน พบว่าการปฏิบัติงานด้านการให้บริการแก่ชุมชนของอาจารย์ ได้แก่ การจัดสัมมนาทางวิชาการกับอาจารย์ในสถาบันเดียวกันการจัดนิทรรศการทางวิชาการ และการพิมพ์เอกสาร การสอนทำได้มาก การให้คำปรึกษาหารือแก่หน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานเอกชน การอบรม และการบรรยายแก่บุคคลในหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน การพิมพ์ตำรา และบทความทางวิชาการเสนอทางสื่อมวลชน การจัดอภิปรายทางวิชาการ และการร่วมสัมมนาทางวิชาการกับอาจารย์ต่างสถาบันทำได้น้อยมาก⁴⁵

คณะกรรมการ ส.อ.อ. ได้สรุปผลการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อสังคมดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาไม่ควรที่จะมุ่งปฏิบัติภารกิจในด้านการเรียนการสอนแต่ฝ่ายเดียว แต่ควรจะหาทางส่งเสริมวิชาหลักอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภารกิจในการให้บริการต่อสังคมทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปรับปรุงระบบของตน ให้สนองภารกิจนี้ได้โดยทางงบประมาณสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ
2. สถาบันอุดมศึกษาควรจะนำผลการวิจัยในสาขาต่าง ๆ มาประยุกต์ให้เป็นประโยชน์ในการให้บริการต่อสังคม
3. ควรมีการปรับหลักสูตรและการสอนในสถาบันอุดมศึกษาให้อาจารย์ และนักศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสชีวิตจริง โดยอาจกำหนดงานปฏิบัติ หรืองานสนามให้เป็น

ส่วนหนึ่งของหลักสูตร นอกจากนี้ยังควรมหาทางสร้างหลักสูตรที่สามารถสนองความต้องการของสังคมได้

4. สถาบันอุดมศึกษาควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ทั้งที่เป็นภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับหน่วยงานที่เป็นหน่วยปฏิบัติการ ซึ่งอาจรวมถึงองค์กรในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติด้วย ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องหาทางจัดระบบที่เอื้อต่อการที่บุคลากรของตนจะปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น โดยไม่ขัดระเบียบแบบแผนของราชการ⁴⁶

อย่างไรก็ตาม ในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มหาวิทยาลัยก็ควรวางนโยบาย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายในการให้บริการ และลักษณะการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยประกอบกัน

วัตถุประสงค์การพัฒนามหาวิทยาลัยด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพกำลังคนในวิชาชีพต่างๆรวมทั้งกำลังที่มหาวิทยาลัยผลิตให้ทุกคนสามารถปฏิบัติงานสนองความต้องการของสังคมได้เป็นอย่างดี
2. เพื่อเสริมสร้างกำลังความคิดให้ละเอียดและกว้างขวางยิ่งขึ้น แก่หน่วยงานต่างๆของรัฐที่ให้บริการแก่สังคมให้สามารถดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมและขจัดปัญหาของสังคมที่สามารถป้องกันและควบคุมได้ให้ลดน้อยลงหรือหมดไป
3. เพื่อช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น⁴⁷

จากการศึกษาความต้องการทางด้านวิชาการของประชาชน คумส์ ได้จำแนกความต้องการออกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1. ด้านการศึกษาทั่วไปหรือความรู้พื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ คิดเป็น มีความเข้าใจวิทยาศาสตร์เบื้องต้น และสิ่งแวดล้อมทั่วไป เป็นต้น
2. ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ในครอบครัว ได้แก่ การอนามัยและโภชนาการ คหกรรมศาสตร์และการเลี้ยงดูเด็ก การซ่อมแซม ปรับปรุงบ้านเรือนและการวางแผน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๘. ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชน ได้แก่การศึกษา เพื่อความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่น ประเทศ และการสหกรณ์ เป็นต้น

๔. ด้านการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ ได้แก่ การพัฒนาความรู้ และ ทักษะเฉพาะอย่าง ในการประกอบอาชีพที่สัมพันธ์กับความก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจและความต้องการทางสังคม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตใน สังคมปัจจุบัน⁴⁸

เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ไพฑูรย์ พงสะบุตร ได้เสนอลักษณะของงาน ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ที่ มหาวิทยาลัยจัดทำได้นั้นมีอยู่หลายแบบด้วยกัน ได้แก่

1. การสอน มหาวิทยาลัยอาจจัดสอนวิชาบางอย่างให้แก่บุคคลภายนอก มหาวิทยาลัย โดยเป็นการสอนที่จัดพิเศษต่างหากจากการสอนตามหลักสูตร ปกติ ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ต้องการหรือไม่มีโอกาสเข้าศึกษาใน หลักสูตรปกติ ได้เลือกศึกษาวิชาบางอย่างที่มหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะ สอนให้เป็นบริการ เช่น การจัดสอนให้หน่วยราชการต่าง ๆ ที่ขอมาและการ สอนที่จัดให้แก่บุคคลที่สนใจทั่วไป

2. การฝึกอบรม เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้ได้รับบริการได้รับความรู้ ความ ชำนาญทางด้านวิชาชีพ หรือวิชาทั่วไปที่จัดรวมเป็นกลุ่ม เพื่อความ มุ่งหมายเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง แทนที่จะเป็นเพียงการสอนเป็นรายวิชา เช่น การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ การฝึกอบรมความรู้ด้านการเมืองและสังคม ในระบอบประชาธิปไตย

๓. การจัดปาฐกถา มหาวิทยาลัยอาจจัดเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายเรื่อง หนึ่งเรื่องใดเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว ตามที่เห็นว่า จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง ซึ่งการจัดแสดงปาฐกถา อาจจะมุ่งประโยชน์การให้ความรู้แก่บุคคลใน มหาวิทยาลัยแต่ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมฟังด้วย

4. การจัดอภิปรายและสัมมนา เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยโดยทั่วไปจัดทำอยู่เสมอ และได้รับความสำเร็จในการดึงดูดความสนใจจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยอยู่มากพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอภิปรายหรือสัมมนาในหัวข้อเรื่อง ซึ่งเป็นที่สนใจของสังคมในขณะนั้น

5. การจัดนิทรรศการทางวิชาการ เป็นการให้บริการทางวิชาการอีกแบบหนึ่งที่ได้รับความสำเร็จไม่น้อย แต่ต้องจัดเตรียมงานและการดำเนินงานที่เข้มแข็งและลงทุนลงแรงมาก

6. การเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ มหาวิทยาลัยควรดำเนินการจัดพิมพ์หรือสนับสนุนให้มีการจัดพิมพ์เอกสารทางวิชาการขึ้น เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งเอกสารทางวิชาการที่จัดพิมพ์ขึ้นนี้ จะมีโอกาสได้เผยแพร่ไปสู่สังคมภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ในทางตรงนั้น ได้แก่ เอกสารที่มหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป เช่นวารสารต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนในทางอ้อมนั้น ได้แก่ เอกสารที่มหาวิทยาลัยจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อให้ประโยชน์ภายในมหาวิทยาลัยเอง แต่บุคคลภายนอกก็อาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น หนังสือและตำราเรียน เอกสารการค้นคว้าวิจัย เป็นต้น

7. การเผยแพร่ทางสื่อมวลชน ได้แก่ การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการโดยอาศัยหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์เป็นสื่อในลักษณะของการบรรยาย การอภิปราย การเขียนบทความ เป็นต้น โดยที่มหาวิทยาลัยอาจรับผิดชอบในการดำเนินการถือเป็นโครงการของมหาวิทยาลัยเอง หรือสนับสนุนให้หน่วยงานหรือบุคคลในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

8. การออกปฏิบัติงานในท้องถิ่น มหาวิทยาลัยอาจให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยการให้อาจารย์และนิสิตนักศึกษาออกปฏิบัติงานในท้องถิ่น ในกรณีเช่นนี้เป็นการนำบริการไปให้แก่ประชาชนภายนอกมหาวิทยาลัย แทนที่จะให้ผู้รับบริการมาติดต่อที่มหาวิทยาลัย บริการที่ให้นั้นอาจมีทั้งในรูปของการสอน การฝึกอบรม การให้คำแนะนำปรึกษา และการให้ความรู้โดยวิธีอื่น เช่น โครงการแนะนำกฎหมายชาวบ้านและโครงการอบรมครูประจำการ⁴⁹

จากการวิจัยของ วิลัน จุมปาแฝด เกี่ยวกับงานบริการสังคม ได้เสนอผล
การวิจัยไว้ว่า

งานบริการสังคมเหล่านี้ได้แก่ นิทรรศการทางวิชาการ การอบรมสัมมนา
การเป็นวิทยากรบรรยายในโอกาสต่าง ๆ การพิมพ์และการเผยแพร่เอกสาร
ทางวิชาการ การปาฐกถาและการอภิปรายทางวิชาการ การเผยแพร่ความรู้
ทางสื่อมวลชน การบริการอุปกรณ์การสอน งานอาสาพัฒนา และงานใน
ลักษณะโครงการต่อเนื่อง⁵⁰

งานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

การธำรงรักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของ
มหาวิทยาลัยเพราะวัฒนธรรม (ซึ่งหมายถึงศิลปะแขนงต่างๆ ด้วย) เป็นหลักที่ทำให้
ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันโดยปกติสุข การถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้น มีวิวัฒนาการ
จากวัฒนธรรม โบราณมาถึงวัฒนธรรมยุคต้นในสังคมและขยายออกไปถึง วัฒน
ธรรมสากล ซึ่งมีอิทธิพลถึงกันทั่วโลก การรับวัฒนธรรมสากลมีทั้งผลดีผลเสียแก่วัฒน
ธรรมเดิมในสังคม จึงเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูง และ
มีบทบาทเป็น ผู้นำในการเปลี่ยนแปลง จะพิจารณาขอบข่ายของความเปลี่ยนแปลง
ในวัฒนธรรมมิให้สูญเสียดั้งเดิมเฉพาะของวัฒนธรรมเดิมไป การทะนุบำรุงรักษา
ศิลปวัฒนธรรม เป็นหน้าที่อีกประการหนึ่งที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
กล่าวคือ มหาวิทยาลัยจะต้องทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติคำว่า ทะนุบำรุง
รักษาศิลปวัฒนธรรมนั้น ได้ระบุไว้เป็นครั้งแรกในพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2486 หลังจากนั้นทุกมหาวิทยาลัยก็ได้ระบุหน้าที่ไว้ในพระราช
บัญญัติของมหาวิทยาลัยด้วย ยกเว้นสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์เพียงแห่งเดียว⁵¹

สีปพนท์ เกตุทัต ได้กล่าวถึง คตินิยมและบทบาทของมหาวิทยาลัยว่า

มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมของผู้สนใจทางวิชาการวิจัยค้นคว้าหาความรู้
ใหม่ แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน และให้บริการแก่สังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หากพิจารณาให้ละเอียดอีกชั้นหนึ่ง มหาวิทยาลัยไทยจะต้องเป็นสถาบันที่
 สะอาดใสสะอาด และถ่ายทอดปัญญาความรู้ที่เกี่ยวกับ และสัมพันธ์กัน
 ระหว่างมนุษย์สังคมและธรรมชาติให้แก่สังคม โดยยึดอุดมคติของความเป็น
 เลิศทางวิชาการ และในขณะเดียวกันมีแนวที่สอดคล้องกับการพัฒนาสังคม
 ด้วย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจะต้องจรรโลงศิลปะ และวัฒนธรรมของ
 ประเทศ มหาวิทยาลัยจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นทั้งปัจเจกบุคคล
 ที่มีเอกลักษณ์ของตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มหาวิทยาลัยควรจะ
 เป็นผู้สร้างไว้ซึ่งมรดกทางศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม และวิทยาการที่ได้
 ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ให้สังคมได้เจริญทางปัญญาและสุนทรีย์ที่จะ
 เข้าใจในความผสมกลมกลืนกันระหว่างมนุษย์ของสังคมการพัฒนา และ
 ธรรมชาติแวดล้อม

มหาวิทยาลัยจะต้องยึดถือการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นนโยบายหลัก
 ของมหาวิทยาลัย การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ ควรเน้นให้นักศึกษามี
 ส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและการปลูกฝังค่านิยม
 และเจตคติที่ดีต่อนักศึกษา การศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมควรจัดให้มี
 พิธีชกัณฑ์ทางศิลปวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีเวลาที่จะแสดงศิลปะและการแสดง
 ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ สำหรับการเผยแพร่และคงไว้ ซึ่งวัฒนธรรมอันเป็น
 เอกลักษณ์ของชาติ⁵²

นิพนธ์ สุขสวัสดิ์ ได้เสนอแนะแนวทางในการปลูกฝังจิตสำนึกการเป็น
 พลเมืองดี และคุณธรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องแสดงความเป็นอยู่ ความเจริญ และเชิดชูเกียรติของบุคคล
 และชาติ ชาติใดไม่มีวัฒนธรรมของตนเองอาจได้รับการดูหมิ่นเหยียดหยาม
 ได้
2. เป็นเครื่องแสดงคุณลักษณะของประชาชาติ และเป็นสิ่งเชื่อมโยง
 อายุขของชาติไว้

8. เป็นเครื่องมือในการกล่อมเกลาให้ประพฤติปฏิบัติ ไปตามทำนอง
คลองธรรม รักหมุ่คณะ ส่งเสริมความถนัดด้านการกระทำ และการดำรงอยู่
ของชีวิต⁵³

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงพระราชทานพระบรม
ราโชวาทไว้ว่า

งานด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรม เป็นงานสร้างสรรค์ความเจริญทาง
ปัญญา และจิตใจเป็นต้นเหตุและองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญ
ด้านอื่น ๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะต้องรักษาและดำรงความเป็นไทย
สืบไป⁵⁴

สมจิตต์ สิทธิไทย ให้ข้อคิดว่า หน้าที่สำคัญของสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
ข้องกับวัฒนธรรม มี 4 ประการคือ

1. การให้ความรู้ ความคิดทางวัฒนธรรม
2. ช่วยให้ผู้บุคคลเลือกบทบาทที่ตนต้องการมีส่วนร่วมในสังคมและสอน
ว่าแต่ละคนจะแสดงบทบาทนั้นอย่างไร
3. ช่วยผสมผสานกลุ่มหรือบุคคลต่างๆ ให้เข้าเป็นสังคมเดียวกัน
4. เป็นแหล่งริเริ่มทางวัฒนธรรมสังคม⁵⁵

สายสุรี จุติกุล ได้เสนอว่า

มหาวิทยาลัยอาจตั้งศูนย์วัฒนธรรม และประเพณีของภาคต่าง ๆ ซึ่ง
รวมทั้งลักษณะความเป็นอยู่ คนตรี ศิลปะ ฯลฯ อันจะเป็นการช่วยรักษา
และถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีซึ่งนับจะสูญหายไป นอกจากจะเป็นศูนย์
เก็บรักษาแล้วศูนย์นี้อาจจะรวมกิจกรรมและการแสดงทางวัฒนธรรมจะเป็น

ศิลปะ ดนตรี หรือการละครก็ตามมิใช่เพื่อคนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่สำหรับประชาชนที่สนใจด้วย

การเก็บรักษาหรือส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ถือกันว่าเป็นหน้าที่หนึ่งของมหาวิทยาลัย แต่การตีความหมายอาจผิดเพี้ยนกันไปในต่างบุคคลและความคิดบางทัศนะถือว่ามหาวิทยาลัยต้องมีกิจกรรมวัฒนธรรม แต่ตีความ "วัฒนธรรม" ในความหมายศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น การดนตรี ละคร ภาพยนตร์ นิทรรศการศิลปะ โบราณคดี และการแสดงขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นของไทยหรือสากล บางทัศนะตีความว่า "วัฒนธรรม" คือ กิจกรรมประเทืองปัญญาต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องวิชาการทางเทคนิคและไม่จำกัดแต่การเก็บรักษา และเผยแพร่แต่ให้รวมถึงกิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ ที่มุ่งแสดงความคิดจินตนาการ เพื่อช่วยมิให้นักศึกษาเป็นคนคิดแคบติดอยู่แต่ตำราในวิชาเฉพาะของตนเอง

การตีความหมายของ "วัฒนธรรม" ที่กว้างกว่าศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณี คือ ให้กินความถึงแบบอย่างชีวิตที่เป็นมาและอาจมีค่าส่งเสริมการพัฒนาชีวิต และสังคมอย่างเหมาะสมตามพื้นฐานดั้งเดิมการผนีกกำลังสร้างชาติบ้านเมือง ศิลปวัฒนธรรมเช่นนี้ อาจต้องพิจารณาเป็นพิเศษว่าจะมีการสอน การวิจัย เก็บรักษาหรือส่งเสริมกันในลักษณะใดจึงจะให้ประโยชน์สอดคล้องกับเจตนารมณ์ และนโยบายของการพัฒนาอย่างเหมาะสมถูกต้อง⁵⁶

ในปีพ.ศ. 2525 บำรุง สุขพรรณ ได้

ทำการวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมเรื่องบทบาท และผลการปฏิบัติของศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ ฟันฟู พัฒนาคำคิด จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประเมินผลโครงสร้าง หน้าที่ บทบาทและประสิทธิภาพของผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม

ในการเผยแพร่ทางความคิด ทัศนคติ ฟันฟูจิตใจ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ต่อประชาชนในชนบท โดยใช้กลุ่มประชากรที่เป็นผู้รับผิดชอบงานด้าน วัฒนธรรมในระดับท้องถิ่น จำนวน 1,000 ตัวอย่าง ผลปรากฏว่าความร่วมมือของประชาชนในการร่วมดำเนินการนั้น ให้ความร่วมมือดีมากในทุกด้านที่ดำเนินงาน และได้พบปัญหาหรืออุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานเป็นอย่างมาก คือ ปัญหาด้านขาดวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ เจ้าหน้าที่ และการขาดการสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรม⁵⁷

ทองจันทร์ หงส์ลดาธรรม์ ได้กล่าวถึง หน้าที่ของมหาวิทยาลัยกับการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมว่า การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นหน้าที่หนึ่งของมหาวิทยาลัยทุกแห่ง และได้มีการกล่าวถึงหน้าที่ของมหาวิทยาลัยนี้ทุกคราวที่กล่าวถึงหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ถึงแม้ในเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชาติหรือเอกสารงบประมาณได้กล่าวถึงหน้าที่ของมหาวิทยาลัยไว้ แต่เมื่อมาข้อนดูการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยจะเห็นว่ายังขาดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อที่คณาจารย์และนักศึกษาจะได้ดำเนินการตาม ใ้ถูกต้อง

มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับสูงของชาติ ออกไปทำหน้าที่ควบคุมชะตากรรมของชาติ ซึ่งหมายถึง การควบคุมชะตากรรมของวัฒนธรรมของชาติด้วย ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงมีภาระหน้าที่จำเป็นอีกประการหนึ่ง ที่จะต้องให้การศึกษาด้านวัฒนธรรมแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยทุกคน เพื่อหล่อหลอมให้บัณฑิตทุกคนเข้าใจประทับใจ และซาบซึ้งในคุณค่าของวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสามารถมีบทบาทในการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

1. อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ มหาวิทยาลัยจะต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์การศึกษาและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ และทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นทำนบกั้น มิให้วัฒนธรรมต่างชาติไหลเข้ามาเบียดบังวัฒนธรรมของชาติ หน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่ การช่วยพัฒนาสังคม ในการพัฒนานี้หมายถึง การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งต้องการใช้เทคโนโลยีมาช่วยอย่างมาก มหาวิทยาลัยจำจะต้องฉลาดพอที่จะทำงานให้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลทั้งสองอย่าง คือ ใช้เทคโนโลยีมาช่วยพัฒนาสังคม ขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติให้ได้ด้วย ต้องพยายามให้การศึกษาแก่นักศึกษาให้เข้าใจอย่างซาบซึ้ง ถึงคุณค่าของวัฒนธรรมก่อนที่จะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของชาติอื่น

การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ จะต้องอาศัยสื่อหลายอย่างช่วยกัน หอสมุดเป็นสื่อกลางการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติอย่างดียิ่ง การพัฒนาปรับปรุงหอสมุด ให้มีหน่วยงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยต้องส่งเสริม และสนับสนุน โดยที่หอสมุดของมหาวิทยาลัยมีส่วนหนึ่งเก็บเทป วีดิโอเทป ภาพยนตร์หรืองานเสียงที่สามารถเก็บรักษาเพลงไทยอมตะเก่า ๆ การแสดงละคร นาฏศิลป์ของไทย ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยทุกท้องถิ่นทุกภาค ไว้สำหรับอนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้า มหาวิทยาลัยควรจะมีพิพิธภัณฑ์สำหรับรวบรวมเก็บชิ้นส่วนโบราณ วัตถุทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและของชาติไว้สำหรับนักศึกษา โบราณวัตถุบางชิ้นมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ควรแก่การศึกษา ควรจะได้รับการเก็บดูแลรักษาให้คงอยู่นาน เพื่อประกาศความรุ่งเรืองของชนชาติไทย ในพื้นที่ที่เราอาศัยอยู่

2. **เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติ** นอกจากอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติแล้ว มหาวิทยาลัยยังต้องทำหน้าที่เผยแพร่อีกด้วย เพื่อกระจายความรู้ และความเข้าใจในคุณค่าของศิลปะไทยให้แพร่กระจายออกไป ในลักษณะเช่นนี้ มหาวิทยาลัยควรมีโรงละครของมหาวิทยาลัยเอง เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ให้นักศึกษา และประชาชนที่อยู่รอบมหาวิทยาลัยได้ใช้ประโยชน์

3. **การเรียนการสอน** มหาวิทยาลัยจะต้องจัดหลักสูตรสำหรับศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นหมวดวิชาพื้นฐานให้นักศึกษาทุกคนศึกษาพร้อมกับใช้อุปกรณ์ที่ศึกษา ซึ่งรวบรวมไว้ดังกล่าวในพิพิธภัณฑ์ และหอสมุดเป็นสื่อการสอน ตลอดจนนำออกไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้ฝึกคิดในเรื่องศิลปวัฒนธรรมตลอดเวลา จึงจะได้ผลตามที่หวังไว้ในการเรียน

การสอนวัฒนธรรมนั้น มีหลักการที่จะต้องยึดถือ ดังนี้

3.1 ต้องยึดหลักว่าวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นวัฒนธรรมของชาติการแตกต่างกันทางด้านภาษา ศาสนา นาฏศิลป์หรือวรรณคดี เป็นข้อแตกต่างกันระหว่างท้องถิ่นมิใช่เป็นเรื่องแยกในชาติออกจากกัน

3.2 การเรียนการสอนด้านศิลปวัฒนธรรม นอกจากจะให้นักศึกษาได้มีความเข้าใจซาบซึ้งในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยแล้ว ต้องให้นักศึกษาเข้าใจและซาบซึ้งในคุณค่าของวัฒนธรรมชาติอื่น โดยเฉพาะชาติที่เป็นเพื่อนบ้านใกล้เคียงด้วย ทั้งนี้เพื่อฝึกให้นักศึกษาเคารพในศิลปวัฒนธรรมของชาติอื่น ขณะเดียวกันสามารถรับฟังความเห็นและลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างชนชาติที่ต่างวัฒนธรรมรวมกัน ซึ่งจะเป็นการฝึกจิตใจของนักศึกษาให้รู้จักอดทนฟังความเห็นที่ต่างกันได้ อันเป็นคุณสมบัติของผู้นำในอนาคต

มหาวิทยาลัยจะมีบทบาทในการอนุรักษ์ และเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติได้มากและขณะเดียวกันยังมีหน้าที่โน้มน้าวจิตใจของผู้นำประเทศในอนาคตให้มีลักษณะเป็นผู้นำในอนาคตได้อย่างดี จึงควรที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและผู้กำหนดนโยบายมหาวิทยาลัยระดับสูง รวมตลอดผู้จัดสรรทรัพยากรของชาติให้มหาวิทยาลัยได้เข้าใจ และหาทางสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยดำเนินการตามหน้าที่ที่สำคัญนี้อย่างสมบูรณ์⁵⁸

จากการสัมมนา เรื่อง การกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง ได้สรุปสาระสำคัญ ขอบข่ายการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมว่า ในโลกปัจจุบันซึ่งมีความเจริญทางเทคโนโลยีสูง ความเจริญทางวัตถุได้กลายมามีความสำคัญเหนือความเจริญทางด้าน คุณธรรม มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาส่งเสริมความเจริญทางคุณธรรมได้ภายในขอบข่ายหน้าที่หลักที่ปฏิบัติอยู่แล้ว ได้แก่

1. ด้านการเรียนการสอน ควรพิจารณาเปิดหลักสูตรสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์ ซึ่งเน้นด้านศิลปะ สุนทรียศาสตร์ จริยธรรม การดนตรี โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ฯลฯ เพื่อแทรกวิชาการเหล่านี้ ให้สมดุลย์กับวิชาชีพและเทคโนโลยีใหม่ ๆ

2. สนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชา ดังกล่าวใน ข้อ 1.
3. เผยแพร่ผลงานวิจัยในข้อ 2. เป็นการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมภายนอกและสถาบันการศึกษาระดับอื่น ๆ
4. สร้างสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ให้มีบรรยากาศในการปลูกฝังความเข้าใจ ความสนใจ และนิยมในวิชาการที่ส่งเสริมความเจริญทางจิตใจ⁵⁹

.วิมล คำศรี ได้ทำการศึกษาทางด้านวัฒนธรรมเรื่อง "การสอนคติชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้" ในปีพ.ศ. 2522 ผลปรากฏว่า

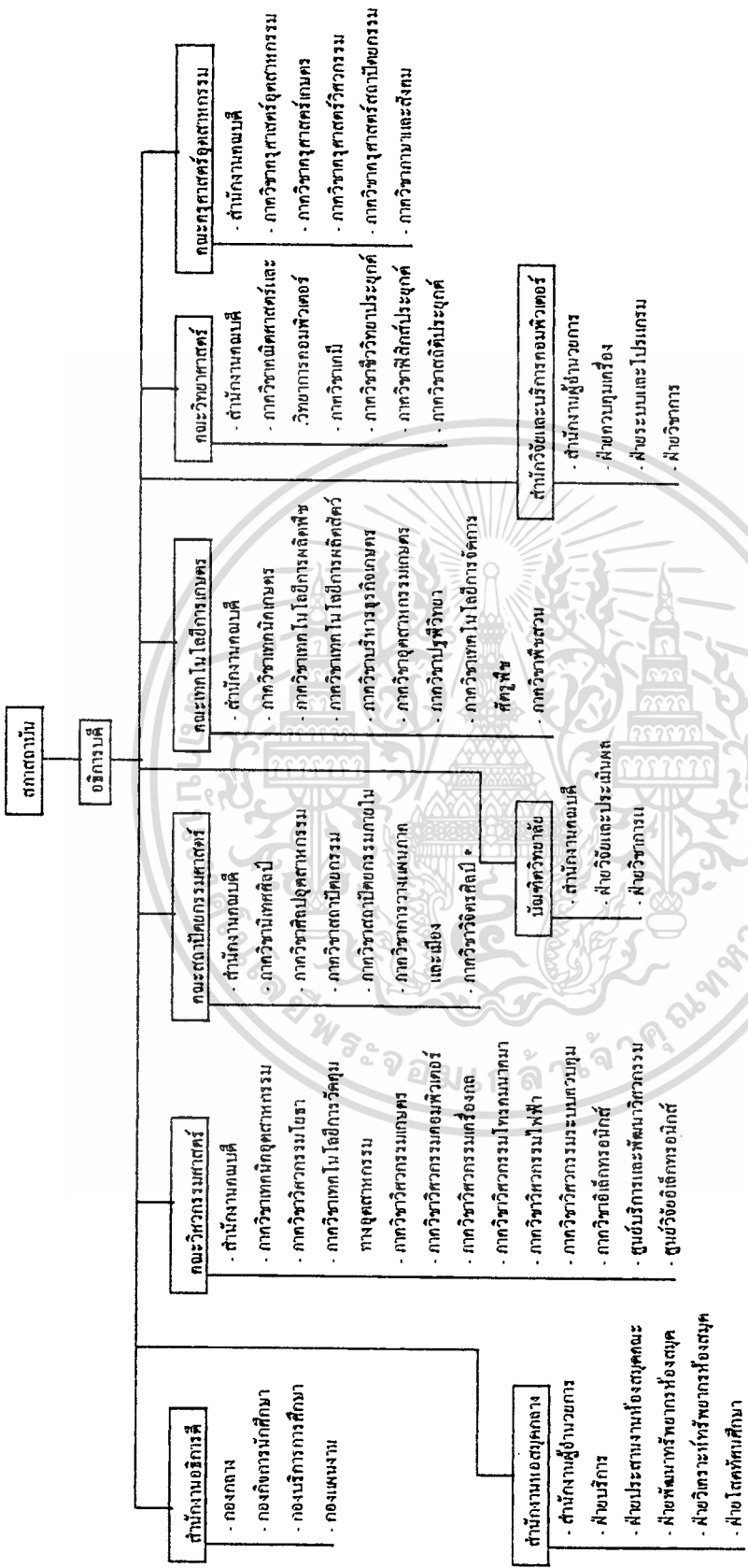
ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ และมองเห็นคุณค่า หรือความสำคัญ ของคติชนวิทยา นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนวิชานี้ด้วยความสมัครใจให้ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องภาษาถิ่น ปริศนา เพลงกล่อมเด็ก ฯลฯ มากแต่ให้ความรู้ เรื่องสถาปัตยกรรมชาวบ้าน ละครชาวบ้าน ระบายชาวบ้านน้อยทั้งครู อาจารย์ และนักศึกษาต่างเห็นว่า หลักสูตรและเนื้อหาวิชาคติชนวิทยาช่วยให้นักศึกษา เข้าใจรูปแบบของวัฒนธรรม และพฤติกรรมสร้างสรรค์ของกลุ่มชนใน ท้องถิ่น และช่วยให้นักศึกษาได้อุรุรักษ์ และพัฒนาตลอดจนเผยแพร่ วัฒนธรรมให้กว้างขวางออกไป ผลงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรม พื้นบ้านยังเป็นสิ่งซึ่งมีความสำคัญและได้รับความสนใจจากครู อาจารย์และ นักศึกษาอยู่ แต่ครู อาจารย์ยังมีความรู้ ความชำนาญในเรื่องนี้ไม่เพียงพอ และแม้ว่าจะมีศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัยอยู่แล้วก็ตาม ก็ยังไม่สามารถนำ ประโยชน์จากศูนย์ดังกล่าวได้เต็มที่ จึงสมควรที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลายจะต้องปรับปรุงแก้ไข⁶⁰

บำรุง สุขพรรณ ได้ศึกษาด้านวัฒนธรรมในปีพ.ศ. 2525 เรื่อง "บทบาท และผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ พื้นฟู พัฒนาความกิดจิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท" พบว่า

ความร่วมมือของประชาชนในการร่วมดำเนินการ ให้ความร่วมมือดีมาก ในทุกด้านที่ดำเนินงาน เช่น ด้านศาสนา และประเพณี สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานนั้นพบว่า มีปัญหาด้านขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดงบประมาณ ขาดเจ้าหน้าที่ และขาดการสนับสนุนโครงการและกิจกรรม ผลวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่า งานส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือ และปัจจัยหลาย ๆ ด้านถึงแม้จะมีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมประจำจังหวัดแล้วก็ตามก็ไม่อาจดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้โดยสมบูรณ์ แต่เพียงฝ่ายเดียวต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนในชาติ การทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติจึงจะดำเนินไปได้ด้วยดี และได้รับความสำเร็จตามเป้าหมาย⁶¹

ในฐานะที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นสถาบันที่เป็นที่ต้องการของผู้ที่จะเข้ารับการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นสถาบันที่เปิดสาขาการเรียนการสอนที่สนองความต้องการแก่สังคม ฉะนั้นในการทำนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมจึงจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อทุกคนที่เรียนจบออกไปแล้วและไปปรับใช้สังคม จะได้มีเอกลักษณ์ของความเป็นชาติของตนเอง ซึ่งผู้سبقสมัยก่อน ๆ การเรียนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ผู้เรียนที่ไปศึกษาต่างประเทศ เมื่อกลับมาเป็นผู้นำในประเทศจะขาดเอกลักษณ์ของความเป็นคนของชาติไป โดยไม่รู้ตัว เพราะไปศึกษาอยู่กับวัฒนธรรมต่างชาติ จนลืมวัฒนธรรมของชาติตนเองไป ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า งานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ก็คือ ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่ออนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ร่วมมือจัดตั้งกลุ่มวิชาการให้กิจกรรมทางวัฒนธรรมเป็นแนวทาง ในการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดี และคุณธรรมของนักศึกษา

องค์กรบริหารงานของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี 2538 (ตาราง 1 กรกฎาคม 2538)

หมายเหตุ * อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งภาควิชา
 ที่มา : กองแผนงานสำนักงบประมาณอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, รายงานสถิติการศึกษา ค.ง.ช.ม. ปี 2538
 (กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538) หน้า 7-18

หลักสูตรและสาขาวิชา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประจำปีการศึกษา 2538

คณะวิศวกรรมศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) หลักสูตร 4 ปี รับผู้จบการศึกษา ม. 6

- สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม
- สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
- สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
- สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- สาขาวิชาวิศวกรรมระบบควบคุม
- สาขาวิชาวิศวกรรมการก่อสร้าง
- สาขาวิชาวิศวกรรมการวัดคุมฯ
- สาขาวิชาวิศวกรรมเกษตร
- สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์
- สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) หลักสูตร 2 ปีครึ่ง (ภาคเช้า) และหลักสูตร
3 ปี (ภาคบ่าย) รับผู้จบการศึกษาระดับ ปวส.

- สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
- สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- สาขาวิชาวิศวกรรมกรรมกรการวัดคุมฯ
- สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม
- สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์

อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (อส.บ.) หลักสูตร 2 ปี (ภาคเช้า) และ 3 ปี (ภาคบ่าย) รับผู้จบการศึกษาระดับ ปว.ส.

- สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม
- สาขาวิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

ระดับปริญญาโท

.วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา วศ.บ. และ อส.บ.

- สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
- สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

ระดับปริญญาเอก

.วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต (วศ.ด.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา วศ.ม. (ไฟฟ้า) และหลักสูตร 3 ปี รับผู้จบการศึกษา วศ.บ. (ไฟฟ้า) เกียรตินิยม

- สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถ.บ.) หลักสูตร 5 ปี รับผู้จบการศึกษา ม.6

- สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
- สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
- สาขาวิชาสถาปัตยกรรมอุตสาหกรรม

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) หลักสูตร 4 ปี รับผู้จบการศึกษา ม.6

- สาขาวิชานิทรรศศิลป์
- สาขาวิชาจิตรกรรม

ระดับปริญญาโท

การวางแผนงานภาค และเมืองมหานัคคีต (ผ.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบ
การศึกษา สถ.บ., วศ.บ., ร.บ., น.บ., วท.บ. (สิ่งแวดล้อม) สังคมศาสตร์ ฯลฯ

- สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถ.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา สถ.บ.

- สาขาวิชาสถาปัตยกรรมเขตร้อน
- สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ระดับปริญญาตรี

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตร 4 ปี รับผู้จบการศึกษาระดับ ม.6

- สาขาวิชาพืชไร่
- สาขาวิชาพืชสวน
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช
- สาขาวิชาปฐพีวิทยา
- สาขาวิชาสัตวศาสตร์
- สาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตร
- สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร
- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การประมง
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการหมัก
- สาขาวิชาวิศวกรรมแปรรูปอาหาร
- สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

. วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษาระดับ ปวส.

- สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
- สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร
- สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

ระดับปริญญาโท

. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา วท.บ.

- สาขาวิชาสัตวศาสตร์
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช
- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร
- สาขาวิชาพืชไร่
- สาขาวิชาพืชสวน
- สาขาวิชาปฐพีวิทยา

คณะวิทยาศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

. วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตร 4 ปี รับผู้จบการศึกษา ม.6

- สาขาวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์
- สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
- สาขาวิชาฟิสิกส์ประยุกต์
- สาขาวิชาสถิติประยุกต์

ระดับปริญญาโท

. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา วท.บ.
(สาขาฟิสิกส์ หรือฟิสิกส์ประยุกต์) วศ.บ.

- สาขาวิชาฟิสิกส์ประยุกต์

.วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ หรือปริญญาตรีสาขาใด ๆ ที่มีพื้นฐานความรู้ทางคอมพิวเตอร์ไม่ต่ำกว่า 12 หน่วยกิต

- สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

.วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรมเคมี เคมีเทคนิค เคมีวิศวกรรมวัสดุศาสตร์ (โพลีเมอร์) และสาขาอื่น ๆ ที่มีพื้นฐานทางเคมี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกนักศึกษา

- สาขาวิชาเคมีประยุกต์

.วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษาปริญญาตรี ทางวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ หรือสาขาอื่นที่เทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษา ที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง โดยมีพื้นฐานทางเทคโนโลยีชีวภาพ จุลชีววะ ชีวเคมี และ/หรือ เทคโนโลยีทางอาหาร สำหรับผู้จบการศึกษาปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์ ต้องเรียนวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีชีวภาพ ไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิต

- สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม

ระดับปริญญาตรี

ครูศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.บ.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา ระดับ ปวส.

- สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
- สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
- สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม

- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์
- สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์

ระดับปริญญาโท

คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา

ค.อ.บ.

- สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
- สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
- สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) หลักสูตร 2 ปี รับผู้จบการศึกษา เกษตร หรือวิทยาศาสตรเกษตร หรือปริญญาตรีสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่ปฏิบัติงาน ทางด้านการศึกษาเกษตร ตามดุลยพินิจและเงื่อนไขที่ภาควิชากำหนดจากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. รองรับ

- สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ในปีการศึกษา 2538 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรระดับต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ปริญญาตรี	42	สาขาวิชา
ปริญญาโท	19	สาขาวิชา
ปริญญาเอก	1	สาขาวิชา
รวม	62	สาขาวิชา ⁶²

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ปีการศึกษา 2537 (วันสำรวจ 1 กรกฎาคม 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับปริญญาตรี จำนวน	1,858 คน
ระดับปริญญาโท จำนวน	76 คน
ระดับปริญญาเอก จำนวน	- คน
รวมทั้งหมด	1,928 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

1 ประพนธ์ ปิยะรัตน์, "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน," ใน รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการมหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 2.

2 วิจิตร อวະกุล, "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการแก่สังคม," ใน รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการมหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 76-84.

3 คิลก บุญเรืองรอด, "การประเมินผลงานบุคลากรเพื่อพิจารณาความดี ความชอบ," คุรุปริทัศน์ 2 (ตุลาคม 2520), หน้า 27.

4 Richard Kelly, and Hart B. Darrell, "Role Preference of Faculty in Different Age Groups and Academic Disciplines," Sociology of Education, 44 (Summer 1971), PP. 351-357.

5 วิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, "เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการทางการศึกษา ครั้งที่ 6 เรื่อง อาจารย์กับการเรียนการสอน," เอกสารการวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532, หน้า 7:

6 เกษม สุวรรณกุล "บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต," ใน รายงานการสัมมนาเรื่อง รูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต กองแผนงานสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2525, หน้า 85-89.

7 พัทธา สายหู, "มหาวิทยาลัยในเขตภูมิภาคกับภาวะแวดล้อม," ใน วารสาร
สภาการศึกษาแห่งชาติ (9 เมษายน 2517), หน้า 50-51.

8 ประสาร มาลากุล, "กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดนักจิตวิทยากลุ่ม
มนุษยนิยม," ใน รายงานการฝึกอบรม การพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์, 2519, หน้า 68-69.

9 ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, "รูปแบบและวิธีการในการสอนระดับอุดมศึกษา," ใน
เอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2524, หน้า 40-41.

10 ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ, "การสอนแบบต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา," ใน
เอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2524, หน้า 43.

11 วิจารณ์ พานิช, "เสรีภาพทางวิชาการ," ใน รายงานการฝึกอบรมการ
พัฒนาการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2519, หน้า 91- 92.

12 เฉลิม วราวิทย์และสมคิด แก้วสนธิ, "การกำหนดวัตถุประสงค์ของสถาบัน
อุดมศึกษา," ใน การสัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2523, หน้า 40-41.

13 ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 20-29.

14 ทองใหญ่ ทองใหญ่, "บทบาทมหาวิทยาลัย ในส่วนภูมิภาค," ใน รายงาน
การฝึกอบรม เรื่อง การวางแผนมหาวิทยาลัย โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย , 2516,
หน้า 60-62.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15 วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, อุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 70-71.

16 ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2524), หน้า 117.

17 เมธี ปิลันธนานนท์, การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524), หน้า 105-114.

18 สงัด อุทรานันท์, "หน้าที่ และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย," ศึกษาศาสตร์ 6 (เมษายน-มิถุนายน 2520), หน้า 43.

19 Wilbert M. Leonard and Philip Selznick, Sociology (New York : Harper & Row Publishers, Inc. 1963).

20 อุทุมพร ทองอุไทย, "การวิจัยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิผลการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา," ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526, หน้า 215-217.

21 ภิญโญ สาธร, "แนวคิดสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัย," ใน อนุสรณ์พระราชมานพเพด็จ ศาสตราจารย์ ดร.จรูญทัศน์ พุกกะมาน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีธรรมสาร, 2519), หน้า 38-39.

22 พะนอม แก้วกำเนิด, "งานของวิทยาลัยครู," สรุปปริทัศน์ 2 (กันยายน 2520), หน้า 8.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

23Federick Rudolph, The American College and University (New York : Alfred A. Knopf, 1962), P.404.

24อุดม วโรฒสิกขาคีตต์, "อาจารย์กับการวิจัย," วารสารรามคำแหง 4 (ตุลาคม 2520), หน้า 134.

25-วิจิตร ศรีสอ้าน, หลักการอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 66.

26เกษม สุวรรณกุล, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 76-77.

27สง่า สรรพศรี, "นโยบายวิจัยของชาติ," ใน เอกสารประกอบการสัมมนา หัวหน้าภาควิชามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 1 2518, หน้า 114. (เอกสารอัดสำเนา).

28สมศักดิ์ วงใน, "การวิจัย วิทยานิพนธ์ การหางาน และการติดตามผลมหาบัณฑิต," ใน เอกสารการประชุมทางวิชาการ เรื่อง ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในระดับประเทศและภูมิภาค คณะกรรมการ ส.อ.อ. ประจำปีประเทศไทย, 2523, หน้า 7.

29มหาวิทยาลัยกับการบริหารงานวิจัย, รายงานการสัมมนา เรื่อง รูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต (กองแผนงานสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 212-213.

30หัทธยา สายหู, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 361-365.

31 ลีปพนธ์ เกตุทัต, "การปฏิรูปการศึกษา," รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 132 (อค์สำเนา).

32 สุธรรม อารีกุล, "ภารกิจของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ในด้านการวิจัย," ใน รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 60-64.

33 นัฐภา สรรพศรี, "แนวโน้มของการวิจัยการศึกษาในอนาคต," ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การวิจัยทางการศึกษา และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526, หน้า 371-374.

34 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, การศึกษาปริมาณงานปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร รายงานการวิจัยสถาบันฉบับที่ 1 2518 (กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518), หน้า 1-32.

35 สุธีระ ทานตวนิช, "บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 81.

36 เรื่องเดียวกัน

37 สมชาย วงศ์เกษม, "บทบาททางการสอน การวิจัยและการบริการสังคมในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 11.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁸National Education Association, Research Division, "Sampling Study of the Teaching Faculty in Higher Education," NEA Research Bulletin 44 (February 1966), PP.1-10.

³⁹ปวย อึ้งภากรณ์, "มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย," สัปดาห์แห่งความก้าวหน้า 9-16 กันยายน 2517 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2517), หน้า 26.

⁴⁰ไพฑูริย์ พงศบุตร, "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม," ในรายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 85-86.

⁴¹ธงชัย ปกัสราท, "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม," ในรายการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 70-76.

⁴²ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 61-63.

⁴³อนันต์ ศรีโสภ, "การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย," ในเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524), หน้า 9-14.

⁴⁴ธงชัย ปกัสราท, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 70.

⁴⁵สุธีระ ทานตวนิช, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 82.

46 สมศักดิ์ วงใน, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 86-87.

47 ไพฑูรย์ พงสะบุตร, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 85.

48 Phillip H. Coombs, Attacking Rural Poverty : How Non-Formal Education Can Help, (London, The Hopkins University Press, 1974), P.647.

49 ไพฑูรย์ พงสะบุตร, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 94.

50 วิรัตน์ จุมปาแฝด, "งานบริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), หน้า 71-80.

51 ประสาร ไตรรัตน์วรกุล, "การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย," ใน รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 33.

52 สิปปนันท์ เกตุทัต, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 147.

53 นิพนธ์ สุขสวัสดิ์, "วรรณคดีไทยเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี," (พิษณุโลก : แผนกเอกสารการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520), หน้า 6-7.

54 ศิลปากร กรม, มรดกทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินไทยก่อนพุทธศตวรรษที่ 19, (กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์กรมศิลปากร 2531), หน้า 51.

55 สมจิตต์ สิทธิไชย, "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการทำนุบำรุง และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม," ภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมมุ่งหวัง (โครงการพัฒนา มหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 102-106.

56 สายสุรี จุติกุล, "ปัญหาบางประการเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยภูมิภาค," ใน วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ (2 ธันวาคม 2514), หน้า 5.

57 ป่ารุ่ง สุขพรรณ, "บทบาทและผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ ฟื้นฟู พัฒนาควมติค จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท," (กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525), หน้า 67.

58 ทองจันทร์ หงส์คารมภ์, "การพัฒนาอาจารย์," ใน อุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย (10 พฤษภาคม 2523), หน้า 46.

59 นิพนธ์ กัณฑ์เสวี, "บทบาทของสถาบันการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยที่มีต่อสังคม," ใน รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย 2517), หน้า 108.

60 วิมล คำศรี, "การสอนคติชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า ๙-๑.

61 ป่ารุ่ง สุขพรรณ, สิ่งที่อ้างมาแล้ว, หน้า 85.

⁶² กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, รายงานสถิติการศึกษาล้างข้อมูล ปีการศึกษา 2538 (กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538) หน้า 7-13

⁶³ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการปฏิบัติงาน ของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 5 คณะ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนคณาจารย์ จำแนกตามคณะ

คณะ	กลุ่มประชากร
1. คณะวิศวกรรมศาสตร์	157
2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	98
3. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	95
4. คณะวิทยาศาสตร์	81
5. คณะครุศาสตร์	61
รวมทั้งสิ้น	492

ที่มา : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

รายงานสถิติการศึกษาคลังข้อมูล (กรุงเทพฯสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535). หน้า 15.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจากคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี 2536 โดยกำหนด ตัวอย่างจากตารางตัวอย่างของ Robert V. Krejcie และ Earyle W Morgan ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8

เทียบสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการวิจัย

คณะ	ประชากร	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
1. คณะวิศวกรรมศาสตร์	157	63
2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	95	45
3. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	98	43
4. คณะวิทยาศาสตร์	81	35
5. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	61	28
รวมทั้งสิ้น	492	214

การเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อคณาจารย์ในแต่ละคณะพร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมรหัส

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงานเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณาจารย์ ใน ด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านการสอน	จำนวน 12 ข้อ
2. ด้านการวิจัย	จำนวน 11 ข้อ
3. ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และครุศาสตร์อุตสาหกรรม	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	จำนวน 8 ข้อ
รวมทั้งสิ้น	41 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับการสร้างดังนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณาจารย์ ทั้ง 4 ด้าน จากประสบการณ์ จากการประชุมสัมมนา และจากเอกสารอัดสำเนา ต่าง ๆ นำมากำหนดข้อคำถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ คณาจารย์ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน จำนวน 41 ข้อ

โดยจัดทำแบบสอบถาม แบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) 2 ระดับ กรรมวิธีของ X^2 (Chisquare-Test) โดยพิจารณาตามระดับของการ ปฏิบัติงาน ทำ และ ไม่ทำ

การทดลองใช้แบบสอบถาม

แบบสอบถามผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ดังต่อไปนี้

การพิจารณาความเที่ยง (Reliability)

1. พิจารณาความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่านประกอบด้วย

ตารางที่ 4

แสดงจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
1. รศ.ดร.ศุภชัย รัตโนภาส	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สจล.
2. ดร.สมชาย ศรีพงษ์	หัวหน้าภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล.
3. รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์	คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
4. ผศ.ดร.เพ็ญชัย ไชยสิทธิ์	หัวหน้าภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ สจล.
5. รศ.ดร.เกษม สร้อยทอง	หัวหน้าภาควิชาผลิตเห็ด คณะเทคโนโลยี การเกษตร สจล.

ผลการพิจารณา

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบแก้ไขเพิ่มเติม ข้อคำถามทางด้านภาษา ถ้อยคำ และเนื้อหาสาระ ตลอดจนความถูกต้องที่ครอบคลุม หลักปฏิบัติงานของ คณาจารย์ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และทฤษฎี ต่าง ๆ แล้ว นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง และแก้ไขแบบสอบถามที่คณะกรรมการเสนอแนะ

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2537 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา นำไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค¹ (Cronbach's Alpha Coefficient) คำนวณ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับของแบบสอบถามเกี่ยวกับ

2.1	ด้านการสอน	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.85
2.2	ด้านการวิจัย	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.88
2.3	ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.99
2.4	ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.91

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบันและอายุราชการในการปฏิบัติงาน ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง ปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Check-List

ตอนที่ 2 สอบถามการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ด้านการทำนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม จำนวน ข้อถามทั้งหมด 41 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง แบ่ง เกณฑ์เป็น 2 ระดับคือ

ระดับของการปฏิบัติงาน ให้ใส่เครื่องหมายที่ช่อง ทำ

ระดับของการไม่ปฏิบัติงาน ให้ใส่เครื่องหมายที่ช่อง ไม่ทำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะกรรมการอุตสาหกรรม หรือ จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเพื่อขออนุญาตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เก็บข้อมูลที่เป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 5 คณะ ตามที่สุ่มตัวอย่างไว้

2. เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบ สอบถามไปยังคณาจารย์ตัวอย่างตามบัญชีรายชื่อ และรหัสตามคณะต่าง ๆ ด้วยตนเอง เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2537 และติดตามเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2537 ติดตามครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2537 ติดตามครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2537 เมื่อรวบรวมแล้วมีผู้ไม่ตอบและ ตอบไม่ครบ จึงต้องเพิ่มเติมอีก หลังจากได้พยายามรวบรวมครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2537 รวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 214 คน เก็บได้ 214 คน คิดเป็น 100.00 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ขั้นก่อนวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ
2. นำแบบสอบถามแยกเป็น 2 กลุ่ม โดยจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ในการทำงาน

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For The Social Sciences) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการ ในปัจจุบันและอายุราชการในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

1. การปฏิบัติงานโดยรวมของคณาจารย์ทั้ง 5 คณะ วิเคราะห์ ด้วยค่าร้อยละ

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณาจารย์ 2 กลุ่ม จำแนกตาม ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ด้วยค่า χ^2 (Chisquare-Test)

ข้อมูลที่ได้มาเพื่อการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเป็นตารางแสดงสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ได้เสนอตารางการปฏิบัติงานและ ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ ในบทที่ 4 ต่อไปแล้ว

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง คือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านการวิจัย
3. ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และ วิศวกรรมศาสตร์
4. ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

ศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงาน

การศึกษาวิจัย ครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบไว้ คือ อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ต่างกัน จะมีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ในการวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัยเป็นรายละเอียด ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งวิชาการในปัจจุบันและอายุราชการที่เป็นประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัยเสนอในรูปแบบตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5

แสดงร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามคณะ

ที่	คณะ	จำนวน	ร้อยละ
1.	คณะวิศวกรรมศาสตร์	63	29.44
2.	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	45	21.03
3.	คณะเทคโนโลยีการเกษตร	43	20.09
4.	คณะวิทยาศาสตร์	35	16.36
5.	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	28	13.08
	รวม	214	100.00

ตารางที่ 5 คณาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นมีจำนวน 214 คน เป็นคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 29.44 รองลงมาอยู่ใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ร้อยละ 21.03, 20.09, 16.36 และ 13.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 6

แสดงร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ที่	คณะต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ตำแหน่งอาจารย์	144	67.29
2.	ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป	70	32.71
	รวม	214	100.00

ตารางที่ 6 คณาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น มีจำนวน 214 คน ดำรงตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 67.29 และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 32.71

ตารางที่ 7

แสดงร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์

ที่	ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1.	อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี	114	53.27
2.	อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 15 ปี	100	46.73
	รวม	214	100.00

ตารางที่ 7 คณาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นมีจำนวน 214 คน อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 114 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.27 และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 15 ปี มี จำนวน 100 คน คิดเป็น ร้อยละ 46.73

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวของคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในรูปแบบตารางตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการสอน
2. ด้านการวิจัย
3. ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และ ครุศาสตร์
4. ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

2.1 การปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 8

แสดงการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ =
		ร้อยละ (N = 214)
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	99.80
2.	เตรียมการสอน.....	100.00
3.	วางแผนการสอน.....	98.50
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน.....	87.80
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน.....	63.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 214)
6.	นำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่.....	44.83
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	77.10
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน.....	64.40
9.	สอนจดเขยชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	73.70
10.	ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	79.80
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว.....	44.30
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	79.30
	รวม	76.09

ตารางที่ 8 แสดงว่าคณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน รวมร้อยละ 76.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงาน ด้านการสอนสูงกว่า ร้อยละ 50.00 เกือบทุกข้อ ยกเว้นนำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ และเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราวที่มี จำนวนคณาจารย์ ร้อยละ 50.00 คือ ร้อยละ 44.83 และ 44.30 ตามลำดับ สำหรับการปฏิบัติงานด้านการสอนที่คณาจารย์ ทำเป็นอันดับ 1 คือ คณาจารย์ตัวอย่างทั้งหมดที่ศึกษาครั้งนี้ จำนวน 214 คน ได้ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน เตรียมการสอน วางแผนการสอน รองลงมา คือ ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน ร้อยละ 87.80 และปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา ร้อยละ 79.30 เป็นที่น่าสังเกตว่า การเชิญผู้เชี่ยวชาญตาม สาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 44.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9

แสดงการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 63)
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	98.39
2.	เตรียมการสอน.....	100.00
3.	วางแผนการสอน.....	98.39
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน.....	90.47
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน.....	61.81
6.	พื่อนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่.....	30.15
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	66.65
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน.....	52.37
9.	สอนชัดเจนชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	79.35
10.	ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	65.58
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว.....	20.63
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	74.58
	รวม	69.86

ตารางที่ 9 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน รวมร้อยละ 69.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการสอนสูงกว่า ร้อยละ 50.00 เกือบทุกข้อ ยกเว้นพื่อนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ และเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว ที่มีจำนวนคณาจารย์ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 คือ ร้อยละ 30.15 และ 20.63 ตามลำดับ สำหรับการปฏิบัติงานด้านการสอนที่คณาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

ทำเป็นอันดับ 1 คือ คณาจารย์ตัวอย่างทั้งหมดที่ศึกษา จำนวน 63 คน ได้ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน เตรียมการสอน วางแผนการสอน รองลงมา คือ ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน ร้อยละ 90.47 และปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา ร้อยละ 74.58 เป็นที่น่าสังเกตว่า การเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 20.63

ตารางที่ 10

แสดงการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ =
		ร้อยละ (N = 45)
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	100.00
2.	เตรียมการสอน.....	100.00
3.	วางแผนการสอน.....	100.00
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน.....	79.92
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน.....	51.10
6.	นำนักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่.....	53.32
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	79.92
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน.....	64.43
9.	สอนขาดเซชชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	53.32
10.	ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	75.54
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว.....	68.88
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	82.21
	รวม	75.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 แสดงว่าคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน รวมร้อยละ 75.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการสอนสูงกว่า ร้อยละ 50.00 ทุกข้อ สำหรับการปฏิบัติงานด้านการสอนที่คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทำเป็นอันดับ 1 คือ คณาจารย์ตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ศึกษาครั้งนี้ จำนวน 45 คน ได้ศึกษาหลักสูตร ก่อนการสอน เตรียมการสอน วางแผนการสอน รองลงมา คือ ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอน ทุก 1 ปีการศึกษา ร้อยละ 82.21 และใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอนกับรักษาวินัยระหว่างเรียน ร้อยละ 79.92 เป็นที่น่าสังเกตว่า การนำผลวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน คณาจารย์ทำน้อยกว่า ข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 51.10

ตารางที่ 11

แสดงการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 43)
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	100.00
2.	เตรียมการสอน.....	100.00
3.	วางแผนการสอน.....	97.67
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน.....	95.34
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน.....	89.30
6.	นำนักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่.....	74.40
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	79.05
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน.....	62.77
9.	สอนชัดเจนชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	86.02
10.	ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	81.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 43)
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็น ครั้งคราว.....	65.10
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	89.30
	รวม	85.03

ตารางที่ 11 แสดงว่าคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน รวมร้อยละ 85.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการสอนสูงกว่า ร้อยละ 50.00 ทุกข้อ สำหรับการปฏิบัติงานด้านการสอนที่คณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร ทำเป็นอันดับ 1 คือ คณาจารย์ตัวอย่างทั้งหมดที่ศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 43 คน ได้ศึกษาหลักสูตร ก่อนการสอน เตรียมการสอน วางแผนการสอน รองลงมา คือ ใช้อุปกรณ์ และ สื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน ร้อยละ 95.34 และนำผลวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอนกับปรับปรุงเนื้อหา และสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษาร้อยละ 86.30 เป็นที่น่าสังเกตว่า อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 62.77

ตารางที่ 12
แสดงการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 35)
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	100.00
2.	เตรียมการสอน.....	100.00
3.	วางแผนการสอน.....	97.14
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน.....	79.99
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน.....	57.14
6.	นำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่.....	19.99
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	77.13
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน.....	71.14
9.	สอนชัดเจนชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	65.71
10.	ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	88.56
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว.....	19.99
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	59.99
	รวม	69.73

ตารางที่ 12 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน รวมร้อยละ 69.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการสอนสูงกว่า ร้อยละ 50.00 เกือบทุกข้อ ยกเว้นนำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ และเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว ที่มีจำนวนคณาจารย์ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 คือ ร้อยละ 19.99 สำหรับการปฏิบัติงานด้านการสอนที่คณาจารย์ทำสูงมากเป็นอันดับ 1 คือ คณาจารย์ตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ศึกษา

ในครั้งนี จำนวน 35 คน ได้ศึกษาหลักสูตร ก่อนการสอน เตรียมการสอน วางแผน การสอน รองลงมา คือ ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน ร้อยละ 88.56 และใช้ อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน ร้อยละ 79.99 เป็นที่น่าสังเกตว่า นำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่กับเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่ สอน มาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 19.99

ตารางที่ 18

แสดงการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ปฏิบัติ =
		ร้อยละ (N = 28)
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	100.00
2.	เตรียมการสอน.....	100.00
3.	วางแผนการสอน.....	100.00
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน.....	92.85
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน.....	57.20
6.	นำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่.....	50.00
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	92.85
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน.....	85.70
9.	สอนชัดเจนชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	85.70
10.	ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	96.41
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว.....	57.20
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	96.41
	รวม	84.53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 แสดงว่าคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน รวมร้อยละ 84.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการสอนสูงกว่า ร้อยละ 50.00 ทุกข้อ ยกเว้นนำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ ที่มีจำนวนคณาจารย์ ร้อยละ 50.00 สำหรับการปฏิบัติงานด้านการสอนที่คณาจารย์ทำสูงมากเป็นอันดับ 1 คือ คณาจารย์ตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 28 คน ได้ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน เตรียมการสอน วางแผนการสอน รองลงมา มี 2 อันดับ คือ ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษา ตามเนื้อหาที่สอนกับปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา ร้อยละ 96.41 และใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอนกับรักษาวินัยระหว่างเรียน ร้อยละ 92.85 เป็นที่น่าสังเกตว่า นำ นักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 50.00

2.2 การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 14

แสดงการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ปฏิบัติ =
		ร้อยละ (N = 214)
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	54.67
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด.....	64.95
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.....	54.67
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่น ๆ.....	28.00
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ.....	93.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 214)
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ.....	33.64
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	41.00
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	18.68
9.	เคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะ.....	45.20
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน...	8.87
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิง.....	27.00
	รวม	42.73

ตารางที่ 14 แสดงว่าคณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัย รวมร้อยละ 42.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงาน ด้านการวิจัย ข้อที่ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมาเป็นอันดับ 1 คือ ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ ร้อยละ 93.4 รองลงมา คือ ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด ร้อยละ 64.95 และแต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการกับร่วมโครงการวิจัยกับผู้อื่น ร้อยละ 54.67 เป็นที่น่าสังเกตว่าเคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของทางสถาบัน คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 8.87

ตารางที่ 15

แสดงการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 63)
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	52.37
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด.....	73.00
3.	ร่วมใน โครงการวิจัยกับผู้อื่น.....	63.48
4.	ร่วมใน โครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่น ๆ.....	23.80
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ.....	95.22
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือหรืออุปกรณ์เกี่ยว กับวิชาชีพ.....	49.19
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	47.61
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	25.39
9.	เคยขอขบประมาณทำวิจัยผ่านขบประมาณประจำปีคณะ.....	33.27
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน...	3.17
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิง.....	26.97
	รวม	56.26

ตารางที่ 15 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัย รวมร้อยละ 56.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าคณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการวิจัยข้อที่ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ ร้อยละ 95.22 รองลงมา คือ ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด ร้อยละ 73 และร่วมโครงการวิจัยกับผู้อื่น ร้อยละ 63.48 เป็นที่น่าสังเกตว่า เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของทางสถาบัน คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 3.17

ตารางที่ 16

แสดงการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ตัวในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 45)
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	46.66
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด.....	48.85
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.....	33.33
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่น ๆ.....	24.44
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ.....	95.54
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ.....	19.99
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	37.77
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	15.55
9.	เคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะ.....	39.99
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน.....	19.99
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิง.....	17.77
	รวม	41.30

ตารางที่ 16 แสดงว่าคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัย รวมร้อยละ 41.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าคณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการวิจัยข้อที่ทำค่าน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 เกือบทุกข้อ ยกเว้นติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ ที่คณาจารย์ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 คือ ร้อยละ 95.54 และเป็นข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 ด้วยรองลงมา คือ ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด ร้อยละ 48.85 และแต่งตำรา และผลิตเอกสารทางวิชาการ ร้อยละ 46.66 เป็นที่น่าสังเกตว่า เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 15.55

ตารางที่ 17

แสดงการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 43)
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	72.04
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด.....	81.37
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.....	72.07
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่น ๆ.....	41.85
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ.....	97.65
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ.....	33.22
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	48.82
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	13.95
9.	เคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะ.....	79.05
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน...	6.97
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อย่างอิง.....	34.87
	รวม	52.90

ตารางที่ 17 แสดงว่าคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัย รวมร้อยละ 52.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าจำนวนคณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการวิจัยข้อที่ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 และข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนข้อใกล้เคียงกัน สำหรับข้อที่คณาจารย์ ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ร้อยละ 97.65 รองลงมาคือ ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด ร้อยละ 81.37 และเคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีของคณะ ร้อยละ 79.05 เป็นที่น่าสังเกตว่า เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบันคณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 6.97

ตารางที่ 18

แสดงการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 35)
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	34.28
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด.....	68.56
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.....	57.14
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่น ๆ.....	31.42
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ.....	82.85
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ.....	31.42
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	54.28
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	19.99
9.	เคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะ.....	57.14
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน...	8.57
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิง.....	34.28
	รวม	43.63

ตารางที่ 18 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัย รวมร้อยละ 43.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าจำนวนคณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการวิจัยข้อที่ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 และข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนข้อใกล้เคียงกัน สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ร้อยละ 82.85 รองลงมา คือทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด ร้อยละ 68.56 และร่วมโครงการวิจัยกับผู้อื่นกับเคยของบประมาณทำวิจัย ผ่านงบประมาณประจำปีของคณะ ร้อยละ 57.14 เป็นที่น่าสังเกตว่า เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 8.57

ตารางที่ 19

แสดงการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 28)
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	71.42
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด.....	42.85
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.....	39.28
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่น ๆ.....	17.85
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ.....	92.84
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ.....	29.56
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	74.99
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	14.28
9.	เคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะ.....	17.85
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน...	7.14
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้ข้างอิง.....	21.42
	รวม	39.04

ตารางที่ 19 แสดงว่าคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัย รวมร้อยละ 39.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการวิจัยข้อที่ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ร้อยละ 92.84 รองลงมา คือ เข้ารับการอบรมการทำวิจัย ร้อยละ 74.99 และแต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ ร้อยละ 71.42 เป็นที่น่าสังเกตว่า เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 7.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริม และบริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และ
ครุศาสตร์ของคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ตารางที่ 20

แสดงการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและบริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์
และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการ ทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 214)
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ชุมชน.....	40.20
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	41.56
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชาการ.....	13.61
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน.....	21.02
5.	เป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	53.23
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือ องค์กรต่างประเทศ.....	63.51
7.	ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ให้กับบุคลากร.....	45.77
8.	เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ.....	46.70
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือ ตามที่ บริษัทห้างร้านขอมา.....	71.91
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี.....	44.36
	รวม	44.19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 แสดงว่าคณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชน โดยรวมร้อยละ 44.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชนน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมมา ร้อยละ 71.91 รองลงมาคือ ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐ และเอกชน หรือองค์กรต่างประเทศร้อยละ 63.51 และเป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ ร้อยละ 53.23 เป็นที่น่าสังเกตว่า จัดประกวดผลงานทางวิชาการ คณาจารย์ทำน้อยกว่า ข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 13.61

ตารางที่ 21

แสดงการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 63)
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ชุมชน.....	33.32
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	46.02
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชาการ.....	6.34
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน.....	20.63
5.	เป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	47.61
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือ องค์กรต่างประเทศ.....	77.76
7.	ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากร.....	50.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 63)
8.	เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	57.18
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือ ตามที่บริษัทห้างร้านขอมา.....	73.00
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	22.21
	รวม	43.49

ตารางที่ 21 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชน โดยรวมร้อยละ 43.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชน น้อยกว่าร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐ และเอกชนหรือองค์กรต่างประเทศ ร้อยละ 77.76 รองลงมาคือร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา ร้อยละ 73.00 และเขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ ร้อยละ 57.81 เป็นที่น่าสังเกตว่าจัดประกวดผลงานทางวิชาการ คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 6.34

ตารางที่ 22

แสดงการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและบริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์
และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	ปฏิบัติ =
		ร้อยละ (N = 45)
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ชุมชน.....	44.44
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	19.99
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชาการ.....	26.66
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน.....	17.77
5.	เป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	51.10
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือ องค์กรต่างประเทศ.....	64.43
7.	ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากร.....	38.98
8.	เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ.....	31.10
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาขาระชนหรือ ตามที่ บริษัทห้างร้านขอมา.....	62.21
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	39.99
	รวม	39.67

ตารางที่ 22 แสดงว่าคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์แก่ชุมชน โดยรวมร้อยละ 39.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์แก่ชุมชนน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กว่าร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่าร้อยละ 50 สำหรับข้อที่คณาจารย์ ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือ องค์กรต่างประเทศ ร้อยละ 64.43 รองลงมาคือ ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมมา ร้อยละ 62.21 และเป็นกรรมการจัด ประชุมสัมมนาทางวิชาการ ร้อยละ 51.10 เป็นที่น่าสังเกตว่า เปิดอบรมหลักสูตร ระยะสั้นแก่ชุมชน คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 17.77

ตารางที่ 23

แสดงการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและบริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการ ทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 43)
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ชุมชน.....	48.82
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	65.10
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชาการ.....	20.92
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน.....	32.55
5.	เป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	62.77
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือ องค์กรต่างประเทศ.....	51.15
7.	ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ให้กับบุคลากร.....	44.14
8.	เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ.....	58.12
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือ ตามที่ บริษัทห้างร้านขอมมา.....	72.07

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการ ทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 43)
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี.....	62.77
	รวม	51.84

ตารางที่ 23 แสดงว่าคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชน โดยรวมร้อยละ 51.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าคณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชน สูงกว่าร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำน้อยกว่าร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา ร้อยละ 72.07 รองลงมาคือ ให้การอบรมทางวิชาการ ร้อยละ 65.10 และเป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 62.77 เป็นที่น่าสังเกตว่า จัดประกวดผลงานทางวิชาการ คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 20.92

ตารางที่ 24

แสดงการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและบริการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์
และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการ ทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 35)
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ชุมชน.....	31.42
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	39.99
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชาการ.....	34.28
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน.....	11.42
5.	เป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	51.42
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือ องค์กรต่างประเทศ.....	57.14
7.	ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ให้กับบุคลากร.....	32.28
8.	เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ.....	57.14
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชนหรือ ตามที่ บริษัทห้างร้านขอมา.....	77.13
10.	ให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี.....	62.85
	รวม	45.51

ตารางที่ 24 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ แก่ชุมชน โดยรวมร้อยละ 45.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชน ทำสูงกว่า

ร้อยละ 50.00 กับข้อที่ทำน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนเท่ากัน สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาขาระยะชนหรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา ร้อยละ 77.13 รองลงมาคือ ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 62.85 และเป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ ร้อยละ 51.42 เป็นที่น่าสังเกตว่า เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 11.42

ตารางที่ 25

แสดงการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและบริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 28)
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ชุมชน.....	46.42
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	32.13
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชาการ.....	17.85
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน.....	21.42
5.	เป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	57.18
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือ องค์กรต่างประเทศ.....	57.13
7.	ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากร.....	60.70
8.	เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ.....	18.15

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 28)
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาขาระยะชนหรือ ตามที่บริษัทห้างร้านขอมา.....	79.99
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี.....	49.99
	รวม	43.60

ตารางที่ 25 แสดงว่าคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์แก่ชุมชน โดยรวม ร้อยละ 43.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าคณาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชนน้อยกว่าร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่าร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาขาระยะชนหรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา ร้อยละ 74.99 รองลงมาคือ ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากร ร้อยละ 60.70 และเป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ ร้อยละ 57.18 เป็นที่น่าสังเกตว่า จัดประกวดผลงานทางวิชาการคณาจารย์ทำน้อยกว่า ข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 17.85

2.4 การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์ทุก
คณะในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 26

แสดงการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์
ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 214)
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	43.43
2.	รณรงค์ให้เกิดตื่นตัว ตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือ ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	46.23
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือที่ จะกำลังเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย.....	36.42
4.	ประชาสัมพันธ์งานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วย กระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	43.43
5.	อบรมครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอด วัฒนธรรม.....	29.80
6.	จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	6.53
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสำหรับ บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.	8.40
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรมได้ แสดงออก พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็ม ตามศักยภาพ.....	28.35
	รวม	30.32

ตารางที่ 26 แสดงว่าคณาจารย์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทะนุบำรุงศิลปและถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยรวมร้อยละ 30.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 ทุกข้อ สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ รมรงค์ให้ตื่นตัวตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ร้อยละ 46.00 รองลงมา มี 2 อันดับ คือ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติกับประชาสัมพันธงานพื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกระบวนการทางการศึกษา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ร้อยละ 43.43 และศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหาย หรือที่จะกำลังเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย ร้อยละ 36.42 เป็นที่น่าสังเกตว่า จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้อ อื่น ๆ คือ ร้อยละ 6.53

ตารางที่ 27

แสดงการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
ของคณาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 63)
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	39.62
2.	รมรงค์ให้เกิดขึ้นตัว ตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	36.50
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือที่จะกำลังเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย.....	31.74
4.	ประชาสัมพันธงานพื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	38.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 63)
5.	อบรมครู-อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	7.93
6.	จัดทำงบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	7.93
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสำหรับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.	4.76
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรมได้แสดงออก พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็มตามศักยภาพ.....	36.50
รวม		25.38

ตารางที่ 27 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทะนุบำรุงศิลปและถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยรวมร้อยละ 25.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมน้อยกว่าร้อยละ 50.00 ทุกข้อ สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ร้อยละ 39.62 รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์งานฟื้นฟูวัฒนธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกระบวนการทางการศึกษา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ร้อยละ 38.08 และรณรงค์ให้เกิดขึ้นตัวตระหนักในคุณค่า และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรมกับสนับสนุนให้ฟื้นฟูความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรม ได้แสดงออกพัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ร้อยละ 36.50 เป็นที่น่าสังเกตว่าจัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรม สำหรับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 4.76

ตารางที่ 28

แสดงการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
ของคณาจารย์ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 45)
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	39.99
2.	รณรงค์ให้เกิดตื่นตัว ตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือ ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	68.88
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือที่ จะกำลังเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย.....	55.55
4.	ประชาสัมพันธ์ร้งงานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วย กระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	53.32
5.	อบรมครู-อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอด วัฒนธรรม.....	4.44
6.	จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	4.44
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสำหรับ บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.	6.66
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรม ได้ แสดงออก พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็ม ตามศักยภาพ.....	37.77
	รวม	33.88

ตารางที่ 28 แสดงว่าคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยว
กับการทะนุบำรุงศิลปและถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยรวมร้อยละ 33.88 เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงศิลปและถ่ายทอดวัฒนธรรมน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากกว่าข้อที่ทำสูงกว่า ร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ รมรงค์ให้เกิดตื่นตัวตระหนักในคุณค่า และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ร้อยละ 68.88 ร้อยละ 39.62 รองลงมาคือ ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือกำลังจะเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย ร้อยละ 55.55 และประชาสัมพันธงานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกระบวนการทางการศึกษา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ร้อยละ 53.32 เป็นที่น่าสังเกตว่า อบรมครู-อาจารย์และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดวัฒนธรรมกับจัดหางบประมาณสนับสนุนงาน ถ่ายทอดวัฒนธรรม ร้อยละ 4.44

ตารางที่ 29

แสดงการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
ของคณาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 43)
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	48.82
2.	รมรงค์ให้เกิดตื่นตัว ตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	37.20
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือที่กำลังจะเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย.....	30.22
4.	ประชาสัมพันธงานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	30.22
5.	อบรมครู-อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	9.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 43)
6.	จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	4.65
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสำหรับ บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.	9.30
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรมได้ แสดงออก พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็ม ตามศักยภาพ.....	27.90
	รวม	24.70

ตารางที่ 29 แสดงว่าคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทะนุบำรุงศิลปและถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยรวมร้อยละ 24.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 ทุกข้อ สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ร้อยละ 48.82 รองลงมาคือ รณรงค์ให้ตื่นตัวตระหนักในคุณค่า และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ร้อยละ 37.20 และศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหาย หรือกำลังจะเสื่อมสลาย ไปจากสังคมไทยกับประชาสัมพันธงานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วย กระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ร้อยละ 30.22 เป็นที่น่าสังเกตว่าจัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 4.65

ตารางที่ 30

แสดงการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
ของคณาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 35)
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	37.14
2.	รณรงค์ให้เกิดขึ้นตัว ตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือ ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	28.57
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือที่ จะกำลังเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย.....	22.85
4.	ประชาสัมพันธ์งานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วย กระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	34.28
5.	อบรมครู-อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอด วัฒนธรรม.....	11.42
6.	จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	2.85
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสำหรับ บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.	8.57
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรมได้ แสดงออก พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็ม ตามศักยภาพ.....	25.71
	รวม	21.42

ตารางที่ 30 แสดงว่าคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ
การทะนุบำรุงศิลปและถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยรวมร้อยละ 21.42 เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

น้อยกว่า ร้อยละ 50.00 ทุกข้อ สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ร้อยละ 37.14 รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์ฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ร้อยละ 34.28 และรณรงค์ให้ตื่นตัวตระหนักในคุณค่า และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ร้อยละ 28.57 เป็นที่น่าสังเกตว่า จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ร้อยละ 2.85

ตารางที่ 81

แสดงการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
ของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ (N = 28)
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	57.13
2.	รณรงค์ให้เกิดตื่นตัว ตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	67.84
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือที่ จะกำลังเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย.....	42.85
4.	ประชาสัมพันธ์งานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วย กระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	71.42
5.	อบรมครู-อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอด วัฒนธรรม.....	21.62
6.	จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	14.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	ปฏิบัติ = ร้อยละ
		(N = 28)
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสำหรับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.	17.85
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรมได้แสดงออก พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็มตามศักยภาพ.....	42.85
รวม		41.98

ตารางที่ 31 แสดงว่าคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทะนุบำรุงศิลปและถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยรวมร้อยละ 41.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมน้อยกว่า ร้อยละ 50.00 มีจำนวนมากข้อกว่าที่ทำสูงกว่าร้อยละ 50.00 สำหรับข้อที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับ 1 คือ ประชาสัมพันธ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่ทางการ ร้อยละ 71.42 รองลงมาคือ รมรงค์ให้ตื่นตัวตระหนักในคุณค่า และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ร้อยละ 67.84 และศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ร้อยละ 57.13 เป็นที่น่าสังเกตว่า จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม คณาจารย์ทำน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ร้อยละ 14.28

ตารางที่ 32
สรุปผลการปฏิบัติงานของคณาจารย์ทั้ง 4 ด้าน

งานด้าน คณะฯ	วิศวกรรม ศาสตร์	สถาปัตย กรรม ศาสตร์	เทคโนโลยี การเกษตร	วิทยา ศาสตร์	ครุศาสตร์ อุตสาหกรรม	รวม
การสอน	69.86	75.72	85.03	69.73	84.53	76.97
การวิจัย	56.26	41.30	52.90	43.63	39.04	46.63
การส่งเสริม และให้บริการ ทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และ ครุศาสตร์	43.49	39.67	51.84	45.51	43.60	44.82
การทะนุบำรุง และถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรม	25.38	33.88	24.70	21.42	41.98	29.47
รวม	48.75	47.64	53.62	45.07	52.29	49.47

ตารางที่ 32 แสดงว่าคณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยรวม ร้อยละ 49.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า คณาจารย์ได้ปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยมีด้านการสอนเพียงด้านเดียวที่มีจำนวนคณาจารย์ปฏิบัติสูงเกินครึ่งหนึ่ง และเป็นด้านที่คณาจารย์ทุกคณะปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่น ๆ ร้อยละ 76.97 รองลงมาคือ ด้านการวิจัย ร้อยละ 46.63 และด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ร้อยละ 44.82

เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม คณาจารย์ปฏิบัติ น้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ร้อยละ 29.47

เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะแล้วพบว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณาจารย์มีการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยรวม ร้อยละ 48.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

คณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยมีด้านการสอนเพียงด้านเดียวที่มีจำนวนคณาจารย์ปฏิบัติสูงเกินครึ่งหนึ่ง และเป็นด้านที่คณาจารย์ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ร้อยละ 69.86 รองลงมาคือ ด้านการวิจัย ร้อยละ 56.26 และด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ร้อยละ 43.49

เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมคณาจารย์ทำน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ร้อยละ 25.38

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์พบว่า คณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยรวม ร้อยละ 47.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ได้ปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยมีด้านการสอนเพียงด้านเดียวที่มีจำนวนคณาจารย์ปฏิบัติสูงเกินครึ่งหนึ่ง และเป็นด้านที่คณาจารย์ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ร้อยละ 75.72 รองลงมาคือ ด้านการวิจัย ร้อยละ 41.30 ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ร้อยละ 39.67

เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม คณาจารย์ทำน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ประมาณร้อยละ 33.88

คณะเทคโนโลยีการเกษตรพบว่า คณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยรวม 53.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรได้ปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยมีด้านการสอนที่มีจำนวนคณาจารย์ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ร้อยละ 85.03 รองลงมาคือ ด้านการวิจัย ร้อยละ 52.90 และด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ร้อยละ 51.84

เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมคณาจารย์ทำน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือประมาณร้อยละ 24.70 และเป็นด้านเดียวที่มีจำนวนคณาจารย์ทำน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง

คณะวิทยาศาสตร์พบว่า คณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยรวม ร้อยละ 45.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ได้ปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยมีด้านการสอนเพียงด้านเดียวที่มีจำนวนคณาจารย์ปฏิบัติสูงเกินครึ่งหนึ่ง และเป็นด้านที่คณาจารย์ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ร้อยละ 69.73 รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ร้อยละ 45.51 และด้านการวิจัย ร้อยละ 43.63

เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมคณาจารย์ ทำน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ร้อยละ 21.42

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพบว่า คณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยรวม ร้อยละ 52.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า คณาจารย์คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมได้มีการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน โดยมีด้านการสอนเพียงด้านเดียวที่มี จำนวนคณาจารย์ปฏิบัติสูงเกินครึ่งหนึ่ง และเป็นด้านที่คณาจารย์ปฏิบัติสูงที่สุดคือ ร้อยละ 84.53 รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ ร้อยละ 43.60 และด้านการทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 41.98

เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการวิจัยคณาจารย์ทำน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ร้อยละ 39.04

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติงาน ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม และด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์

ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ และผลการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน คิงกล่าวของคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป กับ คณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป กับคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีลงมา ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในรูปแบบตารางตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการสอน
2. ด้านการวิจัย
3. ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และ ครุศาสตร์
4. ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

3.1 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง
ทางวิชาการ

ตารางที่ 33
แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์
จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ศศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน...	97.98	100.00	2.06680	0.1505
2.	เตรียมการสอน.....	100.00	100.00	0.00000	0.0000
3.	วางแผนการสอน.....	97.98	99.98	0.00054	0.9815
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่ เหมาะสมกับการสอน.....	89.46	86.25	0.75033	0.5022
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้ สนับสนุนการสอน.....	82.36	53.82	16.73849	0.0000*
6.	นำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอก สถานที่.....	41.18	46.23	0.49514	0.4816
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	80.94	54.52	1.10261	0.2937
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน	68.16	55.80	0.75816	0.3839
9.	สอนชดเชยชั่วโมงที่ไม่ได้ สอนตามปกติ.....	79.52	70.38	2.04850	0.1523

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ผศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
10.	ทำเอกสารประกอบการสอน ให้นักศึกษาตามเนื้อหาที่ สอน.....	89.46	66.96	6.60073	0.0120*
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชา ที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็น ครั้งคราว.....	48.28	42.09	0.73592	0.3910
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการ สอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	79.52	78.66	0.02003	0.8875
	รวม	79.57	71.06	2.06584	0.1539

* P < 0.05

จากตารางที่ 33 แสดงว่าคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า คณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปและคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวม 2 ข้อ ก็นำผลงานวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอนและทำเอกสาร ประกอบการสอนให้นักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน

ตารางที่ 34
แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์
จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ผศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสาร ทางวิชาการ.....	83.78	40.02	38.81110	0.0000*
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด	83.78	55.20	17.07947	0.0000*
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.	65.32	48.99	5.11760	0.0237*
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับ มหาวิทยาลัยและสถาบันอื่นๆ	36.66	25.54	1.19772	0.2738
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการ ใหม่ๆ.....	93.72	92.46	0.11658	0.7328
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ เกี่ยวกับวิชาชีพ.....	29.82	35.19	0.51904	0.4314
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	49.70	51.06	0.03636	0.8488
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	15.62	20.01	0.60676	0.4360
9.	เคยของบประมาณทำวิจัย ผ่านงบประมาณประจำปี คณะ.....	61.06	37.26	11.56576	0.0007*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ผศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงาน วิจัยตามระเบียบของสถาบัน	11.36	7.59	0.83616	0.3605
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิง ...	49.70	15.87	27.60507	0.0000*
	รวม	52.77	39.01	25.90964	0.0008*

* P < .05

จากตารางที่ 34 แสดงว่าคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการวิจัยโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงาน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า คณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวม 4 ข้อ คือ แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด เลขของงบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะ และนำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิงงานวิจัยที่ผู้อื่นทำได้

ตารางที่ 85

แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการ
ทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ของคณาจารย์
จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการ ส่งเสริมและให้บริการทาง เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ผศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ ชุมชน.....	39.76	40.02	0.00151	0.9690
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	46.86	38.64	1.72226	0.4227
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชา การ.....	24.14	17.25	1.43181	0.2315
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น แก่ชุมชน.....	26.98	17.94	2.75852	0.2518
5.	เป็นกรรมการจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการ.....	61.06	48.99	2.78084	0.0954
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการ กับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือองค์กรต่างประเทศ.....	61.06	64.17	0.20258	0.6528
7.	ร่วมมือกับสภาพประกอบ การเพื่อพัฒนาความรู้ความ สามารถให้กับบุคลากร.....	41.18	47.61	0.79878	0.3715

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ผศ.ขึ้นไป	อ.		
		N = 70	N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
8.	เขียนบทความลงในหนังสือวารสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	63.90	37.95	12.88130	0.0003*
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาขาระยะชน หรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา.....	28.40	27.60	0.01470	0.9035
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	65.90	64.86	0.02036	0.8865
	รวม	45.92	40.10	1.08821	0.2967

* P < .05

จากตารางที่ 35 แสดงว่าคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า บุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า คณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปและคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวม 1 ข้อ คือเขียน บทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ตารางที่ 86
แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและ
ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์
จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการ ทะนุบำรุงและถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรม	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ศศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์ วัฒนธรรมทั้งในระดับ ท้องถิ่นและระดับชาติ.....	44.02	48.99	0.47581	0.4903
2.	รณรงค์ให้เกิดตื่นตัวตระหนัก ในคุณค่าและให้ความร่วมมือ ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	32.66	52.44	7.51879	0.0061*
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิต ผลทางวัฒนธรรมที่สูญหาย หรือที่จะกำลังเสื่อมสลายไป จากสังคมไทย.....	31.24	38.64	1.13175	0.2875
4.	ประชาสัมพันธ์งานฟื้นฟู วัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยกระบวนการทางการ ศึกษาทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ.....	41.18	44.16	0.17435	0.6763

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการ ทะนุบำรุงและถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรม	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		ผศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
5.	อบรมครู-อาจารย์และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการ ถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	12.78	8.28	1.08920	0.2966
6.	จัดทำงบประมาณสนับสนุน งานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	5.68	6.90	0.11658	0.7328
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการ จัดกิจกรรมวัฒนธรรม สำหรับบุคคลและหน่วยงาน ต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ.....	11.36	6.90	1.22942	0.2675
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความ สามารถพิเศษทางวัฒนธรรม ได้แสดงออก พัฒนาและ ถ่ายทอดความรู้ความสามารถ อย่างเต็มตามศักยภาพ.....	34.08	33.81	0.00139	0.9702
	รวม	26.61	29.53	16.63848	0.5021

* P < .05

จากตารางที่ 36 แสดงว่าคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า คณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวม 1 ข้อ คือ ได้ รณรงค์ให้ตื่นตัวตระหนักในคุณค่า และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ตารางที่ 37

สรุปผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์
จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

งานด้าน	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
	ผศ.ขึ้นไป N = 70	อ. N = 144		
	ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
การสอน	79.57	71.06	2.06585	0.1539
การวิจัย	52.77	39.01	25.90964	0.0008*
การส่งเสริมและให้บริการทาง เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	45.92	40.10	1.08821	0.2967
การทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลป วัฒนธรรม	26.61	29.53	16.63848	0.5021
รวม	53.23	44.85	2.06580	0.1505

*P < 0.05

จากตารางที่ 37 แสดงว่าคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านการสอน งานด้านการวิจัย งานด้านทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและงานด้านส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญ แสดงว่าบุคคลสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า คณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ได้ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 1 ด้าน คือ ด้านการวิจัย

3.2 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์จำแนกตามประสบการณ์

ตารางที่ 38

แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์
จำแนกตามประสบการณ์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15 N = 100	- 15 N = 114		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน...	99.00	100.00	1.13533	0.2866
2.	เตรียมการสอน.....	100.00	100.00	0.00000	0.0000
3.	วางแผนการสอน.....	99.00	98.23	0.22646	0.6342
4.	ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่ เหมาะสมกับการสอน.....	89.00	86.63	0.25607	0.6128
5.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้ สนับสนุนการสอน.....	63.00	64.56	0.05897	0.8081
6.	นำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอก สถานที่.....	49.00	41.54	1.17570	0.2782
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	80.00	74.25	0.96077	0.3270
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน	67.00	61.88	0.59025	0.4423

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการสอน	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15 N = 100	- 15 N = 114		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
9.	สอนชดเชยชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	72.00	76.02	0.46700	0.4944
10.	ทำเอกสารประกอบการสอน				
11.	ให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	82.00	77.79	0.55996	0.4543
12.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว.....	45.00	44.20	0.01215	0.9122
	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา.....	81.00	77.79	0.31587	0.5741
	รวม	77.17	75.24	0.03100	0.8584

* P < 0.05

จากตารางที่ 38 แสดงว่าคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 15 ปีลงมา มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 89
แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์
จำแนกตามประสบการณ์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15	- 15		
		N = 100	N = 114		
		ปฏิบัติ =	ปฏิบัติ =		
		ร้อยละ	ร้อยละ		
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	76.00	44.20	11.09898	0.0009*
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด	61.00	68.06	1.18606	0.2761
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.	52.00	56.57	0.45997	0.4976
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่นๆ	22.00	33.59	3.54527	0.0597
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ๆ.....	96.00	91.05	2.03180	0.1540
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ.....	27.00	38.89	3.40325	0.0651
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	52.00	50.38	0.05151	0.8205
	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	14.00	22.98	2.82287	0.0929
	เคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะ.....	43.00	47.73	0.40291	0.5256

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15	- 15		
		N = 100	N = 114		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
10.	เลขลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงาน วิจัยตามระเบียบของสถาบัน.	14.00	4.42	5.98685	0.0144*
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิง.....	29.00	25.63	0.29801	0.5851
	รวม	44.18	43.95	0.00776	0.9776

* P < .05

จากตารางที่ 39 แสดงว่าคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีลงมา มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการวิจัย โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 15 ปี ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวม 2 ข้อ คือ แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ และเลขลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน

ตารางที่ 40

แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการ
ทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ของคณาจารย์
จำแนกตามประสบการณ์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการ ส่งเสริมและให้บริการทาง เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15	- 15		
		N = 100 ปฏิบัติ = ร้อยละ	N = 114 ปฏิบัติ = ร้อยละ		
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ ชุมชน.....	43.00	38.01	0.53929	0.4627
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	39.00	43.34	1.47747	0.4777
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชา การ.....	20.00	18.56	0.06843	0.7936
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น แก่ชุมชน.....	20.00	22.10	1.25182	0.5348
5.	เป็นกรรมการจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการ.....	58.00	48.62	1.85312	0.1734
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการ กับองค์กรของรัฐและเอกชน หรือองค์กรต่างประเทศ.....	64.00	62.76	0.03119	0.8598
7.	ร่วมมือกับสภาพประกอบ การเพื่อพัฒนาความรู้ความ สามารถให้กับบุคลากร.....	42.00	48.62	0.95239	0.3291

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการวิจัย	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15	- 15		
		N = 100	N =114		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
8.	เขียนบทความลงในหนังสือวารสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	44.00	48.62	0.48562	0.4950
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณะชน หรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา.....	27.00	28.28	0.04606	0.8301
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	66.00	63.64	0.12123	0.7277
	รวม	42.30	42.25	0.00071	0.9788

* P < .05

จากตารางที่ 40 แสดงว่าคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปี มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า คณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปีลงมาปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 41

แสดงเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุง
และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์
จำแนกตามประสบการณ์

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการ ทะนุบำรุงและถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรม	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15 N = 100	- 15 N = 114		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์ วัฒนธรรมทั้งในระดับ ท้องถิ่นและระดับชาติ.....	53.00	43.31	1.97439	0.1600
2.	รณรงค์ให้เกิดขึ้นตัวตระหนัก ในคุณค่าและให้ความร่วมมือ ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	47.00	45.96	0.02058	0.8859
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิต ผลทางวัฒนธรรมที่สูญหาย หรือที่จะกำลังเสื่อมสลายไป จากสังคมไทย.....	38.00	35.36	0.15473	0.6941
4.	ประชาสัมพันธ์งานฟื้นฟู วัฒนธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยกระบวนการทางการ ศึกษาทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ.....	50.00	38.01	3,07825	0.0793

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ข้อที่	รายการปฏิบัติด้านการ ทะนุบำรุงและถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรม	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
		+ 15 N = 100	- 15 N = 114		
		ปฏิบัติ = ร้อยละ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
5.	อบรมครู-อาจารย์และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการ ถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	10.00	9.72	0.00421	0.9483
6.	จัดหางบประมาณสนับสนุน งานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	6.00	7.07	0.10070	0.7510
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการ จัดกิจกรรมวัฒนธรรม สำหรับบุคคลและหน่วยงาน ต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ.....	8.00	8.84	0.04949	0.8239
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความ สามารถพิเศษทางวัฒนธรรม ได้แสดงออก พัฒนาและ ถ่ายทอดความรู้ความสามารถ อย่างเต็มตามศักยภาพ.....	34.00	34.48	0.00620	0.9372
	รวม	37.38	27.84	0.11878	0.7375

* P < .05

จากตารางที่ 41 แสดงว่าคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและ
คณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปี มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านการทะนุบำรุง
และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญแสดงว่าบุคคลทั้ง

สองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปี ปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญแสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 42

สรุปผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์
จำแนกตามประสบการณ์

งานด้าน	ตำแหน่งวิชาการ N=214		X ²	P
	+ 15	- 15		
	N = 100	N = 114		
	ปฏิบัติ = ตำแหน่งวิชาการ	ปฏิบัติ = ร้อยละ		
การสอน	77.17	75.24	0.03100	0.8584
การวิจัย	44.18	43.95	0.00776	0.9988
การส่งเสริมและให้บริการทาง เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์	42.30	42.25	0.00071	0.9917
การทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลป วัฒนธรรม	37.38	27.84	0.11878	0.7375
รวม	48.41	47.13	0.03635	0.8488

*P < 0.05

จากตารางที่ 42 คณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปี มีผลปฏิบัติงานในภาพรวมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า คณาจารย์ที่มีประสบการณ์

ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปีปฏิบัติงานทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญแสดงว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติ งานทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุป ผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวโดยสรุปถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในด้านต่าง ๆ คือ
  - ด้านการสอน
  - ด้านการวิจัย
  - ด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และ
ครุศาสตร์
  - ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในแต่ละคณะในด้านต่าง ๆ
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง
ทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงาน

.วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจากคณาจารย์ทุกคณะของสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากจำนวนรวม 429 ด้วยวิธีการจับ
ฉลาก ได้จำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 214 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มที่ดำรงตำแหน่ง
ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 70 คน และกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์
จำนวน 144 คน รวมทั้งหมด 214 คน และกลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป
จำนวน 100 คน และกลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีลงมา จำนวน 114 คน รวม
ทั้งหมด 214 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้สร้างขึ้นเองโดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือแบบสอบถามตามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบและแบบสอบถามที่เกี่ยวกัน การปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม และด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามให้คณาจารย์ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อได้รับอนุญาต ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามได้คืนทั้งหมด 214 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ และตอนที่ 2 การศึกษาการปฏิบัติงาน 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์

ตอนที่ 2 ศึกษาความแตกต่างในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านการวิจัยด้านทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและด้านส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์แก่ชุมชน ด้วยค่า CHISQUAZE TEST

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่ม ๆ ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปมีจำนวน 70 คน คิดเป็น ร้อยละ 32.71 และกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์มีจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 67.29 รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 214 คน

สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อนำทั้งสองกลุ่มมารวมกัน กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 53.27

กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 15 ปี มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 47.73

ตอนที่ 2 ศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ทั้ง 4 ด้าน

2.1 ศึกษาการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์ทุกคณะในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สรุปผลการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์แล้วพบว่าคณาจารย์ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ร้อยละ 49.47 และมีเพียงด้านการสอนเพียงด้านเดียวที่คณาจารย์ปฏิบัติสูงกว่าร้อยละ 50.00 คือ ร้อยละ 76.97 และเป็นด้านที่ปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนด้านอื่น ๆ ปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 50.00 เป็นที่น่าสังเกตว่าด้านการทะนุบำรุงศิลปะและถ่ายทอดวัฒนธรรม คณาจารย์ปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย คือ ร้อยละ 29.47

เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดทั้ง 5 คณะ พบว่า ด้านการสอน คณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร และคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปฏิบัติเป็นอันดับหนึ่ง คือ ร้อยละ 85.03 และ 84.53 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย คือร้อยละ 69.73 ด้านการวิจัยคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ร้อยละ 52.26 เป็นที่น่าสังเกตว่าคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคือ ร้อยละ 39.04 ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม คณาจารย์คณะครุศาสตร์ ปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ร้อยละ 41.98 เป็นที่น่าสังเกตว่า คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย คือ ร้อยละ 21.42 ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ คณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ร้อยละ 51.84 เป็นที่น่าสังเกตว่า คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย คือ ร้อยละ 39.67

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์

3.1 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์จำแนกตาม ตำแหน่งทางวิชาการ

การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป กับผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้าน พบว่าด้านการวิจัย บุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนด้านการสอน และด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ด้านการทะนุบำรุง ศิลปและวัฒนธรรม บุคคลทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นข้อสมมติฐานที่ว่า คณาจารย์ที่มีตำแหน่งต่างกันจะมีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ผลการทดสอบจึงไม่ยอมรับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์จำแนกตาม ประสบการณ์

การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป กับคณาจารย์ที่ประสบการณ์ ต่ำกว่า 15 ปี ในภาพรวมทั้งหมด ทุกด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้าน ก็ไม่พบข้อแตกต่างเช่นเดียวกัน

ดังนั้นข้อสมมติฐานที่ว่า คณาจารย์ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันจะมีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ผลการทดสอบจึงไม่ยอมรับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในที่นี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญ ๆ จากการค้นพบดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 214 คน ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 214 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยเฉลี่ยแล้วคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มีผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.40 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติเนื่องจาก คณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นคณะที่มีจำนวนคณาจารย์มากที่สุด เพราะมีหลายสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน คณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.10 เพราะเป็นคณะที่เกิดขึ้นใหม่และมีการเรียนการสอนน้อยสาขาวิชา นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการเรียนการสอนในแบบต่อเนื่อง ใช้เวลา 2 ปี

จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ โดยเฉลี่ยแล้วผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 67.30 และ 32.70 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะเนื่องจากคณาจารย์ภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการสำรวจปริมาณคณาจารย์ปีการศึกษา 2535 ของกองกลางเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า "สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีคณาจารย์ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ร้อยละ 55.00 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 30.00 รองศาสตราจารย์ ร้อยละ 15.00 ศาสตราจารย์ ร้อยละ 0.60¹ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า สถาบันมีจำนวนคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์มากกว่าคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำแนกตามประสบการณ์โดยเฉลี่ยแล้วผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 15 ปี มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์สูงกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.00 และ 47.00 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า จำนวนใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันได้ก่อตั้งมาร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

30 ปี อาจารย์ ที่รับราชการสมัยแรก ๆ อายุราชการมากกว่า 15 ปี เริ่มพอใจในค่าตอบแทนยังมีจำนวนมาก สำหรับอาจารย์ใหม่ ๆ ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 15 ปี แม้จะมีอัตราไม่มากเพราะเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรประเภทสาขาขาดแคลน แต่ผู้ที่จะเข้ามาทำงานก็มีจำนวนไม่มาก เนื่องจากค่าตอบแทนต่ำหรือทำไม่นานก็ลาออกไปทำให้เกิดความไม่คงที่ของอาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 การศึกษาการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน

2.1 การศึกษาการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การศึกษาการปฏิบัติงานครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ให้ความสำคัญสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โดยปกติแล้วอาจารย์จะมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง คือ การสอน แม้จะพบว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยยังมีภารกิจอื่น ๆ เช่น การให้คำปรึกษา งานเขียนตำรา บทความ และงานกรรมการต่าง ๆ แต่การดำเนินการมักประสบอุปสรรคต่าง ๆ เช่น ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และความไม่คล่องตัว ติดขัดกับระเบียบราชการ ซึ่งทำให้อาจารย์ไม่สามารถดำเนินการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รพี สุวรรณชญ ซึ่งได้รายงานการวิจัยสรุปบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศไทยเกี่ยวกับภารกิจหลัก พบว่า อาจารย์ให้ความสนใจในการปฏิบัติหน้าที่การสอนมากกว่าหน้าที่อื่น ๆ² และสอดคล้องกับ ปฤศนา ภูวนันท์ ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การทำงานของอาจารย์ประจำต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า อาจารย์ประจำเกือบทั้งหมดทำการสอนครั้งหนึ่งทำการสอนโดยไม่ทำการวิจัย หนึ่งในสามทำการสอนโดยไม่ได้ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและหนึ่งในสามทำการสอนควบคู่กับการวิจัยและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม³

2.2 การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้านการสอน ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ตัวอย่างทั้งหมดได้ปฏิบัติงานด้านการสอนค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ที่คณาจารย์ปฏิบัติมาก

เป็นอันดับหนึ่งคือ ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน เตรียมการสอนและวางแผนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่าหน้าที่โดยตรงก็คือการสอน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คณาจารย์จะต้องทราบถึงความ มุ่งหมายว่า โครงการนี้จะให้ ความรู้ความสามารถอะไร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ไพฑูรย์ สินดารัตน์ กล่าวถึงหลักสูตรอุดมศึกษาสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจการเรียนการสอน ความสำเร็จของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตรเป็นประการสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็น ข้อกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร เพื่ออะไร ผู้ที่จะทำการสอนได้จึงต้องเข้าใจ หลักสูตรด้วย⁴ ส่วนการเตรียมการสอนและวางแผนการสอน คณาจารย์ทุกคนมีความเข้าใจตรงกันว่าทำอย่างไรจะสอนให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุทุมพร ทองอุไร เกี่ยวกับลักษณะอาจารย์ในอุดมคติที่พึงปรารถนามากที่สุดมี 5 อันดับ และหนึ่งใน 5 อันดับนั้นมีการเตรียมการสอนอยู่ด้วย⁵ และสอดคล้องกับแนวความคิดของ ภิญโญ สาร ที่ได้กล่าวถึงงานประจำวันของ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอาไว้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสอนมี 6 ประการ และหนึ่งใน 6 ประการ คือ เตรียม การสอน วางแผนการสอน⁶ ส่วนการใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอนเป็นเพราะ คณาจารย์ส่วนใหญ่มีเป้าหมายคล้ายคลึงกันคือ ต้องการให้เนื้อหาการสอนเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น แทนที่จะใช้วิธีบรรยาย ลักษณะรูปร่างก็ใช้สื่อแทนโดยจะเกิดจากอุปกรณ์ประเภท คอมพิวเตอร์ สไลด์ วีดีโอ และ เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เครื่องมือ ทางวิทยาศาสตร์ อิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องจักรในการผลิต เป็นต้น อีกประการหนึ่ง สถาบันมีการจัดหาอุปกรณ์และสื่อการสอนไว้ให้ใช้อยู่ในระดับค่อนข้างดี และสิ่งที่น่าสังเกตก็คือ คณาจารย์ที่สอนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทักษะในการบรรยาย ไม่ดีเท่าทักษะในการใช้เครื่องมือ แต่เมื่อพิจารณาด้านการสอนเป็นรายละเอียดพบว่า คณาจารย์ทุกคณะ ปฏิบัติงานทางด้านการสอนค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติ ใกล้เคียงกันกับการปฏิบัติงานด้านการสอนของคณาจารย์ทั้งหมด ยกเว้นการปฏิบัติงาน ในอันดับ 2 คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ กับคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่จะทำในข้อปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็น เพราะวิชาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องการความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพราะจะต้องนำมาใช้ในการออกแบบ ดังนั้นการเรียนการสอน จึงไม่สามารถหยุดนิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่กับที่ได้จึงสอดคล้องกับการพัฒนาอาจารย์ภารกิจที่ต้องทำของเขาวภา ทุกกะจุดที่กล่าวไว้ว่า ความก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก มีทฤษฎีและนวัตกรรมเกิดขึ้นมากมาย การพัฒนาให้คณาจารย์ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จึงเป็นเรื่อง สำคัญยิ่ง⁷ และเนื่องจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีการเรียนการสอนที่มีลักษณะวิชาที่เหมือนกัน กับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์อยู่หลายสาขาวิชา จึงเป็นไปได้ที่คณาจารย์ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเช่นเดียวกัน และอันดับ 2 เช่นเดียวกันที่คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ กับคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทำในข้อ ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับ นักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนของทั้งสองคณะมีความคล้ายคลึงกัน คือ ส่วนหนึ่งจะเป็นวิชาสามัญ ซึ่งมีเนื้อหาการเรียนค่อนข้างมาก ซึ่งจะประกอบด้วย ทฤษฎีข้อกำหนดกฎระเบียบ จำเป็นที่จะต้องมีเอกสารสอนกำกับทุกข้อ ถ้าจะหวังให้นักศึกษา Lecture เองอาจเกิดการผิดพลาดได้

2.3 การปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณาจารย์ทุกคณะ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้านการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัย โดยภาพรวม ต่ำเกินครึ่ง คือ ร้อยละ 45.75 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเวลาไม่พอ เนื่องจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากร ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดและมีค่าตอบแทนสูง จึงหาบุคลากรที่จะเป็นอาจารย์ได้ยากมากคณาจารย์ที่มีอยู่ก็สำคัญ ดังนั้นการรับผิดชอบเฉพาะวิชาที่จะต้องสอนก็หนัก คณาจารย์หลายท่านต้องสอนหลายวิชาอีกทั้งจำนวน นักศึกษาต่อจำนวนอาจารย์ก็ไม่สัมพันธ์กัน อีกประการหนึ่งก็คือ อุปสรรคในการดำเนินภารกิจต่าง ๆ เช่น การขออนุมัติเรื่องในการทำวิจัย การเบิกค่าใช้จ่าย การซื้อวัสดุฯ เป็นต้น ประการ สำคัญก็คือ คณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ถนัดในการทำวิจัย แม้จะได้ทำบ้างในตอนที่คือนักศึกษา แต่ก็ขาดความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับ สุธีระ ทานตวนิช ที่ได้ศึกษาบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสนพบว่า จากการศึกษาทัศนคติของกลุ่มประชากรอาจารย์ที่เกี่ยวกับอุปสรรค ที่มีความสำคัญทำให้ไม่อาจทำงานวิจัย อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุดคือ ขาดการสนับสนุนการเงิน และอุปกรณ์ ขาดความสะดวก และขาดความร่วมมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั่วโมงสอนที่มีมากอยู่แล้ว ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง ขาดผู้นำในการวิจัย และขาดความรู้และทักษะในการวิจัย⁸ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่คณาจารย์ทำมากเป็นอันดับหนึ่งและเปอร์เซ็นต์สูงคือ ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบันความก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วและขณะนี้ก็จะเห็นได้ว่า มีวารสารที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแพร่หลายไปเกือบทุกหนทุกแห่ง แม้แต่ร้านขายหนังสือพิมพ์ ซึ่งแน่นอนว่า นักศึกษาหรือผู้ สนใจ มี โอกาสที่จะได้ทราบข่าวสารใกล้ชิด ดังนั้นถ้าหากคณาจารย์หยุดอยู่กับที่เมื่อไร ก็เท่ากับความรู้จะหมดไปทันที ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาคณาจารย์-ภารกิจที่ต้องทำของ เขาวภา พุกกะคุปต์⁹ ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด ทำอันดับ 2 ที่มีเปอร์เซ็นต์ค่อนข้างสูง ถือว่าเป็นปรากฏการณ์ปกติของนักวิชาการ ซึ่งมักจะทำงานในสิ่งที่ตนเอง .รูปและเข้าใจ เพราะช่วยให้เกิดความสะดวกในการดำเนินภารกิจ ตลอดจนเกิดเพิ่มพูนประสบการณ์มากขึ้น อีกทั้งถ้าเป็นผู้ที่จบการศึกษาได้ปริญญาชั้นสูงจากต่างประเทศ มักมี โอกาสขอทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งต่างประเทศ ซึ่งมีปริมาณเงินมาก ทำโครงการใหญ่และให้ค่าสมนาคุณสูง ผลงานได้รับการอ้างอิงในวงการสากลมีศักดิ์ศรี และนำนักเป็นผลงานขอตำแหน่งทางวิชาการได้ดีกว่า¹⁰ เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์เกือบทุกคณะปฏิบัติงานด้านการวิจัย ต่ำกว่าร้อยละ 50.00 ยกเว้นคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรที่ปฏิบัติ ร้อยละ 50.00 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเกือบทุกคณะปฏิบัติใกล้เคียงกัน แสดงว่า คณาจารย์มีความคิดใกล้เคียงกันที่น่าสังเกตคือ คณะเทคโนโลยีการเกษตรทำในข้อเคยของงบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร มีผู้นำในการวิจัยที่ให้การสนับสนุนงานวิจัย ชัดเจน เช่น เกษม สร้อยทอง¹¹ และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ทำในข้อเข้ารับการอบรมการทำวิจัยกับแต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ แม้จะทำในลำดับรองลงมาแต่ก็จัดว่าทำในเปอร์เซ็นต์ที่สูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีการเรียนการสอนหลายสาขาวิชา ในแต่ละวิชายังมีความแตกต่างกันทั้งในด้านหลักสูตร และเนื้อหา แต่เนื่องจากการอยู่ร่วมกันจึงน่าจะเกิดการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของวิชาในแต่ละสาขา จึงทำให้คณาจารย์เกิดการแข่งขัน เพื่อแสดงความรู้ความสามารถและการได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสนับสนุนจากผู้บริหาร อีกประการหนึ่งก็คือ การเรียนการสอน ในสาขาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จุดมุ่งหมายก็คือ ผลิตกษัตริย์ เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดก็จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ถึงเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดด้วย ในการเรียนในแต่ละ สาขารูปแบบและเทคนิคในการเรียนรู้และการถ่ายทอด ถ้าจะให้ได้ดีคืออย่างไม่เหมือนกัน ดังนั้นตำราและเอกสารทางวิชาการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจตรงกัน ที่สำคัญที่สุดจากการสัมภาษณ์คณาจารย์ส่วนใหญ่ก็เพื่อนำไปขอเป็นผลงานทางวิชาการอีกด้วย เมื่อพิจารณาอยู่ใน 2 ข้อ จะเห็นได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ปกติ คืออาจารย์ที่ขอบแต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ ก็มักจะต้องแสวงหาความรู้ใหม่ๆ หรือความรู้ในการที่จะนำมาเขียนหรือแต่งตำรา ดังนั้นคณาจารย์คณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่จึงชอบเข้ารับการอบรมการทำวิจัย

2.4 การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ ของคณาจารย์ทุกคณะในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานในด้านนี้ในภาพรวมเกือบครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 44.81 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่คณาจารย์ปฏิบัติมากที่สุดคือ ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการตามสาธารณชน หรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานที่นำเข้าร่วมประกวดนั้น ส่วนหนึ่งได้มาจากผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์เป็นผู้กำหนดให้นักศึกษาทำ ซึ่งสอดคล้องกับ ชงชัย ปกสรราท ใต้กล่าวไว้ว่า

"การพัฒนาการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย การกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกับภารกิจด้านการสอนและการวิจัย เพราะการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมจะช่วยสนับสนุน และส่งเสริมการสอนและการวิจัย ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ในสังคม มีให้เรียนจากตำราในห้องเรียนแต่อย่างเดียว เป็นการช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้และช่วยในการค้นคว้าเรื่องหลักการวิธีการและแนวปฏิบัติใหม่ ๆ ที่จะช่วยปัญหาของสังคมให้ตรงตามความต้องการ และความจำเป็นของสังคมยิ่งขึ้นแต่ภารกิจด้านการบริการทางการแก่สังคมได้รับความสนใจและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญน้อยกว่าภารกิจด้าน อื่น ๆ ทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติ¹²

และข้อเป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งคณาจารย์ทำในอันับรองลงมา ทั้งนี้เปอร์เซ็นต์จำนวนคณาจารย์ทำประมาณครึ่งหนึ่ง ทั้งนี้มิได้หมายความว่า อาจารย์ที่เหลือจะไม่ทำแต่อาจจะเป็นเพราะไม่มีเวลา หรือการไปเป็นกรรมการบางครั้งก็อาจใช้วิธีการเลือกตัวบุคคลตามความต้องการของผู้บริหาร หรือบางครั้งอาจารย์ไปติดต่อกับเป็นการส่วนตัวเอง สำหรับอาจารย์ที่ทำนั้นถ้าไม่เจออุปสรรคในประเด็นดังกล่าว ก็อาจเป็นเพราะ มีใจชอบ หรือเพื่อนำเอาผลที่ได้จากการสัมมนามาพัฒนาวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมซึ่งสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาทางวิทยาลัยการค้า ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม คือ

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพกำลังคนในวิชาชีพต่าง ๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยผลิตกำลังคนให้ทุกคนสามารถปฏิบัติงานสนองความต้องการของสังคมเป็นอย่างดี
2. เพื่อส่งเสริมสร้างกำลังความคิดให้ละเอียด และกว้างขวางยิ่งขึ้นแก่หน่วยงานต่างๆ ของรัฐที่ให้บริการแก่สังคม ให้สามารถดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมและขจัดปัญหาของสังคมที่สามารถป้องกันและควบคุมได้ให้ลดน้อยหรือหมดไป
3. เพื่อช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น¹³ เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์เกือบทุกคณะปฏิบัติงานทางด้านนี้เกือบครึ่งหนึ่ง ยกเว้นคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรที่คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้ครึ่งหนึ่ง แต่เมื่อพิจารณาแล้วมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ซึ่งก็แสดงว่าคณาจารย์ทุกคณะมีหลักการในการปฏิบัติงานด้านนี้ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่า คณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ และคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ทำในข้อที่มากตรงกับคณาจารย์ในภาพรวม ยกเว้นคณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ทำมากในข้อให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและเอกชนหรือองค์กรต่างประเทศ แต่จำนวนคณาจารย์ที่ทำมีเปอร์เซ็นต์ไม่ต่างกันมาก กับข้อร่วมประกวดผลงานทางวิชาการตามสาธารณชนหรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนอกจากจะร่วมประกวดผลงานทางวิชาการตามสาธารณชน หรือตามที่บริษัทห้างร้านขอมาแล้ว วิชาการของทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สองคณะเป็นที่ต้องการของสังคมค่อนข้างสูง ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว บุคลากรที่ไม่เพียงพอ ดังนั้นองค์กรของรัฐและเอกชนหรือองค์กรต่างประเทศ จึงได้ขอความร่วมมือ ค่อนข้างมาก เช่น ขออาจารย์ไปเป็นที่ปรึกษาบ้าง ขอให้ทำงานให้บ้างหรือขอให้จัดการประชุมร่วมมือ เชิงวิชาการกับต่างประเทศขอให้บุคลากรมาศึกษาดูงาน เป็นต้น

2.5 การปฏิบัติงานด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์
ทุกคณะในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ปฏิบัติงานทางด้านนี้ในภาพรวมน้อยมาก ร้อยละ 29.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่คณาจารย์ทำมากที่สุดคือ รมรณรงค์ให้ต้นตัวตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรมคณาจารย์ให้ความสำคัญเกือบร้อยละ 50 50 คือ 46.23 ซึ่งก็นับว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า คณาจารย์ ยังเห็นความสำคัญและคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม อาจเป็นเพราะคณาจารย์อาจใช้เป็นเนื้อหาการเรียนการสอนเช่น กำหนดให้ค้นคิดรูปแบบต่าง ๆ ให้ธำรงค์ไว้ด้วยเอกลักษณ์ของไทยหรืออาจใช้เป็นเครื่องมือในการอบรมบ่มนิสัยนักศึกษา เช่น การเคารพและการวางตัวต่อหน้าและลับหลัง อาจารย์หรือผู้ที่มีวุฒิสูงกว่ามารยาทในการพูด ตลอดจนการแต่งกาย อีกประการหนึ่งคณาจารย์อาจจะต้องนำมาเป็นเครื่องมือ ในการประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นตัวอย่างอันดีของสังคม เพราะเป็นที่เข้าใจกันอย่างกว้างขวางว่า ครูคือ ปุชนิยบุคคล เป็นบุคคลที่ควรกราบไหว้ บูชา ดังนั้นการประพฤติปฏิบัติตนให้ดีงามจำเป็นจะต้องยึดวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เพราะได้เป็นเครื่องพิสูจน์และยอมรับจากบรรพบุรุษแล้ว ประการสุดท้ายอาจกล่าวได้ว่า อาจารย์อาจใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีพที่ให้เกิดความสุข เพราะเป็นที่ทราบกันว่ามนุษย์ทุกคนเมื่อมีชีวิตจะต้องมีอุปสรรคมากมาย การหาทางแก้ไขอุปสรรคที่ดีก็คือการร่วมทำกิจกรรมที่มีประโยชน์โดยเฉพาะกิจกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นความเชื่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษว่าจะทำให้ชีวิตมีความสุข และไปถึงจุดหมายปลายทางที่ดี ทั้งในภพนี้และภพหน้ากิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น คือ ประเพณีทางศาสนา เช่น ร่วมงานกฐิน ร่วมโครงการวิปัสสนา ร่วมก่อสร้างศิลปวัตถุ เป็นต้น ข้อที่คณาจารย์ทำรองลงมา มีเปอร์เซ็นต์เท่ากันอยู่ 2 ข้อ และเปอร์เซ็นต์ของจำนวนคณาจารย์ที่ทำน้อยกว่าข้อแรกเพียงเล็กน้อย ซึ่งก็เกือบจะไม่แตกต่างกันคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับท้องถิ่นและระดับชาติกับประชาสัมพันธงานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยกระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะคณาจารย์ส่วนหนึ่งเชื่อ และเข้าใจว่าสังคมไทยที่เจริญรุดหน้าไปได้ทุกวันนี้ และมีความขัดแย้งน้อยกว่าประเทศในโลกและในภูมิภาคเดียวกัน ทั้งนี้เหตุผลหนึ่งก็คือ ประเทศไทยมีมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติเป็นเครื่องเตือนสติให้ทราบว่าสิ่งเหล่านี้เป็นวิทยาการที่ได้ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ เพื่อให้สังคมได้เจริญทางปัญญา และสุนทรีย์ที่จะเข้าใจในความผสมผสานกลมกลืนกัน ระหว่างมนุษย์ของสังคมการพัฒนาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเหตุนี้อาจทำให้นักศึกษาเป็นปัจเจกบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันได้ พระราชทานไว้ว่า "งานด้านการ ศึกษาศิลปวัฒนธรรมเป็นงานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญา และจิตใจเป็นต้นเหตุ และองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะต้องรักษาและดำรงความเป็นไทยไว้สืบไป"¹⁴

เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดผลการวิจัยพบว่า ทุกคณะให้ความสำคัญค่อนข้างต่ำ โดยคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีจำนวนคณาจารย์ที่ปฏิบัติสูงกว่าคณะอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมผลิตครู-อาจารย์ จึงมีการปฏิบัติงานทางด้านนี้สูงกว่าคณะอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว คณาจารย์ทุกคณะปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน และไม่แตกต่างจากข้อที่คณาจารย์ทั้งหมดใน ภาพรวมปฏิบัติ

สรุป การค้นพบการศึกษากิจการปฏิบัติงาน ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานทางด้านการสอน คณาจารย์ได้ปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่นๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีด้านการสอนเพียงด้านเดียวที่คณาจารย์ปฏิบัติสูงมากถึง ร้อยละ 82.00 ส่วนด้านการวิจัยกับด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ที่คณาจารย์ทำเกือบครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 45.00 ด้านที่คณาจารย์ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ทำเพียงหนึ่งส่วนสี่คือ ร้อยละ 26 .00

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงาน ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

3.1 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ของคณาจารย์จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ด้านการสอน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปและกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ มีข้อ นำผลงานวิจัยต่างๆ มาใช้สนับสนุนการสอนทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปจะทำในข้อนี้มากกว่าทั้งนี้เมื่อคู่มือทางด้านการศึกษาจะเห็นว่า กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปชอบแต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ และชอบนำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิงงานที่ผู้อื่นทำไว้จึงอาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่ชอบเขียนตำราคือ ผู้ที่ต้องชอบค้นคว้า และในทำนองเดียวกันเวลาสอนก็มักจะนำเอาผลงานวิจัยมาเปรียบเทียบกันเป็นการสนับสนุนการสอน และข้อที่ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอีก คือ ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน โดยกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปทำในข้อนี้มากกว่า ซึ่งก็อาจเป็นไปได้ในทำนองเดียวกันกับข้อแรก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

ด้านการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปและกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปปฏิบัติมากกว่ากลุ่มที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีใจรัก ใจชอบเป็นพื้นฐาน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วในประเด็นอื่น ๆ เช่น ต้องการตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น หรือต้องการค่าตอบแทนที่เป็นเงินประจำตำแหน่ง กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ก็มีความต้องการเช่นเดียวกัน ในเรื่องชั่วโมงสอนก็ไม่ต่างแตกต่างกัน จึงสอดคล้องกับการวิจัยของ สุธีระ ทานตวนิช เกี่ยวกับการศึกษาบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน พบว่าแรงจูงใจที่ทำให้อาจารย์ทำการวิจัย คือ มีใจรัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชอบมาก ต้องการขยายแวดวงวิชาการในสาขาของงาน และต้องการปรับปรุงการสอนของคนที่ให้มีประสิทธิภาพ¹⁵ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีเพียงบางข้อที่ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการที่มี กลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทำมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ที่คนที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงจะรักและชอบค้นคว้าแต่งตำรา ในข้อทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัดทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปปฏิบัติมากกว่า ทั้งนี้เป็นปรากฏการณ์ปกติที่บุคคลมักจะทำในสิ่งที่ตนเองถนัด แต่ที่ปฏิบัติมากกว่ากลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์อาจเป็นเพราะมีจำนวนผู้ที่ถนัดมากกว่าในข้อเคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปีคณะทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปทำมากกว่า ซึ่งอาจเป็นเพราะใจรักและชอบมาก¹⁶ ในข้อนำผลงานวิจัยไปใช้อ้างอิงงานวิจัยที่ผู้อื่นทำไว้ ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปทำมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่อยู่ในกลุ่มนี้อาจมีตำราและผลงานวิจัยมากกว่า และมีความถนัดกว่า จึงมีโอกาสที่จะใช้ได้มากกว่า

ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปและกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือ เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปทำมากกว่า ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป ทำได้ดีกว่าเนื่องจากอาจมีความชำนาญและประสบการณ์สูงกว่า การเขียนหนังสือ หรือบทความนั้นค่าตอบแทนใกล้เคียงกัน ฉะนั้นคนที่มีความชำนาญมากกว่าจึงได้รับการสนับสนุนดีกว่า

ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปและกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ ทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือ องค์กรทำให้เกิดตื่นตัวตระหนักในคุณค่า และ

ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยกลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ทำมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ ที่จำนวนผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์มีมากกว่า เวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงมีเปอร์เซ็นต์มากกว่า ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติ

3.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์

ด้านการสอน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และกลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีลงมา มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ คณาจารย์ทั้งสองกลุ่มก็ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์ทุกคนตระหนักดีว่าการสอนคือ ภารกิจหลักที่จะละเลยเสียไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รพี สุวรรณชฎ ซึ่งได้รายงานการวิจัย สรุบบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศไทยเกี่ยวกับภารกิจหลังของมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์ให้ความสนใจในการปฏิบัติหน้าที่การสอนมากกว่าหน้าที่อื่น

ด้านการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และกลุ่มที่มีประสบการณ์ ค่ำกว่า 15 ปี มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ มีข้อแต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการที่คณาจารย์ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มที่มีประสบการณ์เกิน 15 ปีขึ้นไป เป็นคณาจารย์ที่ทำราชการมานานและอยู่ในระหว่างเงื่อนไขที่จะขอเสนอผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้ คืออาศัยอำนาจตามความในข้อ 24 และข้อ 26 แห่งกฎทบวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2507 ก.ม. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ไว้ดังนี้ ในการดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

ถ้าอาจารย์มีคุณวุฒิปริญญาตรี ต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ไม่น้อยกว่า 9 ปี

ถ้าอาจารย์มีคุณวุฒิปริญญาโท ต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ไม่น้อยกว่า 5 ปี

ถ้าอาจารย์มีคุณวุฒิปริญญาเอก ต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ไม่น้อยกว่า 2 ปี

และถ้าจะดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จะต้องดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ไม่น้อยกว่า 3 ปี

และถ้าต้องการจะดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ จะต้องดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ไม่น้อยกว่า 2 ปี¹⁷ อีกประการอาจารย์มีประสบการณ์เกิน 15 ปี อาจเคยเป็นอาจารย์สอนอาจารย์ใหม่ ๆ มาก่อนจึงเกรงว่าจะถูกตำหนิจากลูกศิษย์ข้อที่คณาจารย์ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอีกข้อก็คือ ลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของสถาบัน กลุ่มที่มีประสบการณ์เกิน 15 ปีขึ้นไปจะทำมากกว่า ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ที่กลุ่มนี้เป็นอาจารย์อาวุโสได้รับการเกรงใจจากผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงานที่เป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า

ด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ กับด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมทั้งสองด้านนี้ ผลการวิจัย พบว่า ทั้งภาพรวมและรายชื่อทั้งกลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป กับกลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 15 ปีลงมา ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยนี้ สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติการสอน ที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ ด้านการวิจัย และด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์ มีการปฏิบัติงานใกล้เคียงกันประมาณเกือบร้อยละ 50.00 ส่วนด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม มีการปฏิบัติงานต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ประมาณ 1/4 และเมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน มีด้านการวิจัยเพียงด้านเดียวที่คณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป กับคณาจารย์ที่ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอื่น ๆ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ ต่อคณาบดีคณะต่าง ๆ และหัวหน้าภาควิชา

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์ในคณะต่าง ๆ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โดยรวมประมาณร้อยละ 49.47 จึงน่าจะเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารควรรีให้ความสนใจพิจารณา ปรับปรุง เพื่อใช้บรรลุปเป้าหมายของภาควิชา และคณะวิชาต่าง ๆ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มากขึ้นดังนี้

1.1 ด้านการสอน คณาจารย์ปฏิบัติงานในด้านนี้โดยรวมร้อยละ 76.97 คือประมาณ 3/4 มีบางเรื่องที่คณาจารย์ปฏิบัติน้อย คือ การนำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ ร้อยละ 44.83 กับเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราวร้อยละ 44.30 ผู้บริหารควรมีการชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และแนะนำ และให้การสนับสนุน ในการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ โดยสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับสถานประกอบการอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นการ เช่น ตั้งบุคลากรในสถานประกอบการเป็นกรรมการภาควิชา มีโอกาสร่วมประชุมเสนอแนะการร่างหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร หรือร่วมทำกิจกรรมประจำปีซึ่งกันและกันตามสมควร เป็นกรรมการร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ และจัดอบรมทางวิชาการให้กับสถานประกอบการ เมื่อเวลาไปศึกษาดูงาน ควรมอบของที่ระลึกเป็นการประกาศเกียรติคุณ เช่น โลโก้ หรือประกาศนียบัตร เป็นต้น คณะควรจัดหารายานพาหนะที่สะดวกสบาย และมีความปลอดภัยค่อนข้างสูง เช่นเป็นรถปรับอากาศ สะอาด คนขับมีมรรยาทดี สภาพรถสมบูรณ์ การเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว ผู้บริหารควรที่จะให้สิทธิพิเศษกับผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาบ้าง เพื่อเป็นแรงจูงใจ เช่นเป็นสมาชิกห้องสมุดของคณะ เป็นกรรมการในโอกาส หรือวาระพิเศษ เช่น การประชุมสัมมนาของคณะ หรือภาควิชา จัดยานพาหนะรับ-ส่ง ทุกครั้งเมื่อมีการเชิญ

1.2 ด้านการวิจัย คณะจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้โดยรวมร้อยละ 46.63 คือประมาณเกือบ 1/2 เรื่องที่คณาจารย์ทำน้อยคือ การลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตามระเบียบของทางสถาบัน ร้อยละ 8.87 ผู้บริหารควรต้องให้การสนับสนุนเป็นอย่างมาก ควรถือว่าการวิจัยมีความสำคัญเท่ากับงานสอน ต้องวางแผนให้อาจารย์พอที่จะมีเวลาในการทำวิจัย เช่น จัดตารางเพื่อการวิจัยไว้ให้ชัดเจนในแต่ละปีการศึกษา (ตัวอย่างเช่น อาจารย์ ก. วันพุธกับวันศุกร์ ให้ทำวิจัย อาจารย์ ข. วันจันทร์กับวันพฤหัสบดีให้ทำวิจัย เป็นต้น) ควรหาทุนในการทำวิจัย และควรจะนำมาพิจารณาความดีความชอบ จัดให้มีการอบรม เพิ่มพูนความรู้ด้านการวิจัยแก่อาจารย์

1.3 ด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และ วิศวกรรมศาสตร์ คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้โดยรวมร้อยละ 44.82 คือประมาณเกือบ 1/2 เรื่องที่คณาจารย์ทำน้อยคือ จัดประกวดผลงานทางวิชาการ ร้อยละ 13.61 กับเปิดอบรม หลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชนร้อยละ 21.01 ในเรื่องการจัดประกวดผลงานทางวิชาการ ผู้บริหารควรจัดหาทุนเพื่อเป็นงบประมาณทางด้านนี้ด้วย โดยขอความร่วมมือจากศิษย์เก่า หรือสถานประกอบการ บริษัทห้างร้าน หรือตั้งงบประมาณทางด้านนี้ไว้เป็นปี ๆ ไป สำหรับการเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน ผู้บริหาร ควรชี้แนะให้ความร่วมมือ แนะนำ และให้การสนับสนุน โดยจัดประชาสัมพันธ์ให้จัดหาคูคลอง ตลอดจนอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่ เครื่องมือต่าง ๆ และด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายบ้าง

1.4 ด้านงานทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้โดยรวมน้อยที่สุด ร้อยละ 29.47 คือประมาณไม่ถึง 1/3 คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้น้อยเกือบทุกเรื่อง และที่คณาจารย์ทำน้อยที่สุดคือ จัดหางบประมาณงานถ่ายทอดวัฒนธรรม ร้อยละ 6.53 ฉะนั้นในด้านนี้ผู้บริหารควรต้องพิจารณาถึงความสำคัญทางด้านศิลปวัฒนธรรมให้เข้าใกล้ตัวอาจารย์ และนักศึกษาให้ได้ โดยอาจจะพิจารณาเปิดหลักสูตรสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์ ซึ่งเน้นด้านศิลป สุนทรียศาสตร์ คุริยธรรม การดนตรี โบราณคดี ประวัติศาสตร์ โดยแทรกวิชาการเหล่านี้เข้าไปในวิชาชีพ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้สมดุลกัน

2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ มีด้านการวิจัยเพียงด้านเดียวที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้ความสำคัญไม่เท่ากัน โดยผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขึ้นไปให้ความสำคัญสูงกว่าผู้บริหารควรให้การสนับสนุนในด้านการจัดการทุนในการวิจัย และควรแจ้งข่าวสารให้ถึงตัวอาจารย์โดยตรง ไม่ควรปิดประกาศ เพราะทำให้ข่าวสาร หรือเหล่านั้นไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้ ต่อสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านของคณาจารย์ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยรวมประมาณร้อยละ 49.47 จึงน่าจะเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจพิจารณาปรับปรุง เพื่อให้บรรลุ เป้าประสงค์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพิ่มมากขึ้น ดังนี้

1.1 ด้านการสอน คณาจารย์ปฏิบัติงานในด้านนี้โดยรวมร้อยละ 76.97 คือ ประมาณ 3/4 มีบางเรื่องที่คณาจารย์ปฏิบัติน้อย คือ การนำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอก สถานที่ ร้อยละ 44.83 กับเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็น ครั้งคราวร้อยละ 44.30 ในเรื่องการนำนักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ ผู้บริหารควร สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ โดยจัดตั้งเป็นศูนย์ หรือองค์กรเพื่อความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสถาบันการศึกษา กับสถานประกอบการ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ ในเรื่องเชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็น ครั้งคราว ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เช่น เป็นกรรมในโอกาส หรือวาระพิเศษที่ได้จัด ขึ้น สนับสนุนเรื่องยานพาหนะรับ-ส่ง

1.2 ด้านการวิจัย คณะจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้โดยรวมร้อยละ 46.63 คือ ประมาณเกือบ 1/2 เรื่องที่คณาจารย์ทำน้อยคือ การลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัยตาม ระเบียบของทางสถาบัน ร้อยละ 8.87 ผู้บริหารควรต้องให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น

1.2.1 ในเรื่องระเบียบการลาไปทำวิจัย ควรเปิดโอกาสให้อาจารย์ลาจากงานประจำในหน้าที่เป็นระยะเวลาชั่วคราวเพื่อไปทำงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น

1.2.2 ควรตั้งศูนย์วิจัย เพื่อเก็บข้อมูล และให้ข้อมูล ประมวลเอกสาร ให้บริการแก่อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้า และจัดให้มีการแปลเอกสารและงานวิจัยให้เป็น ภาษาไทย

1.2.3 ควรพิมพ์เผยแพร่งานวิจัยให้แพร่หลาย

1.2.4 ควรให้การสนับสนุนด้านการเงิน และอุปกรณ์

1.3 ด้านการส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และ วิศวกรรมศาสตร์ คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้โดยรวมร้อยละ 44.82 คือประมาณเกือบ 1/2 เรื่องที่คณาจารย์ทำน้อยคือ จัดประกวดผลงานทางวิชาการ ร้อยละ 13.61 กับเปิดอบรม หลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชนร้อยละ 21.01 ในเรื่องการจัดประกวดผลงานทางวิชาการ ผู้บริหารควรสร้างความร่วมมือกับสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงแรม ศูนย์วัฒนธรรม หรือ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการจัดงาน ให้ความสำคัญสนับสนุนเรื่องงบประมาณ อย่างชัดเจนเป็นปี ๆ ไป เรื่องการเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกเรื่องสถานที่ และเครื่องมือ และสนับสนุนด้านงบประมาณ

1.4 ด้านงานทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้โดยรวมน้อยที่สุด ร้อยละ 29.47 คือประมาณไม่ถึง 1/3 คณาจารย์ปฏิบัติงานด้านนี้ น้อยเกือบทุกเรื่อง และที่คณาจารย์ทำน้อยที่สุดคือ จัดหางบประมาณงานถ่ายทอดวัฒนธรรม ร้อยละ 6.53 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญด้านนี้เกิดขึ้นให้ใกล้ชิดตัวของคณาจารย์ ให้ได้ โดยสร้างสภาพแวดล้อมของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ให้มีบรรยากาศในการปลูกฝังความเข้าใจ ความสนใจ และนิยามที่จะส่งเสริมความเจริญทางจิตใจ เช่น ปรับปรุงและพัฒนาหอสมุดให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จัดสร้างพิพิธภัณฑ์เพื่อเก็บรวบรวมชิ้นส่วนของเก่า หรือ ของโบราณ ควรมีโรงละครของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบังด้วย

2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์พบว่า มีด้านการวิจัยเพียงด้านเดียวที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้ความสำคัญไม่เท่ากัน โดยผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขึ้นไปให้ความสำคัญสูงกว่าผู้บริหารควรให้การสนับสนุนในด้านการวิจัยให้มากขึ้น โดยจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการวิจัยพิเศษ เพื่อให้อาจารย์ได้เข้าปฏิบัติ หรือขอคำแนะนำ ตลอดจนตั้ง บุคลากรเป็นที่เลี้ยงให้ แสวงหาทุนเพื่อสนับสนุนให้อาจารย์ทำวิจัย และอำนวยความสะดวกในด้านธุรการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงปัญหาด้านต่างๆ ในการดำเนินกิจการหลักของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านการวิจัย และด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

2. ศึกษาถึงปัญหาด้านต่าง ๆ ในการดำเนินกิจการหลักของคณาจารย์คณะต่าง ๆ ในสถาบันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์ ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

3. ศึกษาเปรียบเทียบปัญหา ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยี และด้านการทะนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ระหว่างผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกันกับผู้ที่มีประสบการณ์ต่างกัน

เชิงอรรถ

1สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, การสำรวจปริมาณคณาจารย์ในปีการศึกษา 2535, (กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535) หน้า 50-56.

2รพี สุวรรณะชญ, "อาจารย์มหาวิทยาลัย ในประเทศไทย บทบาทจริงบทบาทที่คาดหวัง และความเครียดในบทบาท," รายงานการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์, 2521, หน้า 21-34.

3ปฤศนา ภูวนันท์, "ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดล," ใน รวมบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา 2518 บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า 44-45.

4ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, "รูปแบบและวิธีการสอนในระดับอุดมศึกษา," ใน เอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524, หน้า 40-41.

5อุทุมพร ทองอุไร, "การวิจัยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิผลของการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา," ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ, 2526, หน้า 215-217.

6ภิญโญ สาร, "แนวคิดสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัย," ใน อนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.จรูญทัศน์ พุกกะมาน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตรีธรรมสาร, 2519) หน้า 38-39.

7. ยาวภา พุกกะคุปต์, "การพัฒนาคณาจารย์-ภารกิจที่ต้องทำ," สารพัฒนาคณาจารย์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2534), หน้า 1-7.

8. สุธีระ ทานตะวิมิช, "บทบาททางวิชาการของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสารมิตร, หน้า 81.

9. ยาวภา พุกกะคุปต์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว หน้า 7.

10. รพี สุวรรณชฎ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว หน้า 4.

11. สัมภาษณ์ เกษม สร้อยทอง, อาจารย์ประจำ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 25 พฤศจิกายน 2539.

12. ศิลปกร กรม, มรดกทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินไทย ก่อนพุทธศตวรรษที่ 19 (กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์กรมศิลปากร 2531), หน้า 51.

13. ธงชัย ปลักราทร, "ภารกิจของมหาวิทยาลัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม," ใน รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 70-76.

14. ไพฑูรย์ พงสะบุตรม, "ภารกิจของมหาวิทยาลัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม," ใน รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 85-86.

15. สุธีระ ทานตวมิช, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว หน้า 10.

16 สุธีระ ทานตวณิช, สิ่งที่ได้อย่างมาแล้ว หน้าเดียวกัน

17 กองการเจ้าหน้าที่ทบวงมหาวิทยาลัย, "หลักเกณฑ์ และวิธีพิจารณา กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ," 2537 (เอกสารอัดสำเนา).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กองการเจ้าหน้าที่ทบวงมหาวิทยาลัย. "หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคำหนดตำแหน่งทางวิชาการ." 2537 (เอกสารอัดสำเนา).

เกษม สุวรรณกุล. "บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาประเทศ ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมในอดีตปัจจุบันและอนาคต." ในรายงานการสัมมนาเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต, กองแผนงาน, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2525.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงาน. "รายงานการศึกษา เรื่อง ความหมายและขอบข่ายงานวัฒนธรรม." 2535 (เอกสารอัดสำเนา)

เฉลิม วราวิทย์ และสมคิด แก้วสนธิ. "การกำหนดวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา." ในเอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ. "การสอนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา." ในเอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

ฉัญญา โสธร. "แนวคิดสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัย." ในอนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.จรูญทัศน์ พุกกะมาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตรีธรรมสาร, 2519.

ดิลก บุญเรืองรอด. "การประเมินผลงานบุคลากรเพื่อพิจารณาความดีความชอบ." กฎปฏิบัติ 2. (ตุลาคม 2520).

ทองใหญ่ ทองใหญ่. "บทบาทมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค." ในรายงานการฝึกอบรม เรื่อง การวางแผนมหาวิทยาลัย, โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2516.

นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. วรรณคดีไทยเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี. พิษณุโลก : แผนกเอกสารการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.

นัฐภา สรรพศรี. "แนวโน้มของการวิจัยการศึกษาในอนาคต." ในเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษา และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526.

ประการ มาลากุล. "กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิด นักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม." ในรายงานการฝึกอบรมการพัฒนาการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2519.

ประพนธ์ ปิยรัตน์. "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน." ในรายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง. โครงการมหาวิทยาลัย, 2517.

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล. "การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย." ในรายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง. โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, 2517.

"พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง." พ.ศ.2528, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 103 ตอนที่ 26 (19 กุมภาพันธ์ 2529).

พะยอม แก้วกำเนิด. "งานของวิทยาลัยครู." คุรุปริทัศน์ 2, กันยายน 2520.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัทธา สายหู. "มหาวิทยาลัยในเขตภูมิภาคกับสภาวะแวดล้อม." ในวารสารการศึกษาแห่งชาติ. 9 เมษายน 2517.

ไพฑูรย์ สีนารถณ์. "รูปแบบและวิธีการในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา." ในเอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

_____. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ศูนย์วิจัยทางการศึกษา. "เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 6 เรื่อง อาจารย์กับการเรียนการสอน." มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. คณะกรรมการวิจัยสถาบัน. การศึกษาปริมาณงานปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร รายงานการวิจัยสถาบันฉบับที่ 1. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการวิจัยสถาบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.

มานพ สูดสงวน. "การศึกษาความต้องการพัฒนาของคณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาบริหารอาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

เมธี ปิลาณานนท์. การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2524.

วิจารณ์ พานิช. "เสรีภาพทางวิชาการ." ในรายงานการฝึกอบรมการพัฒนาการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2519.

วิจิตร ศรีสอาน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.

วิจิตร อวาทกุล. "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการแก่สังคม." ในรายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง. โครงการมหาวิทยาลัย, 2517.

วิไลน์ จุมปาแฝด. "งานบริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520.

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. อุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ศิลปากร กรม. มรดกทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินไทยก่อนพุทธศตวรรษที่ 19. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.

สมชาย วงศ์เกษม. "บทบาททางการสอน การวิจัยและการบริการสังคมในมหาวิทยาลัย ครอบคลุมวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ประสานมิตร, 2519.

สง่า สรรพศรี. "นโยบายวิจัยแห่งชาติ." ในเอกสารประกอบการสัมมนาหัวหน้าภาควิชา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิโรฒ ครั้งที่ 1, 2528.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมศักดิ์ วงใน. "การวิจัย วิทยานิพนธ์ การหางาน และการติดตามผลมหาบัณฑิต และคุณูปภัณชิต." ในเอกสารการประชุมทางวิชาการ เรื่องความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยในระดับประเทศและภูมิภาค, คณะกรรมการ ส.อ.อ. ประจำประเทศไทย, 2523.

สังัด อุทรานันท์. "หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย." ศึกษาศาสตร์สาร 6. เมษายน-มิถุนายน 2520.

สุธรรม อารีกุล. "ภารกิจของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยในด้านการวิจัย." ในรายงาน การสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง, โครงการพัฒนา มหาวิทยาลัย, 2517.

สุธีระ ทานตวณิช. "บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, ประสานมิตร, 2519.

สิปปนนท์ เกตุทัต. "การปฏิรูปการศึกษา." รายงานของคณะกรรมการการวางพื้นฐาน เพื่อปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. กองแผนงาน. "มหาวิทยาลัยกับการบริหารงานวิจัย." รายงานการสัมมนาเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต, 2525.

อุดม วโรตตสิขจิตต์. "อาจารย์กับการวิจัย." วารสารรามคำแหง 4. ตุลาคม 2520.

อุทุมพร ทองอุไทย. "การวิจัยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิผลการสอนของ
อาจารย์ระดับอุดมศึกษา." ในเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง
การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการ
การการศึกษาแห่งชาติ, 2526.

Federick Rudolph. The American College and University. New York : Alfred
A. Knopf, 1962.

Leonard, Wilbert M. และ Philip Selznick. Sociology. New York : Harper & Raw
Publisheshers, Inc. 1963.

National Education Association, Research Division. "Sampling Study of The
Teaching Faculty in Higher Education." NEA Research Bulletin. 44
(February 1966).

Richard Kelly, และ Hard B Darrell. "Roles and Academic Discioline." Soicolog
of Education.44, Summer 1997.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของคณาจารย์ในสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของคณาจารย์ในสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 4 ด้าน
คือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านการวิจัย
3. ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์
และครุศาสตร์
4. ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวท่านลงใน ( ) ซึ่งอยู่หน้าของแต่ละข้อความทางซ้ายมือ

ปัจจุบันท่านปฏิบัติการสอนอยู่ในคณะ

- ( ) คณะวิศวกรรมศาสตร์
- ( ) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- ( ) คณะเทคโนโลยีการเกษตร
- ( ) คณะวิทยาศาสตร์
- ( ) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

1. ตำแหน่งทางวิชาการ

- ( ) อาจารย์
- ( ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

2. ประสบการณ์

- ( ) ต่ำกว่า 15 ปีลงมา
- ( ) 15 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

ข้อมูลจำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านการวิจัย
3. ด้านการส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และ
ครุศาสตร์
4. ด้านการทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

คำชี้แจง กรุณาพิจารณาคำถามแต่ละข้อ แล้วตอบคำถามตามความเป็นจริงของท่านว่า
ท่านได้มีการปฏิบัติงานหรือไม่มีการปฏิบัติงาน ซึ่งท่านสามารถพิจารณาจาก
การปฏิบัติงานที่ผ่านมาของท่าน

กรุณาเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องคำตอบเพียงช่องเดียว คือ ถ้าท่านได้
ปฏิบัติงาน ให้ท่านเขียนเครื่องหมายในช่องทำ และถ้าท่านไม่มีการปฏิบัติงานให้
ท่านเขียนเครื่องหมายลงในช่องไม่ทำ (ดังตัวอย่าง)

ตัวอย่าง

ข้อที่	งานสอน	การปฏิบัติ	
		ทำ	ไม่ทำ
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	X	
2.	นำผลการวิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน.....		X

สมมติว่าท่านกาเครื่องหมายตอบคั่งตัวอย่าง แสดงว่าท่านมีการปฏิบัติงาน
เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน และไม่มีกรปฏิบัติงานการนำผลการ
วิจัยต่าง ๆ มาใช้สนับสนุนการสอน

ข้อที่	งานสอน	การปฏิบัติ	
		ทำ	ไม่ทำ
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนการสอน.....	.....	.....
2.	เตรียมการสอน.....	.....	.....
3.	วางแผนการสอน.....	.....	.....
4.	ใช้อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสอน..	.....	.....
5.	นำผลการวิจัยต่างมาใช้สนับสนุนการสอน.....	.....	.....
6.	นำนักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่.....	.....	.....
7.	รักษาวินัยระหว่างเรียน.....	.....	.....
8.	อบรมจริยธรรมระหว่างเรียน.....	.....	.....
9.	สอนชดเชยชั่วโมงที่ไม่ได้สอนตามปกติ.....	.....	.....
10.	ทำเอกสารประกอบการสอนให้กับนักศึกษาตามเนื้อหาที่สอน.....	.....	.....
11.	เชิญผู้เชี่ยวชาญตามสาขาวิชาที่สอนมาร่วมสอนบ้างเป็นครั้งคราว.....	.....	.....
12.	ปรับปรุงเนื้อหาและสื่อการสอนทุก 1 ปีการศึกษา....	.....	.....

ข้อที่	งานวิจัย	การปฏิบัติ	
		ทำ	ไม่ทำ
1.	แต่งตำราและผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	.....	.....
2.	ทำวิจัยตามสาขาที่ตนเองถนัด.....	.....	.....
3.	ร่วมในโครงการวิจัยกับผู้อื่น.....	.....	.....
4.	ร่วมในโครงการวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบัน อื่น ๆ.....	.....	.....
5.	ติดตามผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ.....	.....	.....
6.	ผลิตผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ.....	.....	.....
7.	เข้ารับการอบรมวิธีทำวิจัย.....	.....	.....
8.	เคยทำวิจัยแล้วไม่เสร็จ.....	.....	.....
9.	เคยของบประมาณทำวิจัยผ่านงบประมาณประจำปี คณะ.....	.....	.....
10.	เคยลาพัก 1 ปี เพื่อไปทำงานวิจัย ตามระเบียบของ สถาบัน.....	.....	.....
11.	นำผลงานวิจัยไปใช้อย่างอิง.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	งานส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์แก่ชุมชน	การปฏิบัติ	
		ทำ	ไม่ทำ
1.	จัดนิทรรศการทางวิชาการแก่ชุมชน.....	.....	.....
2.	ให้การอบรมทางวิชาการ.....	.....	.....
3.	จัดประกวดผลงานทางวิชาการ.....	.....	.....
4.	เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ชุมชน.....	.....	.....
5.	เป็นกรรมการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ.....	.....	.....
6.	ให้ความร่วมมือเชิงวิชาการกับองค์กรของรัฐและ เอกชนหรือองค์กรต่างประเทศ.....	.....	.....
7.	ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาความรู้ความ สามารถให้กับบุคลากร.....	.....	.....
8.	เขียนบทความลงในหนังสือ วารสาร ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ.....	.....	.....
9.	ร่วมประกวดผลงานทางวิชาการ ตามสาธารณชนหรือ ตามที่บริษัทห้างร้านขอมา.....	.....	.....
10.	ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	งานทะนุบำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม	การปฏิบัติ	
		ทำ	ไม่ทำ
1.	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	.....	.....
2.	รณรงค์ให้เกิดขึ้นตัว ตระหนักในคุณค่าและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	.....	.....
3.	ศึกษาสภาพปัจจุบันของผลิตผลทางวัฒนธรรมที่สูญหายหรือที่จะกำลังเสื่อมสลายไปจากสังคมไทย.....	.....	.....
4.	ประชาสัมพันธ์งานฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยกระบวนการทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ.....	.....	.....
5.	อบรมครู-อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	.....	.....
6.	จัดหางบประมาณสนับสนุนงานถ่ายทอดวัฒนธรรม.....	.....	.....
7.	จัดทำแผนงานสนับสนุนการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสำหรับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....	.....	.....
8.	สนับสนุนให้ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางวัฒนธรรมได้แสดงออก พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็มตามศักยภาพ.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้
ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

1. นายวินัย อุดมทรัพย์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์
ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง " โดยมี ผศ.ดร. ชีระพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา
เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. นพคุณ ศิริวรรณ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้
เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2537

(รศ.ดร.มาลัย สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

188

ส่วนราชการ สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 663.642

ที่ _____ วันที่ ๒๙ มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.ศุภชัย รตโนภาส

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายวินัย อุดมทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รศ.ดร. เมธี บิสิณานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

189

ส่วนราชการ สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 663,642

ที่ ทม 1504.7 / จ. 63 วันที่ 29 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากรคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน รศ.ดร.เกษม สร้อยทอง

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นวิทยากรคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายวินัย อุตมทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รศ.ดร. เมธี บิลันธานานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

190

ส่วนราชการ...สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 663,642

ที่ กบ 1504.7/อ.63 วันที่ ๗ มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.สมชาย ศรีพงษ์

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายวินัย อุดมทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รศ.ดร.เมธี บิลัธนานท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 663.642

ที่ _____ วันที่ ๒๑ มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.เนชิตชัย ไชยสิทธิ์

ตั้งงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัย ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาริชย์ นายวินัย อุดมทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รศ.ดร. เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504.7/ว. 63

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒9 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะ
ช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับบัณฑิตศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายวินัย
อุดมทรัพย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลันธานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ ว.51

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

4 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายวินัย อุดมทรัพย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การ
ศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง" ซึ่งโครงการ
วิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของ
ท่านตามที่แนบมานี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร. เมธี บิณณานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ ว.51

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

4 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายวินัย อุดมทวีชัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การ
ศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง" ซึ่ง โครงการ
วิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

ในการทำวิจัยเรื่องนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของ
ท่านตามที่แนบมานี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิฉันทานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ว.51

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

4 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดี คณะเทคโนโลยีการเกษตร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายวินัย อุดมทรัพย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัย เพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การ
ศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง" ซึ่ง โครงการ
วิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

ในการทำวิจัยเรื่องนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของ
ท่านตามที่แนบมานี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารแนบ 3269040 งานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ว.51

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

4 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดี คณะวิทยาศาสตร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายวินัย อุดมทรัพย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การ
ศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง" ซึ่งโครงการ
วิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของ
ท่านตามที่แนบมานี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา

ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารที่ 3269040 ส่งจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ว.51

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

4 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ฯ คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายวินัย อุตมทรัพย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การ
ศึกษาการปฏิบัติงานของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง" ซึ่งโครงการ
วิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของ
ท่านตามที่แนบมา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลันชานานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารที่ 3269040 สสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล.

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน คณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เนื่องด้วย ข้าพเจ้านายวินัย อุคมทรัพย์ นักศึกษาชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การศึกษาการปฏิบัติงานของ คณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง" โดยมี ผศ.ดร.ธีระพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา และ ดร.นพ
คุณ ศิริวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ข้าพเจ้า จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามแก่ คณาจารย์บางท่านของสถาบันฯ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถาม
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และส่งคืนที่สำนักงานภาควิชาของท่าน
ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวินัย อุคมทรัพย์)

ผู้วิจัย

ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม สจล.

โทร. 326-9972

โทร. 326-6052-6101 ต่อ 361

ประวัติผู้เขียน

นายวินัย อุคมทรัพย์ เกิดเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2492 ที่จังหวัด เพชรบุรี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาศิลปอุตสาหกรรม จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปัจจุบันรับราชการ ในตำแหน่งอาจารย์ระดับ 7 ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

